

Ing. arch. Jiří KUPKA
činnost technických poradců
v oblasti architektury a stavebnictví

ŘEDITELSTVÍ SILNIC A DÁLNIC ČR

D0 518, 519 RUZYNĚ – BŘEZINĚVES

Studie vlivu na krajinný ráz
dle §12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně pří-
rody a krajiny v platném znění

Příloha dokumentace B.11

Objednatel:	
Ředitelství silnic a dálnic ČR Na Pankráci 56, 145 05 Praha 4	
Zhotovitel dokumentace:	
PRAGOPROJEKT, a.s., K Ryšánce 1668/16, 147 54 Praha 4 AFRY CZ s.r.o., Magistrů 1275/13, 140 00 Praha 4	
Zpracovatel studie vlivu na krajinný ráz:	
Ing. arch. Jiří KUPKA Vosmíkových 1681/11, 180 00 Praha 8, IČ 70095914	
Datum: 07/2022	Zakázkové číslo: 17-324-4

Ing. arch. Jiří KUPKA

činnost technických poradců v oblasti architektury a stavebnictví

prof. Ing. arch. ThLic. Jiří KUPKA, Ph.D.

Vosmíkových 1681/11, 180 00 Praha 8, IČ 70095914

korrespondenční adresa: B. Němcové 483, 252 30 Řevnice

e-mail: jiri.kupka@fsv.cvut.cz, tel. 604 980 907

D0 518, 519 RUZYNĚ – BŘEZINĚVES

Studie vlivu na krajinný ráz dle §12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně pří- rody a krajiny v platném znění

Příloha dokumentace B.11

Objednatel:

Ředitelství silnic a dálnic ČR
Na Pankráci 56, 145 05 Praha 4

Zhotovitel:

PRAGOPROJEKT, a.s.
K Ryšánce 1668/16, 147 54 Praha 4
AFRY CZ, s.r.o.
Magistrů 1275/13, 140 00 Praha 4

Zpracovatel studie vlivu na krajinný ráz:

Ing. arch. Jiří KUPKA
Vosmíkových 1681/11, 180 00 Praha 8, IČ 70095914

Autoři posouzení:

prof. Ing. arch. ThLic. Jiří Kupka, Ph.D., Ing-Paed IGIP
doc. Ing. arch. Ivan Vorel, CSc., ČKA

Datum:

červenec 2022

1	ÚVOD, CÍL ÚKOLU, SPECIFICKÉ OTÁZKY, POSTUP.....	4
1.1	Úvod, cíl posouzení.....	4
1.2	Specifické otázky hodnocení – legislativní rámec	6
1.3	Specifické otázky hodnocení – odborný a metodický rámec	8
(1.3.1)	Znaky krajinného rázu	8
(1.3.2)	Metodika	10
1.4	Výchozí podklady	12
2	HODNOCENÉ ÚZEMÍ	13
2.1	Popis NZ a specifické otázky vlivu NZ v dané lokalitě	13
2.2	Vymezení oblastí KR (ObKR)	21
2.3	Vymezení míst KR (MKR) a dotčených krajinných prostorů (PDoKP).....	23
3	HODNOCENÍ – IDENTIFIKACE ZNAKŮ KR	26
3.1	Přírodní charakteristika KR a její znaky.....	26
3.2	Kulturní a historická charakteristika KR a její znaky.....	31
3.3	Vizuální charakteristika KR a její znaky.....	36
4	VLIV NZ NA IDENTIFIKOVANÉ ZNAKY A HODNOTY	53
4.1	Vliv NZ na zákonná kritéria ochrany krajinného rázu	53
(4.1.1)	Vliv na rysy a hodnoty přírodní charakteristiky	53
(4.1.2)	Vliv na rysy a hodnoty kulturní a historické charakteristiky	56
(4.1.3)	Vliv na ZCHÚ	58
(4.1.4)	Vliv na VKP	59
(4.1.5)	Vliv na kulturní dominanty	59
(4.1.6)	Vliv na estetické hodnoty krajiny, na harmonické měřítko a vztahy	60
4.2	Vliv na KR na úrovni ObKR.....	66
4.3	Krajinářské úpravy a jejich význam pro hodnocení vlivu na KR	67
4.4	Návrh opatření pro navazující přípravu	69
4.5	Souhrn výsledků a závěry	70

1 ÚVOD, CÍL ÚKOLU, SPECIFICKÉ OTÁZKY, POSTUP

1.1 Úvod, cíl posouzení

(1.1.1) Cílem předložené studie je vytvoření expertního podkladu pro rozhodování o vlivu navrhovaného záměru (dále jen „NZ“) výstavby úseku dálnice D0 (v souvislosti s novelou zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, je s účinností od 1. 1. 2016 stavba zařazena jako dálnice D0. Stále je také používán zažitý pojem *Silniční okruh kolem Prahy (SOKP) nebo také Pražský okruh (PO)*, což je oficiální pojmenování to hoto okruhu, schválené hl. m. Prahou, používané mj. v územně plánovací dokumentaci a dalších dokumentech. Bez ohledu na výše uvedená pojmenování a zařazení se jedná o stále stejnou pozemní komunikaci.), stavby „**D0 518, 519 Ruzyně – Březiněves**“ na krajinný ráz (dále jen „KR“) ve smyslu § 12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“). Začátek stavby D0 518 je v prostoru MÚK Přední Kopanina, kde se napojuje na přeložku silnice I/7, konec stavby D0 518 je umístěn za MÚK Rybářka před opěrou mostu přes Vltavu, kde navazuje na D0 519 Suchdol – Březiněves. Do MÚK Rybářka je napojen Přivaděč Rybářka, který napojuje ulici Kamýcká. Mostní objekt přes Vltavu mezi Suchdolem a Bohnicemi patří již do stavby 519. Konec stavby D0 519 leží v prostoru MÚK Březiněves s dálnicí D8, kde navazuje stavba D0 520 Březiněves – Satalice. Jedná se o aktualizaci a doplnění posouzení zpracovaného v rámci přílohy Oznámení EIA B.9 v roce 2019 (Kupka, Vorel).

(1.1.2) Cílem studie je posoudit, jakou měrou se NZ bude dotýkat znaků a hodnot KR (přírodní, kulturní a historické charakteristiky) a zákonných kritérií uvedených v §12 (přírodní a estetické hodnoty, významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant, harmonického měřítka a vztahů v krajině).

(1.1.3) Výběr referenčních prací zpracovatele (k tématu krajinného rázu):

VOREL, I. – KUPKA, J. – VONDRÁČKOVÁ, S. et al., *Krajinný ráz. Analytické a plánovací přístupy a metody*. Praha: ČVUT, 2021. ISBN 978-80-01-06838-0 (monografie).

VOREL, I. – KUPKA, J.: *Krajinný ráz. Identifikace a hodnocení*. Praha: ČVUT, 2011. ISBN 978-80-01-04766-8 (monografie).

KUPKA, J.: *Krajiny kulturní a historické. Vliv hodnot kulturní a historické charakteristiky na krajinný ráz naší krajiny*. Praha: ČVUT, 2010. ISBN 978-80-01-04653-1 (monografie).

VOREL, I. – KUPKA, J. – ŠTRÉBLOVÁ HRONOVSKÁ, K. (ed.): *Hodnoty krajinného rázu, charakter a identita v analýzách a v plánování*. Praha: ČVUT, 2015. ISBN 978-80-01-05835-0 (kolektivní monografie).

ŠTRÉBLOVÁ HRONOVSKÁ, K. – KUPKA, J. – VOREL, I. (ed.): *Osobitost kulturní krajiny. Od rozpoznání k ochraně*. Praha: ČVUT, 2014. ISBN 978-80-01-05607-3 (kolektivní monografie).

ŠTRÉBLOVÁ HRONOVSKÁ, K. – KUPKA, J. (ed.): *Ochrana kulturní krajiny – hledání cílů, možností a praxe*. Praha: ČVUT, 2013. ISBN 978-80-01-05391-1 (kolektivní monografie).

VOREL, I. – KUPKA, J. (ed.): *Krajinný ráz v sídlech. Sídla v rázu krajiny*. Praha: ČVUT, 2011. ISBN 978-80-01-04908-2 (kolektivní monografie).

VOREL, I. – KUPKA, J. (ed.): *Aktuální otázky ochrany krajinného rázu*. Praha: ČVUT 2010. ISBN 978-80-01-04537-4 (kolektivní monografie).

VOREL, I. – KUPKA, J., *Metoda posouzení vlivu navrhované stavby, činnosti nebo změny využití území na krajinný ráz. EIA – IPPC – SEA*. roč. XIV/2009, č. 2, s. 7–14.

VOREL, I. – KUPKA, J. – HRONOVSKÁ, K. *Landscape character assessment at the regional level* [online]. *Journal of Landscape Studies*. 2009, 2(1), s. 17-25. ISSN 1802-4416.

VOREL, I. – KUPKA, J. – HRONOVSKÁ, K. *Preventive Evaluation of Landscape Characteristics and Scenery as a Basis for Regulating Construction in Protected Areas* [online]. *Journal of Landscape Studies*. 2009, 2(3-4), s. 69-75. ISSN 1802-4416.

VONDRÁČKOVÁ, S. – VOREL, I. – KUPKA, J. *Krajinný okrsek jako prostorová a charakterová jednotka krajiny*. *TZB-info*, 2018, roč. 20, č. 29, s. 1-12. ISSN 1801-4399.

VONDRÁČKOVÁ, S. – VOREL, I. – KUPKA, J. *Vymezení hranic vlastních krajin na území kraje jako podklad pro aktualizaci zásad územního rozvoje*. *TZB-info*, 2018, roč. 20, č. 32, s. 1-14. ISSN: 1801-4399.

KUPKA, J. – ŠTRÉBLOVÁ HRONOVSKÁ, K. *Příklady regulativů ochrany krajinného rázu*. *TZB-info*, 2015, roč. 17, č. 37, s. 1-15. ISSN: 1801-4399.

- ŠTRÉBLOVÁ HRONOVSKÁ, K. – KUPKA, J. Výstavba ve vztahu k ochraně krajinného rázu. *TZB-info*, 2015, roč. 17, č. 17, s. 1-18. ISSN: 1801-4399.
- ŠTRÉBLOVÁ HRONOVSKÁ, K. – KUPKA, J. Využití různých typů preventivních hodnocení krajinného rázu při výstavbě. *TZB-info*, 2015, roč. 17, č. 32, s. 1-14. ISSN: 1801-4399.
- Desítky odborných článků vč. řady recenzovaných periodik, příspěvků na konferencích ad.

Preventivní hodnocení KR (za posledních 5 let, tj. 2017-2021):

- VONDRÁČKOVÁ, S. – VOREL, I. – KUPKA, J. – NOVÁKOVÁ, L., *Preventivní hodnocení CHKO Český ráj*. Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Praha, 2021.
- VOREL, I. – VONDRÁČKOVÁ, S. – KUPKA, J. – NOVÁKOVÁ, L., *Krajinný ráz SO ORP Třinec. Studie vyhodnocení krajinného rázu dle §12 zákona 114/1992Sb., o ochraně přírody a krajiny pro SO ORP Třinec*. Magistrát města Třince, Třinec 2021.
- T-PLAN, s.r.o. – VRV, a.s. – Atelier V (VOREL, I. – KUPKA, J. – VONDRÁČKOVÁ, S.) – ČVUT. *Územní studie krajiny Královéhradeckého kraje*. Královéhradecký kraj, 2017-2018.
- T-PLAN, s.r.o., *Územní studie krajiny ORP Hradec Králové*. Magistrát města HK, 2017-2019.
- T-PLAN, s.r.o., *Územní studie krajiny ORP Liberec*. Magistrát města Liberec, 2017-2019.
- T-PLAN, s.r.o., *Územní studie krajiny ORP Nová Paka*. MěÚ Nová Paka, 2017-2019.
- T-PLAN, s.r.o., *Územní studie krajiny ORP Nový Bydžov*. MěÚ Nový Bydžov, 2017-2019.
- T-PLAN, s.r.o., *Územní studie krajiny ORP Plzeň*. Magistrát města Plzně, 2017-2019.

Výběr aktuálních hodnocení KR od roku 2015 mající vztah k podobným záměrům (dopravní a další velké liniové stavby) – názvy studií jsou zjednodušené:

- VONDRÁČKOVÁ, S. – VOREL, I. – KUPKA, J. *Elektrické vedení ZVN 400 kV Otrokovice – Vizovice – Střelná – hranice ČR/SR. Posouzení vlivu tras na krajinný ráz ve smyslu § 12 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny*. Zadavatel Ateliér Cihlák-Svoboda (pro ČEPS Invest, a.s.), Beroun 2021.
- VONDRÁČKOVÁ, S. – KUPKA, J. – VOREL, I. *Vedení VVN 110 kV Slušovice - Slavičín. Posouzení vlivu záměru na krajinný ráz ve smyslu § 12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny*. Zadavatel SPIE Elektrovod a.s. (pro E.ON Distribuce a.s.), Bratislava 2021.
- KUPKA, J. *D3 - Odpočívka Dunávice. Studie vlivu na krajinný ráz dle §12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění*. Zadavatel Ředitelství silnic a dálnic ČR, 2021.
- KUPKA, J. – VOREL, I. *I/22 Horažďovice – obchvat. Studie vlivu na krajinný ráz dle §12 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění*. Zad. Ředitelství silnic a dálnic ČR, Praha 2021.
- KUPKA, J. – VOREL, I. *D0, stavba 520 Březiněves – Satalice. Studie vlivu na krajinný ráz dle §12 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění*. Zadavatel Ředitelství silnic a dálnic ČR, Praha 2020.
- KUPKA, J. – VOREL, I. *Stavba č. 42821 Dvorecký most. Studie vlivů na krajinný ráz dle §12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění*. Zad. TUBES, spol. s r. o., Praha, 2020.
- VOREL, I. – KUPKA, J. *SOKP 519 Suchdol – Březiněves. Studie vlivu na krajinný ráz dle §12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění*. Zad. Ředitelství silnic a dálnic, 2019.
- KUPKA, J. – VOREL, I. *D3 0301 Praha – Jílové, D0 – kolektory mezi MÚK Exit 1 D3 a MÚK Exit 82 Jesenice. Studie vlivu na krajinný ráz dle §12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění*. Zadavatel Ředitelství silnic a dálnic ČR, 2019.
- KUPKA, J. – VOREL, I. *SOKP 518 Ruzyně – Suchdol. Studie vlivu na krajinný ráz dle §12 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění*. Zad. Ředitelství silnic a dálnic ČR, 2019.
- VOREL, I. – KUPKA, J. *Návrh variantního vedení trasy silnice II/240 v souběhu se železnicí v úseku D7 – Kozinec. Studie vlivu na krajinný ráz dle §12 zákona č. 114/1992 Sb. pro účely oznámení podle zákona 100/2001 Sb. v rozsahu přílohy č. 4*. Zad. Krajská správa a údržba silnic Sč kraje, 2019.
- VOREL, I. – KUPKA, J. *D35 Džbánov – Janov. Posouzení vlivu navrhované poz. komunikace na krajinný ráz dle §12 zák. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny*. Zad. Ředitelství silnic a dálnic, 2018.
- KUPKA, J. – VOREL, I. *I/27 PLZEŇ, Sukova – Karlovarská, úsek Přemyslova – Karlovarská. Posouzení vlivu navrhovaného záměru na krajinný ráz dle §12*. Zadavatel Ředitelství silnic a dálnic ČR, 2017.
- VOREL, I. – KUPKA, J. *D3 0303 Přivaděč Týnec nad Sázavou. Posouzení vlivu navrhovaného záměru na krajinný ráz dle §12*. Zadavatel Ředitelství silnic a dálnic ČR, 2017.
- VOREL, I. – KUPKA, J. *Stavba D3 0301 Jižní obchvat Jílového u Prahy. Posouzení vlivu záměru na krajinný ráz dle §12*. Zadavatel Ředitelství silnic a dálnic ČR, 2017.
- VOREL, I. – KUPKA, J. *D3 0301 - 0303 Praha - Václavice. Posouzení vlivu navrhovaného záměru na krajinný ráz dle §12*. Zadavatel Ředitelství silnic a dálnic ČR, 2017.
- VOREL, I. – KUPKA, J. *D3 0305/1 Voračice – Nová Hospoda. Posouzení vlivu záměru na krajinný ráz dle §12*. Zadavatel SUDOP Praha, a. s., 2016.

- VOREL, I. – KUPKA, J. *D3 0304 Václavice - Voračice. Posouzení vlivu záměru na krajinný ráz dle §12.* Zadavatel SUDOP Praha, a. s., 2016.
- KUPKA, J. *I/27 Plzeň. Třemošenský rybník – Orlík. Studie vlivu na krajinný ráz dle §12.* Zadavatel Ředitelství silnic a dálnic ČR, 2016.
- KUPKA, J. – VOREL, I. *D3 Obchvat Českých Budějovic Dálnice D3 0310/I Úsilné – Hodějovice. Studie vlivu na krajinný ráz dle §12 zákona.* Zadavatel Ředitelství silnic a dálnic ČR, 2016.
- KUPKA, J. – VOREL, I. *I/3 Olbramovice přeložka. Studie vlivu na krajinný ráz dle §12.* Zadavatel Prago-projekt, a. s., K Ryšánce 1668/16, 147 54 Praha 4 2016.
- VOREL, I. – KUPKA, J. *Optimalizace tratí Černošice (včetně) – Beroun (mimo). Posouzení vlivu navrhovaného záměru na krajinný ráz dle §12.* Zadavatel SUDOP Praha, a. s., 2016.
- VOREL, I. – KUPKA, J. *D11 1108 Jaroměř-Trutnov. Posouzení vlivu navrhované pozemní komunikace na krajinný ráz dle §12.* Zadavatel SUDOP Praha, a.s., 2016.
- VOREL, I. – KUPKA, J. *Modernizace traťového úseku Ústí nad Orlicí – Choceň. Posouzení vlivu záměru na krajinný ráz dle §12.* Zadavatel Správa železniční dopravní cesty, 2016.
- VOREL, I. – KUPKA, J. *Modernizace traťového úseku Praha-Libeň – Praha-Malešice. Posouzení vlivu záměru na krajinný ráz dle §12.* Zadavatel Správa železniční dopravní cesty, 2016.
- VOREL, I. – KUPKA, J. *Rychlostní silnice R52. Stavba 5206 Perná – státní hranice. Podklad k posouzení vlivu navrhovaného záměru na krajinný ráz dle ustanovení § 12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.* Zadavatel Ředitelství silnic a dálnic ČR, 2015.

1.2 Specifické otázky hodnocení – legislativní rámec

Odborná a metodická východiska jsou podrobně popsána v publikaci:

VOREL, I. – KUPKA, J., *Krajinný ráz. Identifikace a hodnocení.* Praha: ČVUT, 2011, ve které je uvedena veškerá použitá literatura a prameny. Zde je popsán pouze základní metodický rámec, nakolik souvisí s hodnocením NZ.

- (1.2.1)** Ochrana KR je zakotvena v **§12 zák. č. 114/1992 Sb.**, o ochraně přírody a krajiny, v platném znění:
- (1)** *Krajinný ráz, kterým je zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti, je chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Zásahy do krajinného rázu, zejména umísťování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině.*
 - (2)** *K umísťování a povolování staveb, jakož i jiným činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz, je nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody. Podrobnosti ochrany krajinného rázu může stanovit ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.*
 - (3)** *K ochraně krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami, který není zvláště chráněn podle části třetí tohoto zákona, může orgán ochrany přírody zřídit obecně závazným předpisem přírodní park a stanovit omezení takového využití území, které by znamenalo zničení, poškození nebo rušení stavu tohoto území.*
 - (4)** *Krajinný ráz se neposuzuje v zastavěném území a v zastavitelných plochách, pro které je územním plánem nebo regulačním plánem stanoveno plošné a prostorové uspořádání a podmínky ochrany krajinného rázu dohodnuté s orgánem ochrany přírody 9a)*
- (1.2.2)** Každá krajina má svůj ráz ve smyslu §12 zákona. Každou krajinu je možno popsat pomocí přírodní, kulturní a historické charakteristiky. KR je však v různých oblastech a lokalitách (místech KR) různě výrazný, různě čitelný. V určitých situacích jsou znaky jednotlivých charakteristik KR dobře zřetelné a spoluvytvářejí jedinečnost a nezaměnitelnost krajinné scény – vizuálně vnímaného obrazu krajiny. V jiných typech krajiny jsou znaky KR nezřetelné, ty výraznější nejsou příliš četné a celkově vzniká krajina, která zdánlivě není ničím specifická ani zajímavá. Ochrana KR tedy bere v úvahu skutečnost, zdali jsou v krajině přítomny cenné znaky KR, nebo ne. Pokud NZ zasahuje do méně významných a nepřilíš cenných znaků a hodnot, může být brán jako únosný. Někdy nemůže zasahovat do cennějších znaků a hodnot, protože takové nejsou vůbec v krajině přítomny. Z toho vyplývá, že v krajině s výraznými a jedinečnými znaky a hodnotami KR bude umísťování staveb a záměrů využití území narážet na požadavky ochrany KR dle § 12 mnohem více než v krajině, kde

takové znaky a hodnoty nejsou. Stavba nebo záměr se bude muset v cenné krajině více přizpůsobovat zachování znaků a hodnot KR nebo ji v daném rozsahu, objemu a architektonickém řešení nebude možné realizovat vůbec. V ostatních typech krajiny budou omezení z hlediska ochrany KR slabší nebo vzhledem k absenci zákoných znaků a hodnot nebudou stanovena žádná omezení.

- (1.2.3)** Je třeba zjistit, zdali NZ nesníží nebo výrazně nezmění hodnotu KR, a to i přesto, že se jedná o poměrně urbanizované území (většina trasy leží na území HMP, část zasahuje do Středočeského kraje). Ochrana KR se totiž dle dikce zákona vztahuje na veškerou krajinu bez rozdílu (obecná ochrana), a to i na **krajinu urbanizovanou, městskou nebo příměstskou (suburbánní)**.

Hodnocení vlivu záměrů na KR v urbanizované krajině nebo přímo v městské krajině však přináší řadu problémů. Obecné pojmy, vyjádřené textem §12 zákona, jsou obtížně použitelné v prostředí, kde přírodní složky jsou silně přetvořené, v charakteru prostředí hrají málo významnou roli, v panoramatech se projevují málo. Charakter prostředí vnímaný ve vizuální scéně je rozhodujícím způsobem vytvářen umělými prvky urbánní struktury – stavbami, zpevněnými plochami, liniemi a prvky technické infrastruktury atd., ale také městskými funkcemi – intenzivním užíváním prostoru, pohybem lidí a vozidel, hlukem, osvětlením atd. Vzhledem k významu umělých složek vystupují do popředí hlediska urbanistická a architektonická mnohem silněji, než hlediska ochrany přírody a krajiny.

U silně urbanizované krajiny je navíc nutné uvážit, zda lze vůbec hovořit o krajině ve smyslu §12 (Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 12. 2006 sp. zn. 6 A 83/2002-65). To ovšem není případ NZ. Ačkoli se jedná o příměstskou (suburbánní) krajinu, značně urbanizovanou, nechybí zde řada přírodních atributů venkovské krajiny (vč. chráněných území a přírodního parku), lze tedy jednoznačně hovořit o krajině ve smyslu zákona a tudíž uplatňovat ochranu KR v plné šíři.

- (1.2.4)** Výše uvedené koresponduje s popisem míry užití §12 v zastavěném území, jak ji definuje Metodický návod (VOREL, I. – BUKÁČEK, R. – MATĚJKA, P. – CULEK, M. – SKLENIČKA, P., 2004):

Péče o ráz krajiny musí být věnována rovněž územím v městské struktuře, kde krajinný ráz představuje zřetelnou hodnotu. Jsou to nejenom zvláště chráněná území nebo přírodní parky, ale i další části systému přírodního prostředí města – přírodní celky koridorů vodotečí, nezastavěné náhorní polohy a enklávy lesních porostů, rozsáhlých lesoparků a zemědělské půdy. Jsou to též polohy v urbanizovaných územích, kde rysy krajinné struktury (např. terénní horizonty, výrazné porosty, ozeleněné svahy, terénní dominanty) výrazně spoluurčují charakter prostorové scény.

- (1.2.5)** V každém případě je jisté, že se **1) jedná o území, kde je nutné v plné šíři uplatňovat §12** a že **2) stavba takových dimenzí nutně do krajinného rázu zasáhne**, a to bezesporu výrazně. Zákon však neříká, že zásahy (a to ani silné) do KR nejsou možné, nýbrž musí být brán ohled na zachování hodnot a kritérií ochrany, jsou-li přítomné. Cílem této studie je tedy především vyhodnocení míry zásahu do cenných a jedinečných hodnot. Při posuzování vlivu NZ se bude jednat především o **zjištění, zdali a do jaké míry bude zasahovat do tzv. „zákoných kritérií ochrany krajinného rázu“**, tj. přírodních a estetických hodnot, významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant, harmonického měřítká a harmonických vztahů v krajině.

1.3 Specifické otázky hodnocení – odborný a metodický rámec

(1.3.1) Znaky krajinného rázu

(1.3.1.1) Charakter krajiny je fenoménem, který se vyznačuje dvěma důležitými vlastnostmi. Je to proměnlivost a neopakovatelnost. Neobyčejná rozmanitost přírodních a kulturních podmínek vytváří různorodé obrazy krajiny (pojmem „obraz“ vyjadřujeme vnější projev vnitřní struktury). Příkladem je např. krajina členitých pahorkatin, rybníčních pánví, údolí velkých řek nebo krajina s převažujícím pokryvem lesů, s intenzivním zemědělstvím v nížinách nebo s rozsáhlými plochami sadů, krajina více či méně urbanizovaných (dokonce urbánních či suburbánních) nebo industrializovaných (ev. postindustriálních) území. Důvody proměnlivosti charakteru krajiny tkví v přítomnosti či nepřítomnosti určitých znaků, v jejich vizuálním projevu, výraznosti a jedinečnosti, kombinaci a prostorových vztazích.

(1.3.1.2) Jsou to tedy tzv. „**znaky krajinného rázu**“, které odlišují od sebe různé oblasti a místa v krajině a které zároveň mohou být různým segmentům krajiny společné. Tyto znaky jsou převážně vizuálně vnímatelné v krajinné scéně. Jsou to rysy georeliéfu, přítomnost určitých specifických vodních prvků, které určují charakter dílčích scenérií a projevují se i v celkových panoramatech krajiny. Je to také charakter porostů odpovídající přírodním podmínkám toho či onoho místa nebo oblasti. Stejný význam jako přírodní prvky mají pro vizuální scénu též prvky kulturní (civilizační). Jedná se o způsoby hospodářského využívání krajiny, o formy osídlení (včetně polohy sídel v krajině), o strukturu sídel a architektonický výraz jednotlivých staveb (forma, hmota, půdorys, materiály, barvy, architektonické detaily). Kulturní prvky a jejich vazby spoluvytvářejí krajinnou scénu a podobně jako přírodní prvky dotvářejí prostorovou skladbu, výraznost a nezaměnitelnost scenérií. Navíc velmi výrazně spoluvytvářejí harmonii či disharmonii měřítka krajiny a také se výrazně projevují v harmonii či disharmonii vztahů v krajině. Těmito vlastnostmi jsou spoluurčovány také další důležité vizuální aspekty krajinné scény – prostorové členění krajiny, morfologie jednotlivých prostorů a uspořádání (konfigurace) jednotlivých prvků. Tak vznikají důležité znaky KR, jakými je uzavřenost či otevřenost scény, způsob vymezení prostoru, návaznost jednotlivých prostorů, uspořádání a tvar horizontů, uspořádání dominant a podobně.

(1.3.1.3) V krajinných scénách různých segmentů krajiny často nalézáme společné znaky. Hovoříme o krajinách podobného charakteru a máme na mysli především vizuální projev různých prvků, jevů a rysů krajiny – vizuální scénu. V přítomnosti společných základních znaků přírodní, kulturní nebo historické charakteristiky tkví podstata určitých typů krajinného rázu. Rozmanitost krajiny je však neobyčejná. K tomu přispívá neopakovatelnost situací, diverzita, výraznost a jedinečnost jednotlivých znaků KR, prostorové uspořádání – konfigurace hmotných prvků krajinné scény a proměnlivost měřítka.

(1.3.1.4) Ráz krajiny je výrazně ovlivněn charakterem přírodních složek a jejich vizuálním projevem v krajinné scéně. Přírodní hodnota KR je tvořena hodnotou přírodovědnou a hodnotou vizuální (správněji senzuační). Zatímco přírodovědná hodnota je dána součtem měř vzácnosti (ojedinělosti), dochovanosti a ohroženosti daného přírodního či kulturně-přírodního prvku, složky nebo celého ekosystému, vizuální či senzuační hodnota prvku nebo složky spočívá v podílu na utváření celkového působení krajiny na smysly člověka a velikosti ovlivněného území (CULEK, 2006). Podle Culka můžeme přírodní podmínky tvořící charakter krajiny rozdělit na pět složek, a to na složku topografickou (georeliéf), petrologicko-pedologickou, hydrologickou, atmosférickou a biotickou. Přírodovědná hodnota se nemusí výrazněji projevit v krajinné scéně a ovlivní KR pouze omezeně. Přesto je ve smyslu §12 zákona míra zásahu do přírodních (tedy i přírodovědných) hodnot jedním z kritérií ochrany KR. Je to

proto, že KR je sice především kategorií vizuální, ale význam místa a cennost jednotlivých znaků se na výraznosti a zvláštnosti KR podílí.

- (1.3.1.5)** Často se při hodnocení KR objevuje otázka, zdali lze hodnoty, které jsou chráněny podle jiných částí zákona č. 114/1992 Sb., než je §12, považovat za přírodní hodnoty ve smyslu tohoto paragrafu. Přírodní hodnoty krajiny, spočívající např. v přítomnosti cenných biotopů a přirozených ekosystémů, mohou být do určité míry viditelné a spoluvytvářejí krajinnou scénu a dílčí scenérie. Tyto přírodní hodnoty jsou již velmi často chráněny existující legislativou jako významné krajinné prvky, součásti ÚSES, zvláště chráněná území, památné stromy a plochy soustavy Natura 2000. Přítomnost lokalit chráněných podle zákona č. 114/1992 Sb. lze při identifikaci znaků KR považovat za indikátory přítomnosti přírodních hodnot. Samotnou skutečnost, že se např. jedná o maloplošné ZCHÚ, nelze tedy považovat za hodnotu KR. Tou je cennost vlastní lokality a její vizuální projev, tvořící spolu znak přírodní charakteristiky. Zásah NZ do ZCHÚ je však tzv. kritériem ochrany KR dle §12 zákona.
- (1.3.1.6)** Krajina v sobě skrývá stopy kulturního a historického vývoje. Tyto stopy dokládají odlišnosti a specifické rysy vývoje krajiny v závislosti na přírodních podmínkách krajiny, na kulturních tradicích i na významných impulsech vývoje krajiny, jakými byly politické události nebo vliv významných osobností. Všechny tyto skutečnosti jsou významné pro ráz krajiny, neboť rázovitost a charakter krajiny, vyjádřené především působivostí vizuální scény, se skrývá též ve vlastnostech nehmotných, v kulturních a historických hodnotách a v symbolických významech.
- (1.3.1.7)** Mnohé ze znaků kulturní a historické charakteristiky KR jsou takovými hodnotami, které jsou chráněny památkovou péčí. Skutečnost, že některý prvek krajiny je kulturní památkou, že určitý segment krajiny je krajinnou památkovou zónou nebo že sídlo je památkovou rezervací nebo zónou, představuje z hlediska KR indikátor přítomnosti kulturních a historických hodnot (tkvících v cennosti a významu nebo ve vizuálním projevu), které mohou významně spoluvytvářet rázovitost krajiny. Nelze proto a priori považovat pozornost věnovanou určitým významným stopám kulturního a historického vývoje ze strany státní památkové péče a státní ochrany přírody za konfliktní překryv. K tomu většinou dojde nikoliv v případě ochrany KR (tam jsou si zájmy ochrany přírody a památkové péče většinou blízké), ale pokud je ochranou přírody a krajiny chráněn např. určitý prvek historické krajinné úpravy (park, alej) jako VKP, památný strom, součást ÚSES nebo v rámci ZCHÚ.
- (1.3.1.8) Rysy krajiny jsou tvořeny skupinami znaků jednotlivých charakteristik a estetické atraktivnosti (estetických hodnot):**

A Přírodní charakteristika
A.1 reliéf terénu a síť vodotečí
vytváří základní členění krajiny, základní prostorový rámec, vymezení prostorů a základní rysy konfigurace, prostorových a měřítkových vztahů
A.2 aktuální stav vegetace
dotváří obraz krajiny a její prostorové členění, spoluvytváří přírodní nebo přírodě blízký výraz krajinné scény a obraz hospodářského využití krajiny, svědčí o způsobech kultivace a proměn krajiny v současnosti i v historii
B Kulturní a historická charakteristika
B.1 struktura osídlení a cestní síť
svědčí o vývoji postupného osidlování a hospodářského využití krajiny a spoluvytváří obraz kulturní krajiny
B.2 vesnická sídla a lidová architektura
vytváří nezaměnitelné znaky obrazu kulturní krajiny
B.3 kulturní dominanty
jsou často markantními body krajiny
B.4 dominantní rysy krajinné struktury

C Estetická atraktivnost (hodnota) krajinné scény (vizuální charakteristika)
C.1 vymezení prostorů, konfigurace prvků, význam dominant
základní aspekty uspořádání vizuální scény, vytvářející předpoklady pro vznik estetických hodnot
C.2 rozlišitelnost a nezaměnitelnost scénérií
významné aspekty jedinečnosti a svébytnosti charakteru krajiny
C.3 harmonie prostorových vztahů, harmonie měřítka
významné rysy krajinné scény, které spoluvytvářejí estetické hodnoty krajiny
C.4 přírodní charakter scénérií
významná estetická hodnota

(1.3.2) Metodika

Použitá metodika VOREL, I. – BUKÁČEK, R. – MATĚJKA, P. – CULEK, M. – SKLENIČKA, P.: *Posouzení vlivu navrhované stavby, činnosti nebo změny využití území na krajinný ráz*. Praha, 2004 je dostupná na <http://www.krajinnyras.cz>. Zde je uveden pouze stručný výťah. Komentář k metodice je uveden v článku VOREL, I. – KUPKA, J., *Metoda posouzení vlivu navrhované stavby, činnosti nebo změny využití území na krajinný ráz*. EIA – IPPC – SEA, roč. XIV/2009, č. 2, s. 7–14 dostupném na <http://www.mzp.cz/osv/edice.nsf/doc/E4021F6D7EA066B9C12575BB00416372>.

(1.3.2.1) Posouzení bude využívat postupu hodnocení dle Metodického postupu (VOREL – CULEK – BUKÁČEK – MATĚJKA – SKLENIČKA, 2004), který vychází z textu §12 zákona. Výklad jednotlivých pojmů koresponduje s metodikou hodnocení krajinného rázu používanou správou CHKO ČR (BUKÁČEK – MATĚJKA, 1997) a s návrhem metodického doporučení, vypracovaného AOPK ČR (MÍCHAL et al. 1999).

Dle Metodického postupu (VOREL – CULEK – BUKÁČEK – MATĚJKA – SKLENIČKA, 2004) probíhá posouzení navrhovaného záměru na KR v následujících fázích:

1 Vymezení hodnoceného území
1.1 Popis navrhovaného záměru (stavby nebo využití území)
popis z hlediska možného ovlivnění krajinného rázu navrhovanou stavbou nebo navrhovaným využitím území, konfliktů, definování cílů a klíčových otázek hodnocení na základě obecné charakteristiky území a očekávaného vlivu NZ
1.2 Vymezení potenciálně dotčeného krajinného prostoru (PDoKP)
vymezení dotčeného krajinného prostoru (místa krajinného rázu) pomocí okruhu potenciální viditelnosti a pomocí vizuálních barrier jakožto území skutečně nebo potenciálně zasaženého vlivem navrhované stavby nebo využití území. Vymezuje se pomocí barrier očekávané viditelnosti stavby (terénní horizonty, okraje lesních porostů, hmoty nelesní zeleně, horizonty a okraje zástavby)
2 Hodnocení
2.1 Vymezení oblastí (ObKR) a míst krajinného rázu (MKR)
vymezení jednotlivých míst KR v PDoKP – obecná charakteristika širšího území (oblasti krajinného rázu) a jeho zařazení do krajinných souvislostí (biogeografie, geomorfologie, vegetační kryt, osídlení, kultura, historie)
2.2 Identifikace znaků a hodnot přírodní, kulturní a historické charakteristiky
identifikace znaků a hodnot krajinného rázu v oblastech a místech krajinného rázu a klasifikace identifikovaných znaků z hlediska významu jednotlivých znaků v souboru typických znaků krajinného rázu dané oblasti nebo místa a z hlediska jejich cennosti
3 Posouzení zásahu
3.1 Posouzení míry vlivu záměru na identifikované znaky a hodnoty
odstupňování významu a cennosti jednotlivých rysů a hodnot na hodnoty běžné, významné pro ráz krajiny, určující ráz krajiny, jedinečné v rámci oblasti krajinného rázu nebo v rámci státu
3.2 Určení únosnosti zjištěné míry vlivu
shrnutí výsledků předchozího hodnocení, zvážení míry zásahů do jednotlivých hodnot, zvážení významu a cennosti jednotlivých rysů a hodnot (významné, určující, jedinečné), vyslovení závěru (přijatelný, nepřijatelný, na hranici přijatelnosti), eventuálně podmínek pro minimalizaci zásahu do krajinného rázu

- (1.3.2.2) Ve výše uvedeném Metodickém postupu (VOREL – CULEK – BUKÁČEK – MATĚJKA – SKLENIČKA, 2004) jsou vysvětleny pojmy, se kterými posouzení pracuje. Jedná se o pojmy uvedené v §12 zákona a o pojmy související:

krajina – část zemského povrchu s charakteristickým reliéfem, tvořená souborem funkčně propojených ekosystémů a civilizačními prvky (§3 zákona).

krajinný ráz – je dán přírodní, kulturní a historickou charakteristikou určitého místa nebo oblasti (§12 zákona), resp. vnímatelnými znaky a hodnotami těchto charakteristik

oblast krajinného rázu – je krajinný celek s podobnou přírodní, kulturní a historickou charakteristikou odrážející se v souboru jejích typických znaků, který se výrazně liší od jiného celku ve všech charakteristikách či v některé z nich a který zahrnuje více míst krajinného rázu. Je vymezena hranicí, kterou mohou být přírodní nebo umělé prvky nebo jiné rozhraní měnících se charakteristik.

místo krajinného rázu – část krajiny homogenní z hlediska přírodních, kulturních a historických charakteristik a výskytu estetických a přírodních hodnot, které odlišují místo krajinného rázu od jiných míst krajinného rázu. Je nejmenším hodnoceným prostorem. Jedná se zpravidla o vizuálně vymezený krajinný prostor (konkávní nebo konvexní), který je pohledově spojitý z většiny pozorovačích stanovišť nebo o území vnímatelné díky své výrazné charakterové odlišnosti.

estetická hodnota krajiny – je projevem přírodních a kulturních hodnot, harmonického měřítka a vztahů v krajině a je výsledkem trvale udržitelného vývoje krajiny. Předpokladem vzniku estetické hodnoty jsou subjektivní vlastnosti pozorovatele, objektivní okolnosti pozorování a objektivní vlastnosti krajiny (skladba a formy prostorů, konfigurace prvků, struktura složek).

přírodní hodnota – je dána kvalitativními parametry zastoupených ekosystémů ve vztahu k jejich trvalé udržitelnosti, vysokou četností jednotlivých typů ekosystémů, členitou morfologií krajiny, harmonickým charakterem interakcí mezi ekosystémy, výraznými přírodními dominantami krajiny.

významný krajinný prvek – dle ustanovení §3, odst. 1, písm. b) zákona.

zvláště chráněné území – dle ustanovení §3, odst. 1, písm. f) zákona.

kulturní dominanta krajiny – je krajinný prvek či složka v krajině nebo dochované stopy kultivace krajiny, jejichž význam je nesporný z historického hlediska, architektury či jiného oboru lidské činnosti a které ve svém projevu převládajícím způsobem ovlivňují souhrn charakteristik daného místa či oblasti.

harmonické měřítko krajiny – vyjadřuje takové členění krajiny, které odpovídá harmonickému vztahu činností člověka a přírodního prostředí a způsobům trvale udržitelného využívání dané krajiny. Z hlediska fyzických vlastností krajiny se jedná o soulad měřítka celku a měřítka a jednotlivých prvků.

harmonické vztahy v krajině – vyjadřují soulad činností člověka a přírodního prostředí (absence rušivých jevů), trvalou udržitelnost užívání krajiny, harmonický soulad jednotlivých prvků a prostorů krajinné scény.

charakteristika krajinného rázu – uspořádání krajinných složek, prvků a jevů nebo jejich souborů, které se podílejí na vzniku rázu krajiny. Jedná se o charakteristiky přírodní, kulturní a historické. Vnímáme ji jako soubor typických znaků.

historická charakteristika krajinného rázu – je specifickou součástí kulturní charakteristiky a spočívá v souvislostech kulturních a přírodních charakteristik oblasti či místa. Historická charakteristika je klíčová pro pochopení logiky vztahů mezi přírodními vlastnostmi krajiny, jejím využíváním a vzhledem a jejich trvalé (dlouhodobé) udržitelnosti.

kulturní charakteristika krajinného rázu – je dána způsobem využívání přírodních zdrojů člověkem a stopami, které v krajině zanechal.

přírodní charakteristika krajinného rázu – zahrnuje vlastnosti krajiny určené jak trvalými přírodními podmínkami, kterými jsou především geologické, geomorfologické, klimatické a biogeografické poměry, tak aktuálním staveb ekosystémů.

činnost snižující estetickou a přírodní hodnotu krajinného rázu oblasti či místa – taková činnost, která natolik naruší specifické znaky a hodnoty oblasti či místa, že změní význam a obsah jednotlivých charakteristik.

1.4 Výchozí podklady

Tato studie má charakter technické zprávy, nikoli vědeckého článku, proto používá pouze zjednodušený systém bibliografických citací, kdy je v tomto seznamu (1.4) uvedena pouze v textu přímo citovaná literatura. Zákony a další legislativa jsou citovány přímo v textu stejně jako zdroje obrázků a mapových výstupů. V tomto seznamu tedy nejsou znovu jmenovány. Zdroje k obecné části jsou uvedené v citované knize na začátku kap. 1.2 resp. 1.3.2. Zdroje k charakteristice oblasti KR jsou uvedené v citované studii krajinného rázu Středočeského kraje (2008, 2009) a HMP (2010).

- Terénní průzkum byl v lokalitě proveden v červenci 2022.
- Dokumentace poskytnutá objednatelem (zejména: Pragoprojekt, a. s.: *D0 Ruzyně – Suchdol. TES konsolidovaného řešení*, 05/2022; AFRY CZ, s. r. o.: *D0 519 Suchdol – Březiněves. Konsolidovaná TES*, 04/2022; JK Architekti, s. r. o.: *D0 518 Ruzyně – Suchdol, návrh urbanisticko-architektonického a krajinného řešení stavby*, 2022; *D0 519 Suchdol – Březiněves, návrh krajinného-urbanistického a architektonického řešení stavby*, 2022) vč. grafických a textových výstupů
- Vizualizace záměru poskytnuté objednatelem (pro popis záměru jsou využity pouze vybrané vizualizace složitějších situací, celý soubor vizualizací je stejně jako tato studie vlivu na krajinný ráz přílohou dokumentace EIA, se kterou tvoří dohromady jednotný celek).
- VOREL, I. – KUPKA, J. *SOKP 519 Suchdol – Březiněves. Studie vlivu na krajinný ráz dle §12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění*. Zad. Ředitelství silnic a dálnic, 2019.
- KUPKA, J. – VOREL, I. *SOKP 518 Ruzyně – Suchdol. Studie vlivu na krajinný ráz dle §12 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění*. Zad. Ředitelství silnic a dálnic ČR, 2019.
- VOREL, I. – KUPKA, J. – BUKÁČEK, R. – SKLENIČKA, P. – VORLOVÁ, J. – et al, *Vyhodnocení krajinného rázu Středočeského kraje*. KÚ SČK, 2008 (1. část), 2009 (2. část).
- ÚAP HMP 2010: *Jev 17 – Oblast krajinného rázu a její charakteristika a Jev 18 – Místo krajinného rázu a jeho charakteristika* (LÖW & SPOL., s.r.o., Brno, 2008)
- VOREL, I. – KUPKA, J.: *SO kolem Prahy – stavby 518 + 519*. Jacobs Consultancy, 2009.

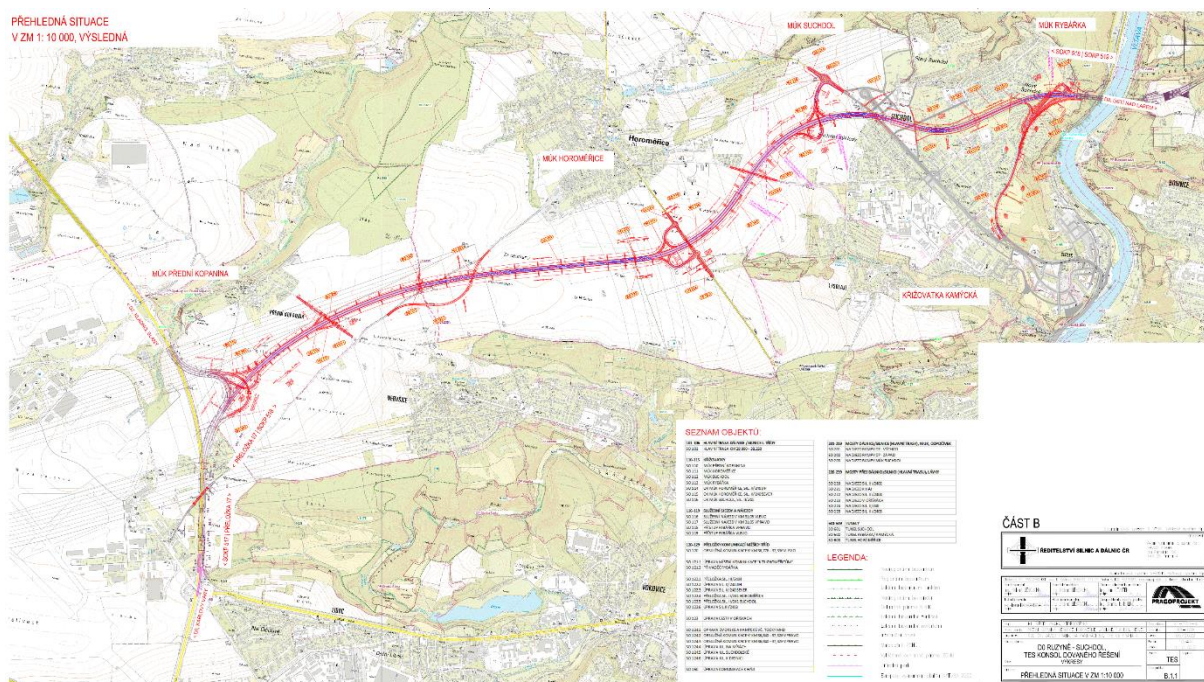
Přímo citované zdroje (řazeno dle významu ve studii, nikoli dle abecedy):

- VOREL, I. – BUKÁČEK, R. – MATĚJKA, P. – CULEK, M. – SKLENIČKA, P., *Posouzení vlivu navrhované stavby, činnosti nebo změny využití území na krajinný ráz* (metodický postup). Praha, 2004.
- VOREL, I. – KUPKA, J., *Krajinný ráz. Identifikace a hodnocení*. Praha: ČVUT, 2011 (v knize je uvedena další použitá literatura a prameny)
- VOREL, I. – KUPKA, J., *Metoda posouzení vlivu navrhované stavby, činnosti nebo změny využití území na KR. EIA – IPPC – SEA*. roč. XIV, č. 2, s. 7–14. (v článku jsou uvedena další použitá literatura a prameny)
- KUPKA, J., *Krajiny kulturní a historické*. Praha: ČVUT, 2010.
- CULEK, M., *Přírodní podmínky území a jejich význam pro krajinný ráz*. In: VOREL, I. (ed.) et al., *Krajinný ráz a východiska jeho hodnocení*. Praha: ČVUT, 2006, s. 47-68.
- BUKÁČEK, R. – MATĚJKA, P. et al., *Metodický podklad hodnocení krajinného rázu v chráněných krajinných oblastech*. SCHKO ČR 1997.
- MÍCHAL, I. et al., *Hodnocení krajinného rázu a jeho uplatňování ve veřejné správě* (metodické doporučení). Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR), 1999.

2 HODNOCENÉ ÚZEMÍ

2.1 Popis NZ a specifické otázky vlivu NZ v dané lokalitě

Záměr je stručně popsán z materiálů poskytnutých objednatelem PRAGOPROJEKT, a. s., a AFRY CZ, s. r. o. (vč. průvodní zprávy a grafické přílohy), kde je k dispozici podrobnější popis vč. technických parametrů NZ, které jsou zde uváděné jen zjednodušeně, ve vztahu k vlivu na KR.

Obr. 2.1: Přehledná situace D0 518 (Pragoprojekt, a. s., 2022, poskytnuto objednatelem)

(2.1.1) D0 518 Ruzyně – Suchdol. Předmětem hodnocení je novostavba dílčí části silničního okruhu kolem Prahy (SOKP) v úseku od MÚK Přední Kopanina (km 29,990), která umístěna jihozápadním směrem od obce Přední Kopanina, k MÚK Rybářka, která je umístěna na východním konci Suchdola mezi koncem tunelu Suchdol a začátkem mostu přes řeku Vltavu v km 38,25, kde navazuje na SOKP 519 Suchdol – Březiněves. Koridor pro stavbu SOKP 518 je dán platnými Zásadami územního rozvoje hl. m. Prahy (ZÚR). Aktualizace ZÚR č. 1 byla vydána opatřením obecné povahy č. 43/2014 s účinností 01.10. 2014.

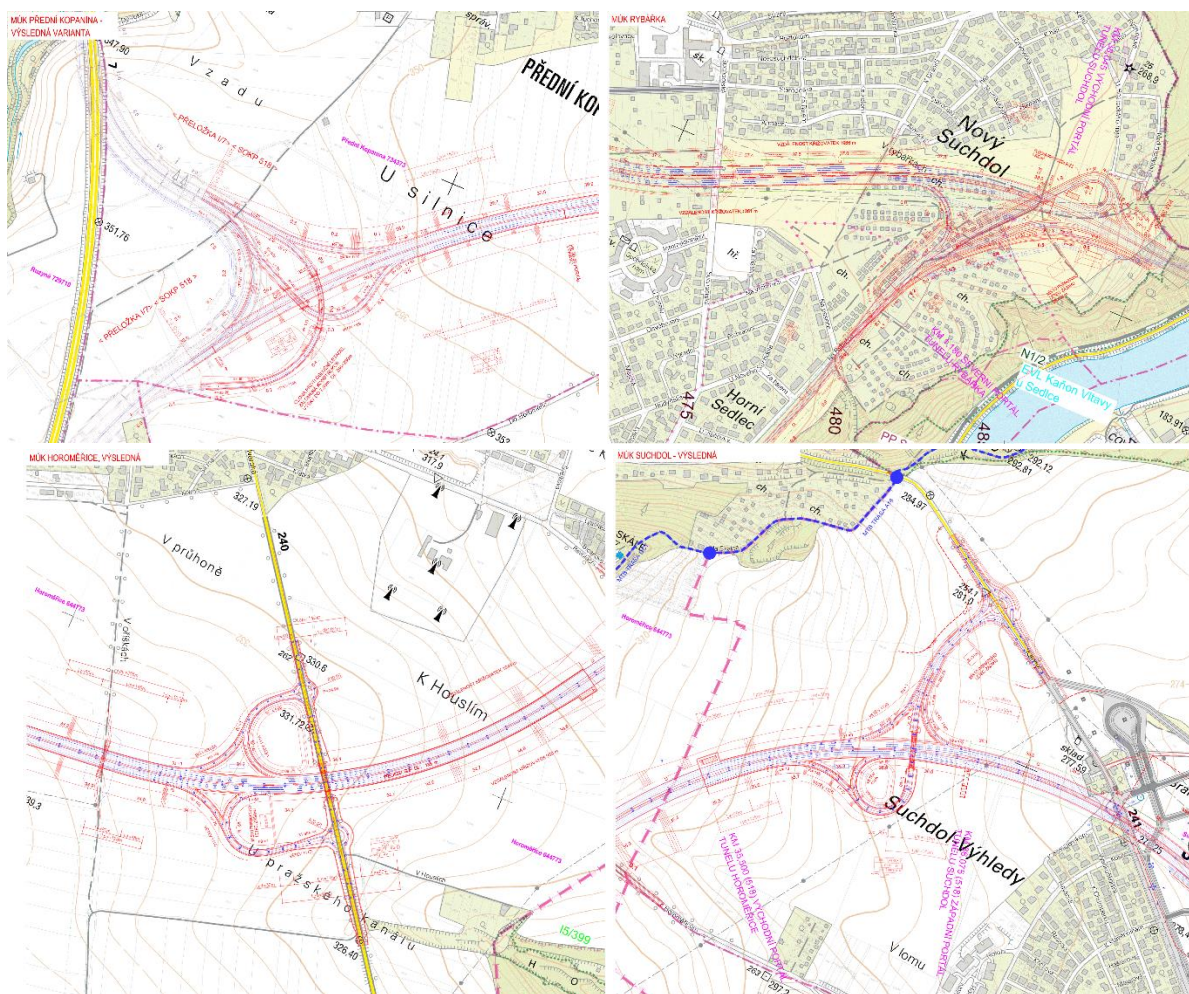
Hlavní trasa SOKP stavby 518 je navržena v návrhové kategorii D34/100, tj. jako směrově rozdělená dálnice se šestipruhovým uspořádáním jízdních pruhů (tři jízdní pruhy v jednom jízdním pásu) s přípojovacími a odbočovacími pruhy v oblasti mimoúrovňových křižovatek. Součástí stavby silničního okruhu v oblasti Suchdola je realizace „Přivaděče Rybářka“, který propojuje stávající ul. Kamýckou (sil. II/241) se silničním okruhem.

Území je v převážné části využíváno jako orná půda. V koncové části SOKP 518 trasa přechází pod městskou částí Praha Suchdol tunelovým objektem pod zahrádkářskou oblastí. Přivaděč Rybářka, který je též veden tunelovým objektem, je umístěn vedle obytné zástavby MČ Suchdol. Budoucí využití území od Přední Kopaniny po Suchdol bude zachováno, tj. v okolí trasy bude zachován stávající ráz využití území v převážné části jako orná půda. V oblasti Suchdola se předpokládá po výstavbě tunelu Suchdol a přeložení velmi vysokého vedení nad tunel využití území k případné zástavbě mimo vlastní ochranné pásmo tunelu. Nad tunelem Suchdol bude umístěn terminál pro ukončení plánované tramvajové tratě.

Pro minimalizaci vlivu na životní prostředí je trasa vedena v zářezu a tunelových objektech. Součástí trasy budou protihlukové valy, jejichž přesná podoba bude

upřesněna v navazující PD dle doporučení Hlukové studie, s případným doporučením protihlukových stěn či dalších opatření. Na svazích komunikace bude umístěna zeleň.

Trasa posuzovaného úseku SOKP začíná MÚK Přední Kopanina, která bude napojovat dálnici D7. MÚK je umístěna jihozápadním směrem od obce Přední Kopanina a je typu třípruhové mimoúrovňové křižovatky ve tvaru „Y“ se dvěma mostními objekty. Větve křižovatky jsou dvoupruhové. Trasa pokračuje v zářezu mírným obloukem na severovýchod, překonávána několika nadjezdy (sil. III/2402, K Háji, sil. III/2404, V Oříškách) k MÚK Horoměřice, která řeší napojení silnice II/240 na SOKP 518. Křižovatka je umístěna jižně od obce Horoměřice. Je navržena jako deltovitá se třemi křížnými body. Napojení křižovatkových větví na sil. II/240 je řešeno okružními křižovatkami s jedním pruhem na okružním jízdním pásu. Trasa pak pokračuje v zářezu severovýchodním směrem k tunelu Horoměřice (km 35,000 – 35,500), který prochází nezastavěným územím kolem nedaleké zastavby Horoměřic. Tunel je navržen jako hloubený, přesypáný. Nejvyšší nadvýšení tunelové konstrukce nad stávajícím terénem je cca 8,6 m. Dorovnání terénu nad zásypem tunelu bude rozvolněno do přilehlého terénu ve sklonu do 10%. Za východním portálem tunelu Horoměřice západně od Suchdola navazuje MÚK Suchdol, typu deltovité mimoúrovňové křižovatky s jednopruhovými křižovatkovými větvemi, která řeší napojení silnice II/241 na SOKP 518.

Obr. 2.2: SOKP 518 – MÚK Přední Kopanina, Rybářka, Horoměřice a Suchdol (Pragoprojekt, a. s., 2022, poskytnuto objednatelům)

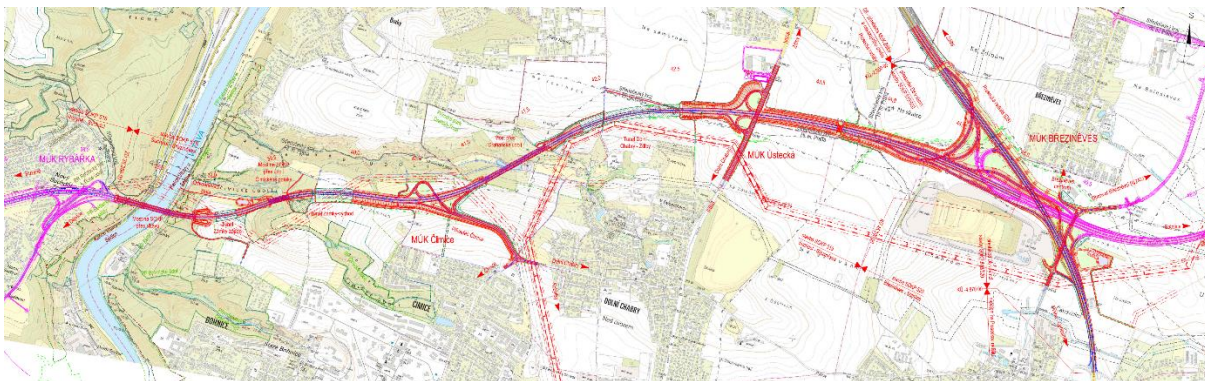
Trasa dále pokračuje na východ tunelem Suchdol. Jedná se o tunel na hlavní trase SOKP 518 v km 36,075 – 38,045. Tunel procházející nezastavěným územím podél

stávající zástavby je navržen jako hloubený, přesypaný. Nejvyšší nadvýšení tune-
lové konstrukce nad stávajícím terénem je cca 7,5 m. Dorovnění terénu nad zá-
sypem tunelu bude rozvolněno do přilehlého terénu ve sklonu do 10%. Na východní
portál tunelu navazuje MÚK Rybářka. Je umístěna na východním konci Suchdola
mezi koncem tunelu Suchdol a začátkem mostu přes řeku Vltavu v km 38,0. Mimo-
úrovňová křižovatka napojuje na trasu SOKP 518 a SOKP 519 Přivaděč Rybářku.
Křižovatka je typu trubkovité mimoúrovňové křižovatky, větve křižovatky jsou jedno-
pruhové. Přivaděč Rybářka propojuje ulici Kamýckou a SOKP. Většina trasy je ve-
dena v tunelu. Tunel Rybářka je navržen jako hloubený, přesypaný. Severní portál
tunelu je situován u MÚK Rybářka, jižní portál je situován u výhledové stykové kři-
žovatky s upravenou trasou ul. Kamýcká (dle Průvodní zprávy, Pragoprojekt, 2022).

Obr. 2.3: MÚK Přední Kopanina, MÚK Horoměřice, MÚK Suchdol a MÚK Rybářka. Vizualizace zachycují re-
álnou situaci složitějších úseků na trase 518 (MÚK) vč. výškového řešení. Pro posouzení vlivu na KR jsou však
zásadní pohledy z terénu (z horizontu chodce, které jsou doloženy v samostatné přílohové části Dokumentace
EIA.). Z vizualizací je zřejmé, že využití zářezů, tunelů a krajinařských úprav snižuje vliv NZ na krajinnou scénu (Po-
skytuto objednatel).

(2.1.2) SOKP 519 Suchdol – Březiněves. Předmětem hodnocení je novostavba dílčí části
silničního okruhu kolem Prahy (SOKP) v úseku od západní opěry mostu přes Vltavu,
v km 38,250 (navazující stavba SOKP 518), po MÚK Březiněves (navazující stavba
SOKP 520 a D8).

Obr. 2.4: Přehledná situace SOKP 519 (AFRY CZ, s. r. o., 2022, poskytnuto objednatel)

Hlavní trasa SOKP stavby 519 je navržena v návrhové kategorii D34/100, tj. jako směrově rozdělená dálnice se šestipruhovým uspořádáním jízdních pruhů (tři jízdní pruhy v jednom jízdním pásu) s přípojovacími a odbočovacími pruhy v oblasti mimoúrovňových křižovatek. Z hlediska členitosti území prochází trasa SOKP stavby 519 výrazně rozmanitou krajinou. Začátek stavby v přechodu přes Vltavu je území charakteristické hlubokým údolím se strmými skalními srázy na obou březích řeky. Dále trasa přechází relativně hluboké rokle Čimického a Dražanského potoka tedy pravostranné vltavské přítoky. Mezi Čimicemi, Dolními Chabry, Zdiby a Březiněvsi je naopak území charakteristické rozsáhlými poli v rovině. Trasa SOKP vede zejména nezastavěným extravilánovým územím. Nejblíže se k urbanizovanému prostředí blíží v okolí Čimic a Dolních Chabrů. Dále kříží mostním objektem přes údolí Dražanského potoka a přes čističku odpadních vod zahrádkářskou osadu v Dolních Chabrech. Původní vesnický charakter území, které bylo postupem časem urbanizováno a připojeno k Praze, tvoří přechod mezi kompaktním urbanistickým celkem Prahy a okolní vesnickou zástavbou. To je doplněno i zemědělsky obhospodařovanými polnostmi, které se rozkládají mezi Zdiby, Dolními Chabry a Čimicemi.

Pro minimalizaci vlivu na životní prostředí je trasa vedena v zářezu a tunelových objektech. Součástí trasy budou protihlukové valy, jejichž podoba bude stejně jako u stavby 518 upřesněna v navazující PD dle doporučení Hlukové studie. Na svazích komunikace bude umístěna zeleň.

Stavba začíná dálničním mostem, který převádí nově budovaný silniční okruh kolem Prahy (SOKP) přes řeku Vltavu, přes železniční trať 091 Praha – Kralupy nad Vltavou, přes místní komunikaci ulici Roztockou na levém břehu a přes místní komunikaci ulici V Zámčích na pravém břehu. Mostní objekt tvoří dvě samostatné mostní konstrukce. Jedná se o 5-polový vahadlový letmo betonovaný most (délka přemostění 572 m; výška mostu 83,1 m) s parabolickými náběhy nad pilíři. Most je vybaven veřejným osvětlením, protihlukovou stěnou na obou stranách mostu a mostními svodidly. Most bude vybaven lávkou pro pěší a cyklisty, která bude přikotvena na vnější bok pravé komory mostu.

Na pravém břehu Vltavy trasa v zářezu navazuje na tunel Zámky-západ, což je hloubený, přesypaný, 150 m dlouhý tunel pod nezastavěným územím. Zásyp nad tunely bude do úrovně původního povrchu terénu, případně s nadnásypy v oblasti portálů. Výška nadnásypů zaručí růst vegetace.

Z východního portálu tunelu trasa mírně stoupá v krátkém zářezu, na který navazuje krátký násep předmostí mostu přes údolí Čimického potoka (délka přemostění 138,0 m, výška mostu 28,6 m uprostřed rozpětí hlavního oblouku), jehož účelem je převedení SOKP přes strmé Čimické údolí a Čimický potok na okraji čtvrti Bohnice. Je navržen jako betonový obloukový most. Hlavní pole je tvořeno dvojicí železobetonových oblouků vetknutých do základových patek. Most je vybaven veřejným osvětlením, protihlukovou stěnou na obou stranách mostu a mostními svodidly. Pod mostem bude převedena cyklostezka, která bude na most zavěšena.

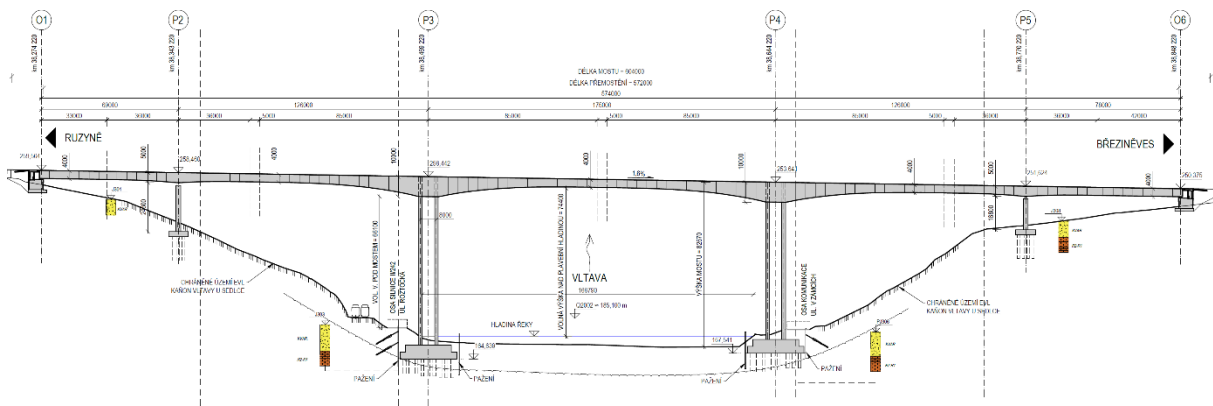
Na pravém břehu pak trasa pokračuje krátkým zářezem k západnímu portálu tunelu Zámky-východ, 300 m dlouhému hloubenému, přesypanému tunelu pod nezastavěným územím. Za tunelem Zámky-východ trasa SOKP pokračuje v zářezu křižovaná Lávkou mírně na severovýchod k MÚK Čimice. MÚK je umístěna mezi mostem přes Čimické a Dražanské údolí. Tato mimoúrovňová křižovatka v krajní poloze na hraně svahu Dražanského údolí je navržena jako trubkovitá. Připojení na síť místních komunikací je provedeno pomocí Čimického přivaděče, který je napojen na místní komunikace v křižovatce stávajících ulic Čimická a Spořická. Samostatné větve křižovatky jsou jednopruhové jednosměrné. Společný úsek větví C a D na mostním objektu přes hlavní trasu SOKP 519 je navržen jako obousměrná dvoupruhová komunikace. Od místa napojení všech čtyř větví MÚK pokračuje Čimický přivaděč, který je navržen ve čtyřpruhovém uspořádání.

Z MÚK Čimice trasa SOKP stoupá severovýchodním směrem zářezem k mostu přes Dražanské údolí nedaleko Dolních Chabrů a Čimic, který řeší převedení SOKP přes

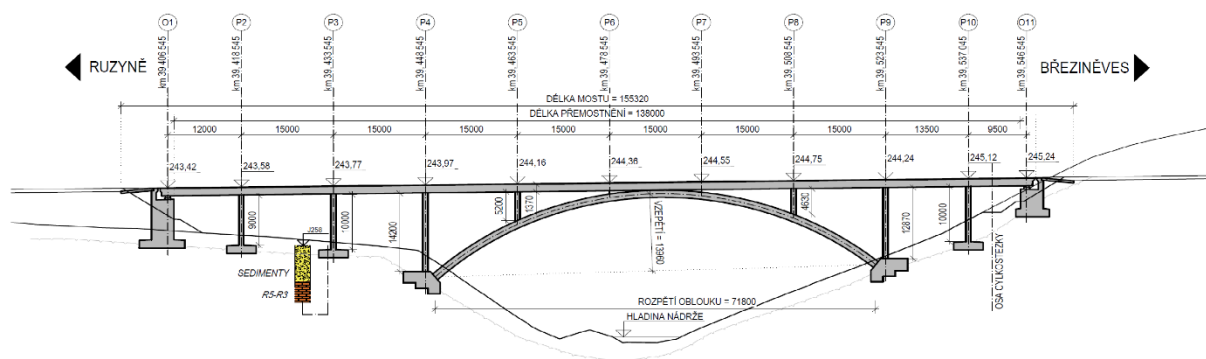
otevřené široké údolí Dražanského potoka, cestu k sedimentační nádrži ČOV a cestu Dolní Chabry – Brnky. Most (délka přemostění 516 m, výška 31,1 m) je navržen jako komorový betonový předpjatý most se samostatnou nosnou konstrukcí pro každý směr komunikace. Most bude vybaven protihlukovými stěnami, lávkou pro pěší a cyklisty. Za mostem a krátkým zářezem trasa pokračuje tunelem Dolní Chabry-Zdiby. Hloubený, přesypaný 750,0 m dlouhý tunel pod nezastavěným územím vede k MÚK Ústecká. Zásyp nad tunely bude do úrovně původního povrchu terénu, případně s nadnásypy v oblasti portálů. Výška nadnásypů zaručí růst vegetace a možnost práce na povrchu spojené se zemědělskou činností. Konfigurace nadnásypů bude bez výrazných tvarových nerovností s plynulými přechody do okolního stávajícího povrchu.

MÚK Ústecká je navržena v místě křížení trasy SOKP se silnicí II/608. Návrh je zpracován ve tvaru deltovité křižovatky. Na silnici II/608 je navržena výšková úprava. Zároveň je předpokládáno, že na hlavní trase II/608 bude do budoucna umístěna tramvajová trať. Větve MÚK jsou navrženy jednapruhové jednosměrné s napojením na II/608 ve dvou stykových křižovatkách.

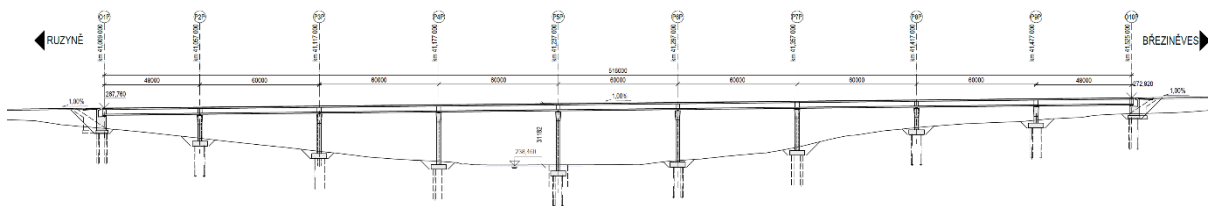
Dále trasa SOKP pokračuje v zářezu k východu až mírně k jihovýchodu křížovaná sdruženým mostem Ďáblice-Zdiby k MÚK Březiněves. Křižovatka s dálnicí D8 je navržena jako útvarová s jednou vratnou větví. Tvar křižovatky je dán jednak ostrým úhlem křížení paprsků, jednak polohou mezi zástavbou městské části Praha-Březiněves a tělesem skládky komunálního odpadu v Ďáblicích. Veškeré větve jsou navrženy dvoupruhové jednosměrné, v místech napojení větve na jinou větev je navržen přípojovací nebo odbočovací pruh. Mezi MÚK Ústecká a MUK Březiněves jsou přípojovací a odbočovací pruhy pomocí VDZ od sebe odděleny, ovšem zpevněná krajnice je rozšířena tak, aby bylo možné tyto pruhy spojit (Zpracováno dle Průvodní zprávy, AFRY CZ, s. r. o., 2022).

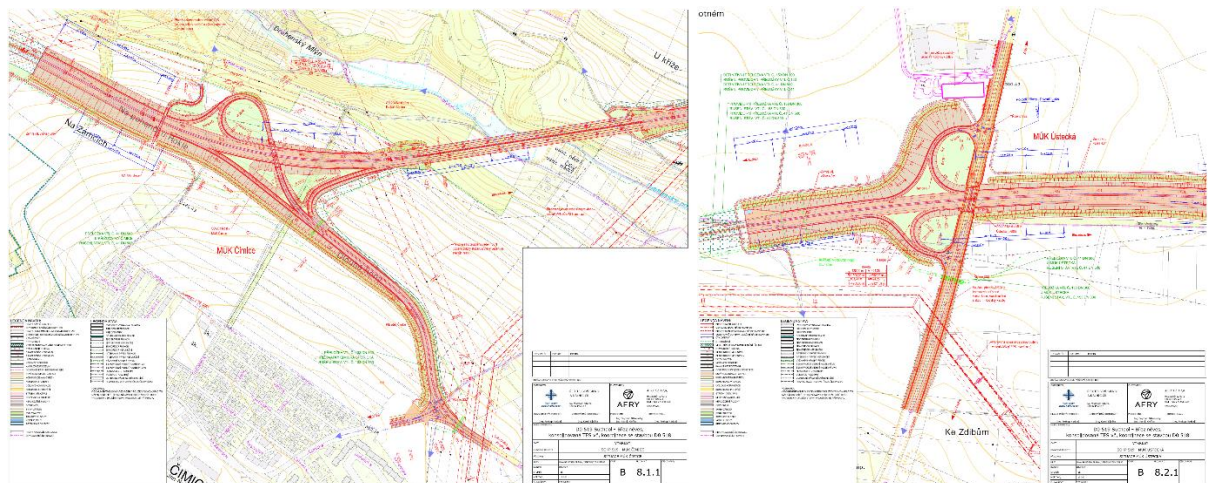
Obr. 2.5: Most přes Vltavu. Podélný řez, bez měřítka (AFRY CZ, s. r. o., 2022, poskytnuto objednatelem)

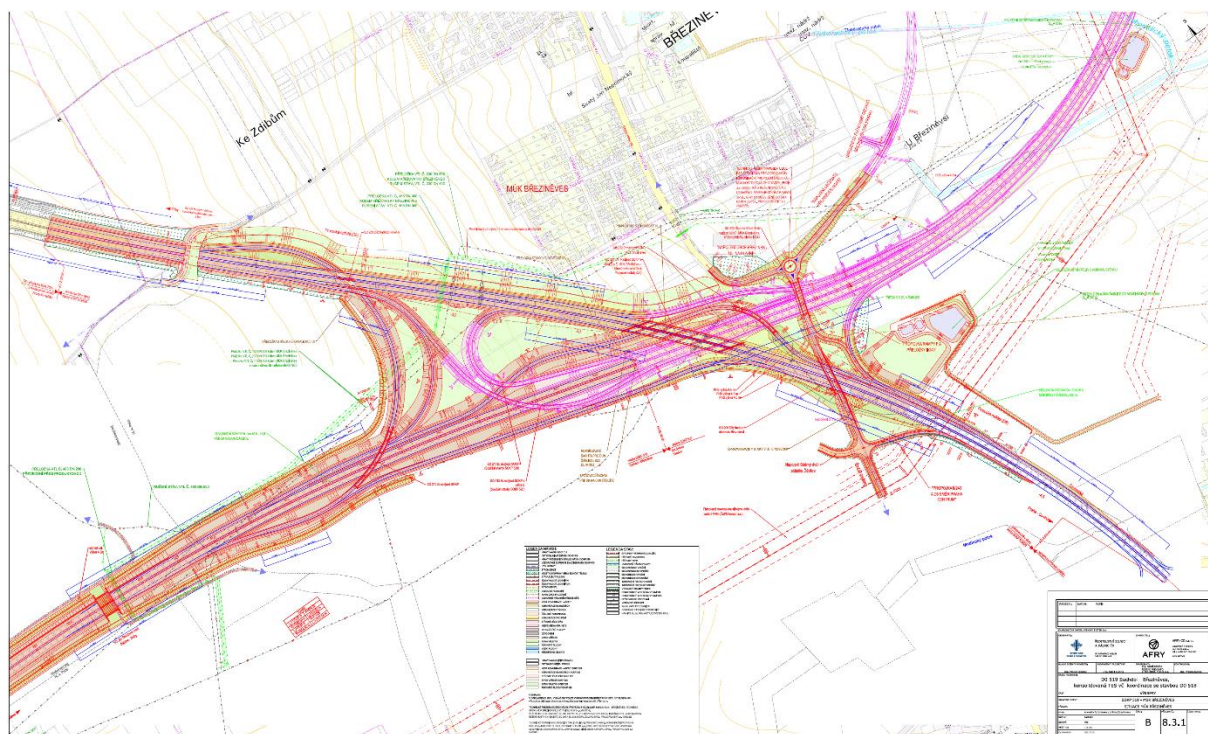
Obr. 2.6: Most přes údolí Čimického potoka. Podélný řez (AFRY CZ, s. r. o., 2022, poskytnuto objednatelem)

Obr. 2.7: Most přes Drahaňské údolí. Podélný řez (AFRY CZ, s. r. o., 2022, poskytnuto objednatel)em)

Obr. 2.8: MÚK Čimice a MÚK Ústecká. Situace, bez měřítka (AFRY CZ, s. r. o., 2022, poskytnuto objednatel)em)

Obr. 2.9: MÚK Březiněves. Situace, bez měřítka (AFRY CZ, s. r. o., 2022, poskytnuto objednatel)em)

Obr. 2.10: Most přes údolí Vltavy. Vizualizace zachycují zákres nového mostu do reálných fotografií. Jedná se jeden z hlediska krajinného rázu nejproblematičtějších úseků, jehož vyhodnocení je součástí kapitoly 4 (Poskytnuto objednatelům)

Obr. 2.11: Most přes Drahaňské údolí, MÚK Ústecká. Vizualizace zachycují reálnou situaci složitějších úseků na trase 519 (most, MÚK) vč. výškového řešení. Pro posouzení vlivu na KR jsou však zásadní pohledy z terénu (z horizontu chodce). Z vizualizací je zřejmé, že využití zářezů, tunelů a krajinářských úprav sníží vliv NZ na krajinou scénu. Most přes Drahaňské údolí patří k nejproblematičtějším úsekům trasy NZ a jeho vyhodnocení je součástí kapitoly 4 (Poskytnuto objednatelům)

Obr. 2.12: MÚK Čimice, MÚK Březiněves. Vizualizace zachycují reálnou situaci složitějších úseků na trase 519 (MÚK) vč. výškového řešení. Pro posouzení vlivu na KR jsou však zásadní pohledy z terénu (z horizontu chodce, které jsou doloženy v samostatné přílohové části Dokumentace EIA.). Z vizualizací je zřejmé, že využití zářezů, tunelů a krajinářských úprav sníží vliv NZ na krajinou scénu. (Poskytnuto objednatelům)

(2.1.3) Z hlediska zásahu do KR je především nutné zohlednit:

- a) Možnost vizuálního vnímání změn v krajinných panoramatech (**úroveň tzv. „oblasti krajinného rázu“**). Významnou roli může hrát možnost případného vnímání změn vzniklých výstavbou SOKP z výše položených míst, jež umožní vnímat určité úseky NZ v širších krajinných souvislostech.
- b) Zásah NZ do dílčích krajinných scenerií (**úroveň tzv. „místa krajinného rázu“**). Zřetelnější než vliv na úrovni oblasti KR bude možná zásah některých změn vzniklých v souvislosti s realizací NZ do dílčích prostorů – míst krajinného rázu – kde mohou vzniknout změny v krajině scéne (zejména přechody přes údolí).

c) Ohled NZ k **zákoným kritériím ochrany krajinného rázu**. Rozhodujícím hlediskem bude zjištění, zda NZ je navržen s ohledem na VKP, ZCHÚ, kulturní dominanty a na harmonické měřítko a vztahy v krajině.

V rámci **komentáře k NZ** se bude nutné vyjádřit ke **specifickým otázkám problematiky vizuálního projevu** NZ v krajině scéně, což se týká zejména:

- polohy NZ vůči cenným partiím krajiny
- dimenzí a formy NZ vzhledem ke geomorfologii a vzhledem ke skutečné viditelnosti v blízkých i v dálkových pohledech
- vizuálního uplatnění NZ v kontextu přírodních a přírodě blízkých partií krajiny

(2.1.4) Všechny tyto otázky jsou v případě posuzovaného záměru relevantní. Jedná se o záměr, který má z hlediska vizuálního projevu v krajině několik **výhod**, ale i četné **nevýhody**:

1 Výhody
<ul style="list-style-type: none"> • Trasa vede intenzivně využívaným a lokálně i silně antropogenně pozměněným územím (předměstská suburbánní krajina, běžná málo členěná agrární krajina) • V území se – až na úseky přechodu údolí (chráněná území, EVL, přírodní parky) – nevyskytují výrazné přírodní hodnoty (indikované přítomností ZCHÚ) či jedinečné kulturní a historické hodnoty (indikované přítomností NKP) • Vnímání stavby vedené v zářezu a v úsekových tunelech bude omezené především na úroveň míst krajinného rázu (vnímané budou především MÚK, rampy, protihluková opatření, osvětlení, portály tunelů) • Soulad s platnou ÚPD (ZÚR HMP)
2 Nevýhody
<ul style="list-style-type: none"> • NZ zasahuje některé přírodě blízké partie krajiny ve vazbě na údolí Vltavy (PP Sedlecké skály a PP Zámky), údolí Čimického potoka a Drahaňské údolí (vč. Natura 2000, ZCHÚ, ÚSES, VKP) • NZ prochází částí přírodního parku Drahaň-Troja, přičemž předmětem ochrany v přírodním parku je výslovně krajinný ráz (§12) • NZ vytváří novou výraznou stopu v zemědělské či předměstské suburbánní krajině (vč. MÚK, přeložek komunikací) • Výrazné terénní úpravy (zářezy, přeložky komunikací, MÚK, portály tunelů, protihlukové valy, nadnásypy tunelů) pozmění charakter krajiny na úrovni místa KR • Přejítok přes údolí Vltavy vytvoří novou technickou dominantu území. Mosty před Čimické a Drahaňské údolí změní charakter přírodě blízkých částí krajiny (vč. krajiny chráněné) • Zvýšený provoz (důležitá dopravní tepna, bariéra v území, osvětlení, hluk) pozmění vztahy v dotčené krajině.

(2.1.5) Pro celkové posouzení NZ je kromě toho potřeba odpovědět na **standardní otázky**:

a) Vyznačuje se ráz krajiny v prostoru dotčeném vlivem NZ znaky přírodní, kulturní a historické charakteristiky KR a hodnotami estetickými? Mají přítomné znaky a hodnoty jedinečný význam?

b) Pokud jsou přítomny znaky jedinečného a neopakovatelného významu, bude do nich NZ nepříznivě zasahovat a jakou měrou?

c) Ovlivní NZ podstatným způsobem krajinná panoramata, bude zasahovat do cenných dílčích scenerií?

2.2 Vymezení oblastí KR (ObKR)

- (2.2.1) Aby bylo možné zařadit řešené území do určitého širšího krajinného rámce, do krajinných souvislostí (biogeografie, geomorfologie, vegetační kryt, osídlení, kultura, historie), lze v rámci posouzení vymezit tzv. „**oblast krajinného rázu**“ (ObKR), která reprezentuje určitý charakter utváření krajiny z hlediska geomorfologie a vegetačního krytu, z hlediska charakteru a forem osídlení a hospodářského využití. Dle výše uváděného Metodického postupu (VOREL – CULEK – BUKÁČEK – MATĚJKA – SKLENIČKA, 2004) je oblast krajinného rázu definována jako krajinný celek s podobnou přírodní, kulturní a historickou charakteristikou odrážející se v souboru jejích typických znaků, který se výrazně liší od jiného celku ve všech charakteristikách či v některé z nich a který zahrnuje více míst krajinného rázu. Je vymezena hranicí, kterou mohou být přírodní nebo umělé prvky nebo jiné rozhraní měnících se charakteristik.
- (2.2.2) V Územně analytických podkladech hl. m. Prahy 2020 se pojem krajinný ráz ve smyslu § 12 zákona č. 114/1992 Sb. neobjevuje a objevuje se pouze v názvu sledovaného jevu č. 17a, který není součástí výkresů. Z ÚAP tudíž nelze odvodit ani vymezení ObKR ani MKR (míst krajinného rázu) a nelze se seznámit s eventuálními požadavky na ochranu krajinného rázu. V roce 2008 bylo zpracováno hodnocení krajinného rázu jako součást ÚAP HMP (2010): *Jev 17 – Oblast krajinného rázu a její charakteristika a Jev 18 – Místo krajinného rázu a jeho charakteristika* (LÖW & SPOL., s.r.o., Brno, 2008). Dle tohoto archivního dokumentu k ÚAP HMP leží NZ v okrajové části oblasti KR **17 BOHNICKO-ÚNĚTICKÉ PLANINY**, dále prochází oblastí KR **18 CHABERSKÁ PLANINA** a **21 LETŇANSKÁ PLÁŇ**. Jejich charakteristika je v citované studii popsána takto:

BOHNICKO-ÚNĚTICKÉ PLANINY

Vymezení: Zarovnané planiny nad Únětickým a Bohnickým potokem mírně se svažující k údolí Vltavy. Rozkládají se nad krajinně suterénními údolními Vltavy, Únětického, Kopaninského potoka a ústím Šáreckého (s Lysolajským údolím). Ohraničení je na všechny strany nuanční se sporadickými dominantami Čimického Háje, Na Vrškách nad Úněticemi, při sestupu k Vltavě se uplatňují ostrohy Baba a Na Farkách s kopcem ZOO v Tróji.

Charakteristiky: *matrice:* na Vltavském pravobřeží převažují zastavěné plochy Bohnického sídliště, na levobřeží, mimo areál zemědělské univerzity, nízkopodlažní zástavba, dále na západ venkovská krajina s významnými stopami suburbanizace, zcela na západ areál letiště; *osy:* údolí Únětického potoka, řeka Vltava, staré cesty i dnes stvrzené silnicemi ve směru JV – SZ a Pražský okruh; *póly:* kopec Čimický háj, Bohnický ostroh, ostrohy Baba, Budovec se Suchdolskou výspou a Na Farkách, Kozí hřbety, vrch Na Vrškách, Na Skalce, celá Trójská krajina za ZOO, historická jádra sídel Přední Kopanina, Horoměřice, Suchdol a Bohnice, archeologické naleziště Únětice, dálniční křižovatka u letiště.

Hodnoty a jejich ochrana: Zvláště cenné a chráněné území (PPk Draháň-Trója) je území za ZOO, vlastní údolí Vltavy, venkovská krajina okolo Přední Kopaniny a všechny historické a přírodní póly. Pravobřežní planina je obsazena mimořádně dominantním sídlištěm Bohnice, neorganicky rozšiřována jsou i sídla mimo Prahu a v Suchdole. Kapacitně i polohově nevhodná je chatová výstavba, zejména na dnech a horních okrajích údolí. Zásadním narušením jsou i terénní úpravy na Suchdolské výspě.

Doporučení: Bezpodmínečně krajinářsky chránit je nutno krajinu okolo Tróje a údolí Vltavy, zvýšenou ochranu zasluhuje krajina východně od Přední Kopaniny a krajina horních hran údolí, kde je třeba chatovou i jinou zástavbu omezovat. Vltavský svah Suchdolské výspy je třeba zbavit násypů a ozelenit.

CHABERSKÁ PLANINA

Vymezení: Zarovnané planiny s hluboce zaříznutými údolními Vltavy a Drahaňského potoka (v krajinném suterénu), nuančně ohraničená plochými temeny svahů, na jihu však výrazným zalesněným hřebenem k Ládví.

Charakteristiky: *matrice:* zemědělská krajina s novými kobercovkami rodinných domků, zahrádkářskými a chatovými koloniemi; *osy:* temena a okraje ostrohů mezi zaříznutými údolními, ústecká silnice a Chabry – Čimice; *póly:* vrch Ládví, ostroh prehistorického hradiště Drahaň, historické jádro Dolních a Horních Chaber.

Hodnoty a jejich ochrana: výrazně suburbanizovaná polní krajina s průměrnou krajinnou hodnotou, významné jsou polohy na horních hranách zaříznutých údolí, často však znehodnocené chatovou výstavbou. Ostroh hradiště je chráněn PPK Drahaň – Trója.

Doporučení: Je třeba ochranu před suburbanizací rozšířit i do konviziální části za hranicemi Prahy, včetně Zdibské části Drahaňského údolí. Obecně všechny zahrádky a chaty je třeba omezovat v okrajích ostrohů, na hranách zaříznutých údolí.

LETŇANSKÁ PLÁŇ

Vymezení: Zvlněná plošina Českobrodské tabule, ohraničení je nuanční, akcentované ne příliš vhodně na jihu a východě industriálními zónami. Na jihu tvoří hranici horizont Vysočanské kotliny.

Charakteristiky: *matrice:* velkoplošná mozaika sídlišť, domků a industriálních ploch, promísených polí, součást severního průmyslového pásu Prahy; *osy:* údolí Mratinského potoka, RBK, historické cestní trasy Libeň – Březiněves – Veleň – Vinoř, D8 a spojky D8 – R10; *póly:* vrch Ládví, park v Čakovících, skládka odpadů Ďáblice, Zabítý kopec, historická jádra Ďáblic, Březiněvsi, Třeboradic, Čakovic a Miškovic.

Hodnoty a jejich ochrana: Oblast je významně suburbanizována a na jihu je prakticky bez krajinařských (ale i urbanistických) hodnot. Cenné jsou Ládví a historická jádra sídel.

Doporučení: Území vyžaduje silnou urbanistickou koncepci, která jednotlivé industriální a komerční zóny sjednotí do ucelených zón a vytvoří v nich i zelené póly. Směrem na sever je třeba tyto zóny vůči volné rurální krajině pohledově izolovat zelení RBK v sledu typickém pro venkovská humna.

- (2.2.3) Trasa NZ částečně zasahuje mimo území HMP – do Středočeského kraje. Pro SČ kraj bylo v letech 2008 (1. část) a 2009 (2. část) zpracováno *Vyhodnocení krajinného rázu Středočeského kraje* (VOREL, I. – KUPKA, J. – BUKÁČEK, R. – SKLENIČKA, P. – VORLOVÁ, J. – et al.).

V této studii bylo území přiléhající k severnímu okraji HMP zařazeno do oblasti KR **KLADENSKO**. Rozsáhlá oblast je vymezena v prostoru mezi Slaným, Kralupy nad Vltavou, Prahou a Kladnem a zaujímá specifické území Kladenské tabule a souvisejících navazujících okrajů. Vyznačuje se otevřenou zemědělskou krajinou. Převážnou část Kladenska zaujímá teplá podoblast, která se vyznačuje dlouhým, teplým a suchým létem, přecházející na západě a jihozápadě do mírně teplé podoblasti vyznačující se vlhčím létem a delším trváním sněhové pokrývky (patrný vliv na zástavbu). Hranice vůči Slánsku je vedena po drobných krajinných předělech, není však výrazná a kontrastní. Na závěr podrobné charakteristiky oblastí, která zde není uvedena (jedná se o jednu z největších oblastí v rámci Středočeského kraje a NZ do ní zasahuje jen okrajově), jsou definována opatření k ochraně identifikovaných znaků a hodnot:

- Ochrana vegetačních prvků liniové zeleně podél vodních toků a vodních ploch jakožto důležitých prvků prostorové struktury a znaků přírodních hodnot.

- Respektování dochované a typické urbanistické struktury. Rozvoj venkovských sídel bude v cenných polohách orientován do současně zastavěného území (s respektováním znaků urbanistické struktury) a do kontaktu se zastavěným územím.
- Zachování dimenze, měřítka a hmot tradiční architektury u nové výstavby situované v cenných lokalitách se soustředěnými hodnotami krajinného rázu. V kontextu s cennou lidovou architekturou bude nová výstavba respektovat i barevnost a použití materiálů.
- Situování rozvojových ploch větších sídel do kontaktu se současně zastavěným územím, nevytvářet samostatné satelitní celky nízkopodlažní zástavby, rozvoj sídel a krajiny řešit ve vzájemných vazbách.
- Zachování historických siluet sídel.

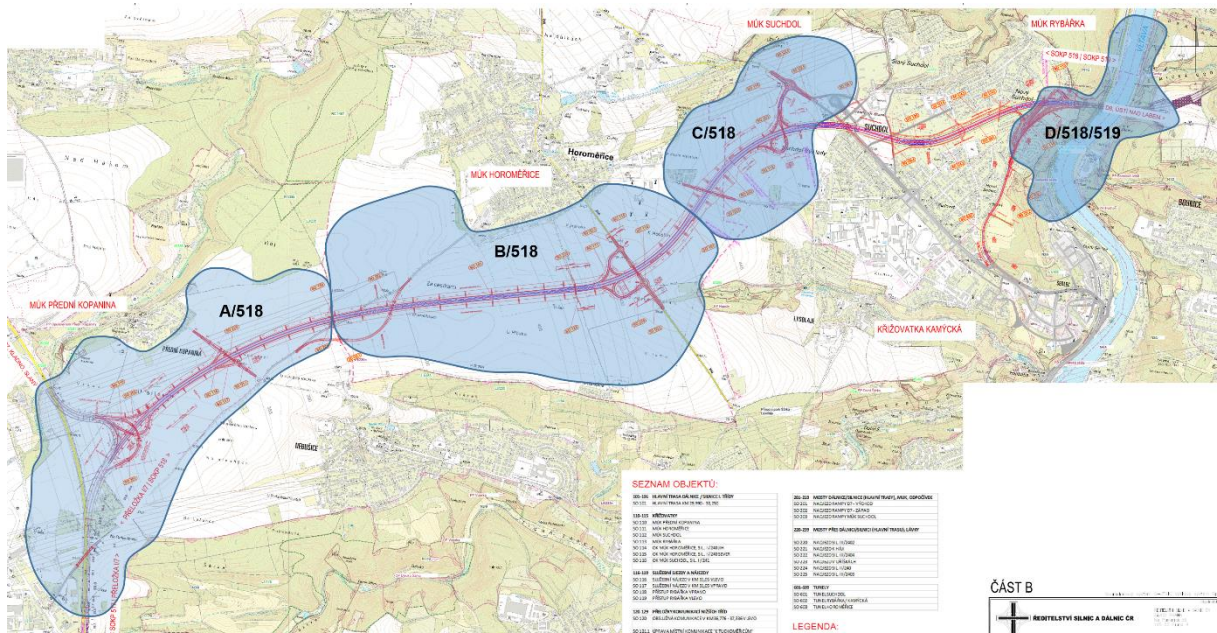
(2.2.4) Každé z uvedených hodnocení (HMP, SČK) používá jinou metodiku, má rozdílné výstupy i měřítko vymezených oblastí. Lze proto konstatovat, že se obě vymezení oblastí překrývají (hranici oblastí nelze z odborného hlediska vést po administrativních hranicích HMP). Po prostudování obou materiálů (které předpokládají přesah oblastí i za administrativní hranice) lze předpokládat, že NZ leží vždy v obou sousedních oblastech (Bohnicko-únětické planiny i Kladensko, Chaberská planina i Kladensko, Letňanská plán a teoreticky Čelákovicko, zde neřešené), proto není nutné hodnotit jednotlivé úseky podle administrativních hranic, nýbrž lze na celý úsek NZ použít obě hodnocení resp. vyhodnotit soulad NZ s doporučeními definovanými v těchto studiích.

2.3 Vymezení míst KR (MKR) a dotčených krajinných prostorů (PDoKP)

(2.3.1) V rámci jednotlivých oblastí je možno najít prostorově ohraničené menší části krajiny s výrazným a specifickým krajinným rázem. Jsou to tzv. „**místa krajinného rázu**“ (MKR), což jsou určité krajinné prostory, v krajině prostorově ohraničené a vnímatelné. Krajinný prostor je buď vizuálně vnímatelným a zřetelně vymezeným prostorem v krajině nebo částí území (třeba i méně přehlednou), která má výrazně stejnorodý charakter. Dle výše uváděného Metodického postupu (VOREL – CULEK – BUKÁČEK – MATĚJKA – SKLENIČKA, 2004) je místo krajinného rázu část krajiny homogenní z hlediska přírodních, kulturních a historických charakteristik a výskytu estetických a přírodních hodnot, které odlišují místo krajinného rázu od jiných míst krajinného rázu. Je nejmenším hodnoceným prostorem. Jedná se zpravidla o vizuálně vymezený krajinný prostor (konkávní nebo konvexní), který je pohledově spojitý z většiny pozorovacích stanovišť nebo o území vnímatelné díky své výrazné charakterové odlišnosti.

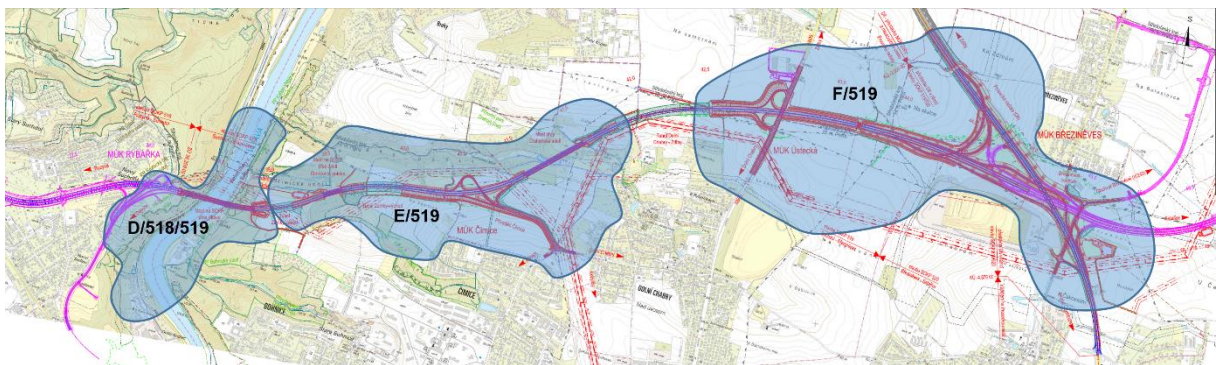
V rámci hodnocení krajinného rázu HMP (2010): *Jev 17 – Oblast krajinného rázu a její charakteristika a Jev 18 – Místo krajinného rázu a jeho charakteristika* (LÖW & SPOL., s.r.o., Brno, 2008), byla vymezena místa krajinného rázu. Dle použité metodiky nebyly provedeny pro jednotlivá místa podrobné charakteristiky, nýbrž místa KR byla pouze zařazena do několika kategorií dle krajinářské hodnoty. Místa, kterými NZ prochází, jsou zařazena do kategorií 2 (významná) a 3 (střední), pouze v údolí Vltavy se objevují i místa kategorie 1 (zásadní).

(2.3.2) Aby nebylo nutné hodnotit zbytečně rozsáhlé území, bývá v některých případech potřeba vymezit v krajině prostor, který může být fyzicky, vizuálně nebo dojemově dotčen NZ. Takový prostor se označuje jako „**potenciálně dotčený krajinný prostor**“ (PDoKP). Z hlediska §12 může být PDoKP tvořen jedním nebo více „místy KR“. U liniové stavby – což je i případ NZ – je možné posouzení rozdělit (dle vymezení potenciálně dotčeného krajinného prostoru) na soustavu na sebe navazujících krajinných prostorů (míst či souborů míst krajinného rázu). Pro každý úsek se následně dělá samostatné hodnocení.

Obr. 2.9: Schéma vymezených PDoKP v úseku SOKP 518 (podklad Pragoprojekt, a. s., 2022)

V případě NZ bylo vymezeno sedm PDoKP (A/518, B/518, C/518, D518/519, E/519, F/519), které lze chápat v duchu §12 na úrovni míst krajinného rázu. Tyto PDoKP byly vymezeny nejen prostorově, nýbrž i dle charakterové odlišnosti, což je výhodné z hlediska identifikace (podobných) znaků. Vzhledem k množství tunelů a údolí by bylo možné tyto PDoKP v některých úsecích dále podrobněji členit na více míst KR, které by ovšem měly velmi podobné znaky. Takto subtilní členění by hodnocení znepráhlednilo.

Obr. 2.10: Schéma vymezených PDoKP v úseku SOKP 519 (podklad AFRY CZ, s.r.o., 2022)

PDoKP A/518 – Přední Kopanina-Nebušice

Jedná se o široce otevřený krajinný prostor, vymezený na severu okrajem zástavby Přední Kopaniny a okrajem lesa Háj, na jihu okrajem lesních porostů Šárky a terénní hranou nad západním okrajem Nebušic. Hranice prostoru k letišti je nevýrazná a prostor se otevírá k jihozápadu, na severovýchodě vystává v polích nezřetelný horizont.

PDoKP B/518 – Horoměřice jih

Jedná se podobně jako u předchozího prostoru o otevřený rozlehlý prostor s horizonty tvořenými lesnatými hranami Šárky na jihu a okrajem lesa Háj a okrajem zástavby Horoměřic na severu. Prostor se vyznačuje rozlehlostí, bez výrazného vymezení, přehledností a otevírajícími se dalekými průhledy k severu a k východu.

PDoKP C/518 – Horoměřice-Suchdol

Prostor je odlišný od předešlých sklonitostí k východu, která sem přináší otevřenost a daleké výhledy až na pravý břeh Vltavy. Prostor je na severu vymezen mírně vyvýšenými polohami Na skalce a Kozí hřbety, na jihu okrajem porostů lokality Housle, na východě z nadhledu vnímanou zástavbou Suchdola. Ve vizuálním vymezení tohoto prostoru se příznivě projevuje členitost za sebou řazených horizontů s přírodními siluetami i s okraji zástavby bez výrazných negativních prvků a překvapivé průhledy.

PDoKP D/518/519 – Sedlec-Zámky

Prostor je na západní a na východní straně velmi zřetelně vymezen hranami skalních srázů Sedleckých skal a Zámek. Díky členění pravého břehu roklemi vzniká dojem bohatosti a členitosti. Prostor se otevírá údolím Vltavy k severu do prostoru Roztok a k jihu do prostoru Trojské kotliny. Scenérii dotváří rozvolněná zástavba podél ulice V Zámčích, rozložená na pravém břehu Vltavy od ústí Bohnické rokle po Zámeckou rokli. Na PDoKP navazuje Přivaděč Rybářka, který je z velké části veden v tunelu. Jižní portál Tunelu Přivaděč Rybářka není do PDoKP D/518/519 zařazen, neboť s ním prostorově nesouvisí. Vzhledem k nevelkému prostorovému vlivu jižního portálu není pro něj vymezován samostatný PDoKP. Vliv bude zmíněn pouze v textových komentářích.

PDoKP E/519 – Čimice

Prostor je hluboce členitou náhorní plošinou, vymezenou na jihu okrajem zástavby Čimic a Bohnic, na severu hranou pravobřežního svahu Drahaňského údolí. Západní vymezení je celkem zřetelné a jsou jím lesnaté hrany skalních srázů Zámek. Existuje zde ovšem vizuální kontakt až na levý břeh Vltavy – na hranu Suchdola. Ve východní části prostor je přehledným segmentem krajiny, jehož charakter je určován mělkým vyústěním Drahaňského údolí, otevírajícího se k východu k Dolním Chabům. Vzniká zde kontrast otevřených zemědělských ploch a dna údolí se zelení, které přechází do lesnatých svahů údolí. V krajině se zřetelně uplatňují hrany zástavby Dolních Chaber, měřítkově odlišného okraje Čimic a ve vzdálenější prostorovém plánu charakteristické siluety bohnické léčebny.

PDoKP F/519 – Zdiby-Březiněves

Prostor mezi zástavbou Dolních Chaber, Zdib, Březiněvsí a Ďáblic je částí náhorní plošiny tvořící nejvyšší polohu sledovaného úseku trasy. Ve vzdálenějším plánu se objevuje výrazná silueta Ládví. Jedná se o přehlednou zemědělskou krajinu s nečleněnými lány polí a s nevýraznými plochými horizonty. Hranice jsou nevýrazné, tvořené okraji zástavby, nelesní zelení či nízkými horizonty. Ve své východní části je prostor sklonitý od nevýrazného terénního hřbetu k okrajům zástavby starých Ďáblic a Březiněvsí. Prostor je nečleněný, přehledný, s výrazně se uplatňující dálnicí D8 a umělým terénním útvarem Ďáblické skládky.

3 HODNOCENÍ – IDENTIFIKACE ZNAKŮ KR

Ve smyslu díkce § 12 zákona a uvedených zásad Metodického postupu posouzení (VOREL – CULEK – BUKÁČEK – MATĚJKA – SKLENIČKA, 2004) bude pro jednotlivé vymezené PDoKP (kap. 2.3) provedena identifikace a klasifikace znaků KR. Následně bude definován vliv NZ na tyto znaky. Bude se jednat zejména o:

- přírodní charakteristiku (viz 3.1)
- ZCHÚ (viz 3.1)
- VKP (viz 3.1)
- kulturní a historickou charakteristiku (viz 3.2)
- kulturní dominanty (viz 3.2)
- estetické hodnoty (viz 3.3)
- harmonické měřítko (viz 3.3)
- harmonické vztahy (viz 3.3)

3.1 Přírodní charakteristika KR a její znaky

(3.1.1) Charakteristiky KR utváří jejich znaky, které můžeme v krajině nalézt a popsat. **Přírodní charakteristika KR** je utvářena přírodními složkami a prvky krajiny (reliéf, vegetace, geomorfologie, vodstvo...). Přírodní hodnoty KR jsou pak tvořeny souborem znaků přírodní povahy, které společně vytváří přírodní charakteristiku KR oblasti či místa, jejich mírou přítomnosti, kvalitou a vnímatelným projevem. Kvalitativní výše přírodní hodnoty závisí nejen na míře přítomnosti znaků přírodní charakteristiky v krajině, ale především na jejich poměru vůči ostatním. Znaky přírodní povahy neovlivněné nebo jen málo ovlivněné člověkem jsou vnímány vesměs kladně.

Přírodní hodnota může být u některých prvků krajiny vnímána jako součást kulturní a historické hodnoty KR (např. aleje, parky...). Někteří odborníci však přírodní hodnotu spojují pouze s přírodními a přírodě blízkými dochovanými segmenty krajiny.

(3.1.2) Posuzovaný úsek je poměrně dlouhý, prochází proto krajinou různého charakteru, s různou přírodní hodnotou. Řešené území je z hlediska geomorfologického tvořeno převážně nížinnou tabulí Pražské plošiny, okrsky Zdibská tabule na pravém břehu Vltavy a Turská plošina a Hostivická tabule na levém břehu Vltavy. Východní okraj řešeného území u Březiněvsi zasahuje do Čakovické tabule, okrsku Českobrodské tabule. Reliéf má charakter členité pahorkatiny. Na levém břehu je charakteristický mírně zvlněnou plošinou ukloněnou od jihozápadu k severovýchodu, rozčleněnou systémem údolních zářezů, které jsou v křídové části mělké, tam kde vystupuje proterozoikum, jsou svahy strmé a skalnaté a mají ráz kaňonů, zejména v údolí Vltavy od Prahy po Kralupy nad Vltavou se strmými skalními srázy na obou březích řeky. Vystupující předkřídový zarovnaný povrch zpestřuje krajinu suky a hřbety převážně v jihozápadně-severovýchodním směru. Říční síť má jednostrannou orientaci přítoků Vltavy. Trasa zde prochází zarovnaným reliéfem s nepatrnými výškovými rozdíly, který dává většině území celkově plošinný ráz. Ten je ve výrazném kontrastu se silně rozčleněným územím zahloubených údolí (často se skalními stěnami na strmých svazích) severně (údolí Únětického potoka) a jižně (údolí Šáreckého potoka) od trasy NZ. Na pravém břehu je reliéf charakteristický ploše pahorkatinným povrchem se slabě erozně rozčleněným reliéfem s rozsáhlými plošinami největší říční terasy Vltavy, se sprašovými pokrivy a závěji. Drobné pravostranné přítoky Vltavy (Čimický a Drahaňský potok), které z paroviny na dolním toku prudce klesají k hluboce zaříznutému údolí Vltavy, tvoří členitý atraktivní reliéf krátkých hluboce zaříznutých údolí (roklí) odkrývajících křídové podloží, místy se strukturními hřbety a sukami se zbytky příbojových svrchnokřídových uloženin. Tato hluboká údolí spolu s údolím Vltavy představují

nejproblematictější úsek trasy, neboť jsou na ně vázány nejcennější přírodní lokality vč. chráněných území. Dále na východ mezi Čimicemi, Dolními Chabry, Zdiby a Březiněvsi je již území, kterým trasa prochází, charakteristické rozsáhlými poli v rovině přecházejícími u Březiněvsi do Čakovické tabule, která představuje k severovýchodu ukloněný reliéf rozsáhlých plošin, rozbrázděných na severovýchodě zpravidla nesouměrnými údolími svahových potoků. Místy se uplatňuje akumulací povrch na sprašových pokryvech a závějích.

Geologické podloží území je tvořeno tenkou slupkou křídových sedimentů, především slínovci, arkózovými pískovci, slepenci, lupky, jílovci, anebo tvrdými horninami proterozoika (břidlice, buližníky a spility), které tvoří výrazné skalní výchozy. Značně jsou také podél Vltavy zastoupeny kvartérní vápnité spraše. Řešené území je tvořeno převážně horninami svrchního proterozoika, paleozoika, svrchní křída, pleistocénu a kvartéru. Z pedologického hlediska zde převažují černozemě a regozemě, dále se zde vyskytují také kambizemě, černice, rendziny a pararendziny.

Prvky a složky přírodní povahy jsou výhradně podřízeny letité činnosti člověka, neboť celé území patří k místům s nejstarším osídlením u nás. Již v prehistorické době bylo odlesněno. Dodnes je jen málo lesnaté. Převažují antropogenně pozměněné agrární a urbanizované plochy. Přírodní hodnoty jsou soustředěny zejména do údolí vodotečí (Únětický potok, Šárecký potok, hluboký a skalnatý zářez Vltavy, údolí Čimického a Drahaňského potoka). V kontextu okolní zemědělské krajiny nabývají na svém významu i běžné přírodní prvky (lesy a mimolesní zeleň, údolí potoků). Přirozené teplomilné doubravy se v území vyskytují jen výjimečně a většinu málo zastoupených lesních kultur tvoří nepůvodní porosty akátin případně borů. Trvalé travní porosty jsou zastoupeny jen sporadicky, a to především na strmějších svazích s charakterem skalních stepí (v údolí Vltavy). Tato společenstva pak mnohdy hostí vzácnou květenou. V mnoha případech jsou tato stanoviště vyhlášena za zvláště chráněná území. Mimo lesní vzrostlá zeleň lemuje především liniové kulturní prvky krajiny, komunikace a často technicky upravené vodoteče, vytváří rozvolněné až zapojené porosty strání, dotváří obrazy sídel v krajině. Důležité jsou úzké travnaté pásy podél dominující orné půdy. Na okrajích sídel jsou místy dochovány sady.

Řešené území se nachází v teplé klimatické oblasti T2 charakteristické dlouhým, teplým a suchým létem, velmi krátkým přechodným obdobím s teplým až mírně teplým jarem i podzimem a krátkou, mírně teplou, suchou až velmi suchou zimou s velmi krátkým trváním sněhové pokrývky.

- (3.1.3)** Přírodní charakteristika je popsána pro jednotlivé PDoKP tabelární formou pomocí identifikace a klasifikace znaků krajinného rázu. Vychází z logického předpokladu, že znaky a hodnoty krajinného rázu identifikované v hodnoceném území nemají stejnou váhu, stejný význam v krajinném rázu ani stejnou cennost. Z toho důvodu je nutné jejich cennost a význam v krajinném rázu hodnoceného území specifikovat (klasifikovat).

Klasifikace dle projevů znaků. Každá charakteristika, krom toho, že má určitý podíl na výrazu dané krajiny, se vyznačuje projevem. Projev může být **pozitivní (+)**, to znamená, že daná charakteristika působí v celkové krajinné scéně kladně, nebo **negativní (-)**, příp. **neutrální (N)**. Pro hodnocení pozitivnosti krajinného rázu podle zákona o ochraně přírody je rozhodující aspekt trvalé udržitelnosti dané charakteristiky, kterou znak prezentuje. Určení projevu je velmi důležité pro následné vyhodnocení charakteristik.

Klasifikace dle významu. Významem rozumíme určitý podíl znaku nebo hodnoty v celkovém výrazu krajiny. Význam stanovujeme ve třech stupních podle následující stupnice: **Znak zásadní (XXX)** je jev určité charakteristiky krajinného rázu, který v určité oblasti nebo místě krajinného rázu rozhodujícím způsobem determinuje charakter krajiny. **Znak spoluurčující (XX)** je jev určité charakteristiky krajinného rázu, který v určité oblasti nebo místě krajinného rázu významně spoluurčuje charakter krajiny. **Znak doplňující (X)** je jev určité charakteristiky krajinného rázu, který v určité oblasti nebo místě krajinného rázu doplňuje charakter krajiny.

Klasifikace dle cennosti znaků. Znaky a hodnoty krajinného rázu, které byly identifikovány (...) nemají z hlediska obdoby stejnou cennost. Některé z nich můžeme proto označit jako jedinečné, jiné jako význačné nebo běžné. **Znak jedinečný (XXX)** je jev určité charakteristiky krajinného rázu, který je ojedinělý v rámci oblasti krajinného rázu, v rámci regionu nebo v rámci státu. **Znak význačný (XX)** je jev určité charakteristiky krajinného rázu, který je význačný v rámci oblasti krajinného rázu, v rámci regionu nebo v rámci státu. **Znak běžný (X)** je jev určité charakteristiky krajinného rázu, který není významný ani ojedinělý v rámci oblasti krajinného rázu, v rámci regionu nebo v rámci státu.

(VOREL – CULEK – BUKÁČEK – MATĚJKA – SKLENIČKA, 2004)

(3.1.4) PDoKP A/518 – Přední Kopanina-Nebušice

Otevřený prostor tvoří mírně zvlněná krajina Hostivické tabule, členité pahorkatiny v povodí Vltavy rozřezané jejími přítoky. Převládajícím půdním typem v prostoru jsou modální hnědozemě. Na jihu, za hranicí PDoKP, terén spadá do údolí Litovického potoka, v lokalitě Přední Kopaniny se zařezává údolí Kopaninského potoka pramenícího na území letiště v Ruzyni. Většinu prostoru pokrývají velké plochy orné půdy s minimem nelesní zeleně při komunikacích a při horním toku Kopaninského potoka. Větší lesní plochy vymezují prostor na jihu, na hraně spadající k Litovickému potoku, a na severu, v prostoru Přední Kopaniny v údolí Kopaninského potoka a na východě, kde na zástavbu Přední Kopaniny navazuje rozsáhlý lesní komplex Háj, uplatňující se zalesněnou hranou nad údolím. Přírodní prvky doplňuje zeleň zahrad Přední Kopaniny, lokality Na Padesátníku a západního okraje Nebušic. Celkově je však v prostoru nemnoho výraznějších přírodních prvků, nejvýznamnějším přírodním útvarem opukový lom Přední Kopaniny, otevřené lomy bělohorské křídly a profil spodní turon-cenoman.

PDoKP A/518 – Přední Kopanina-Nebušice Znaky a hodnoty přírodní charakteristiky		klasifikace znaků		
		dle projevu	dle významu	dle cennosti
		+ pozitivní O neutrální N negativní	XXX zásadní XX spouštějící X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný
1	Reliéf mírně zvlněné tabule s mělkým zářezem Kopaninského potoka	O	XXX	X
2	Lesní plochy na okraji PDoKP – na hraně údolí Litovického potoka, v údolí Kopaninského potoka (lesní komplex Háj)	+	XX	X
3	Otevřené lomy bělohorské křídly a profil spodní turon-cenoman v Přední Kopanině	O	X	XX
4	Horní tok Kopaninského potoka	+	X	X
5	Nelesní zeleň podél komunikací a horního toku Kopaninského potoka	+	X	X
6	Zeleň zahrad Přední Kopaniny, lokality Na Padesátníku a západně Nebušic	+	X	X

(3.1.5) PDoKP B/518 – Horoměřice jih

Otevřený prostor zemědělské krajiny tvoří mírně zvlněný reliéf Hostivické tabule, členité pahorkatiny v povodí Vltavy rozřezané jejími přítoky. Převládajícím půdním typem v prostoru jsou modální hnědozemě a kambizemě. Prostor tvoří velké plochy zemědělské půdy s minimem nelesní zeleně při komunikacích. Přírodě blízké krajinné segmenty se objevují při hranicích a za hranicemi prostoru. Na jihu, za hranicí PDoKP, terén spadá zalesněným svahem do údolí Nebušického potoka, který pramení v Nebušicích a ústí na Jenerálce zleva do Šáreckého potoka. Na západě se objevuje výraznější lesní masiv Háj na svazích klesajících do údolí Kopaninského potoka. Na východě, za hranice PDoKP, leží menší zalesněný útvar Housle, erozní rokle s významným geologickým profilem se svrchnokřídovými mořskými usazeninami v nadloží proterozoických hornin. Přírodní prvky představuje i zeleň zahrad Horoměřic na severní hranici PDoKP.

PDoKP B/518 – Horoměřice jih Znaky a hodnoty přírodní charakteristiky		klasifikace znaků		
		dle projevu	dle významu	dle cennosti
		+ pozitivní O neutrální N negativní	XXX zásadní XX spouštějící X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný
1	Reliéf mírně zvlněné tabule mezi údolími Nebušického potoka na jihu a Kopaninského potoka na severu	O	XXX	X
2	Lesní plochy na okraji PDoKP – na hraně údolí Nebušického potoka, a při údolí Kopaninského potoka (lesní komplex Háje)	+	XX	X
3	Minimum nelesní zeleň podél komunikací členící zemědělské plochy	+	X	X
4	Erozní rokle Housle s významným geologickým profilem za východní hranicí PDoKP	+	X	XX
5	Zeleň zahrad Horoměřic	+	X	X

(3.1.6) PDoKP C/518 – Horoměřice-Suchdol

Otevřený prostor mírně zvlněné krajiny Turské plošiny, členité pahorkatiny v povodí Vltavy rozřezané jejími přítoky, pokrývají velké plochy orné půdy, jen minimálně členěně nelesní zelení podél komunikací. Převládajícím půdním typem v prostoru jsou modální hnědozemě. Severní hranici prostoru tvoří zalesněná hrana svahů spadajících do údolí Horoměřického potoka s nejvyšším bodem Na Skalce (324 m n. m.). Horoměřický potok vychází z obce Horoměřice a u Únětic se vlévá do Únětického potoka. Část epigenetického údolí se společenstvy skalních stepí a vřesovišť a paleolitickými nálezy osídlení je chráněna formou přírodní rezervace Údolí Únětického potoka. Jižní hranici prostoru tvoří zástavba Suchdola se zelení zahrad a navazující erozní roklí Housle s významným geologickým profilem se svrchnokřídovými mořskými usazeninami v nadloží proterozoických hornin. Na otevřených původně zemědělských plochách se místy objevuje nová suburbánní zástavba. Přírodních prvků je uvnitř PDoKP minimum, cennější se vyskytují na hranicích a za jeho hranicemi.

PDoKP C/518 – Horoměřice-Suchdol Znaky a hodnoty přírodní charakteristiky		klasifikace znaků		
		dle projevu	dle významu	dle cennosti
		+ pozitivní O neutrální N negativní	XXX zásadní XX spouštějící X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný
1	Reliéf mírně zvlněné tabule, součásti Turské plošiny, mezi údolími Horoměřického potoka na severu a potoka Housle na jihu	O	XXX	X
2	Lesní plochy na okraji PDoKP – na hraně údolí Horoměřického resp. Únětického potoka, a při roklí Housle	+	XX	X
3	Minimum nelesní zeleň podél komunikací členící zemědělské plochy	O	X	X
4	Erozní rokle Housle s významným geologickým profilem za východní hranicí PDoKP	+	X	XX
5	Zeleň zahrad Horoměřic a zejména východního okraje Suchdola	+	X	X

(3.1.7) PDoKP D/518/519 – Sedlec-Zámky

Prostor tvoří výrazný kaňon Vltavy, nejdelší řeky v České republice pramenící na Šumavě, s vodní faunou a břehovými biotopy. Řeka Vltava „vykreslila“ do starohorního podloží kaňon, který si díky svému reliéfu zachoval jedinečné přírodní podmínky, a tak se v jeho roklích a lesnatých svazích nachází typická teplomilná flóra s řadou zajímavých, dnes již vzácných živočišných druhů. Svahy kaňonu pokrývají lesy a skály s cennou vegetací. Převládajícím půdním typem jsou kambizemě. Na levém břehu jsou skály a svahy se zachovalou květenou stepí a skal chráněny v rámci přírodní památky Sedlecké skály a navazující přírodní rezervace Roztocký háj – Tiché údolí, což je krajinářsky velmi hodnotné území se smíšenými porosty, teplomilnými společenstvy a výchozy skal. Podobně pravý břeh obohacují výchozy proterozoických hornin se skalními a lesostepními společenstvy chráněné v rámci přírodní památky Zámky. Údolím Vltavy probíhá nadregionální biokoridor, leží zde rozsáhlé biocentrum,

je zde vymezena EVL Kaňon Vltavy u Sedlce a na pravém břehu přírodní park Drahaň-Troja zahrnující oblast Trojské kotliny s botanickou a zoologickou zahradou a řadou zvláště chráněných území (např. Podhoří, Zámky, Bohnické údolí). Zde se do Vltavského údolí napojuje údolí Bohnického potoka se skalnatými svahy mírně kyselých břidlic nad Bohnickým potokem se společenstvy skalních stepí a teplomilných křovin (přírodní památka Bohnické údolí). Jde o území odpradávná osídlené, z přírodovědného hlediska jsou nejcennější skalnaté svahy a výchozy se společenstvy skalních stepí, teplomilných křovin a vřesovišť s řadou vzácných druhů rostlin a bezobratlých.

PDoKP D/518/519 – Sedlec-Zámky Znaky a hodnoty přírodní charakteristiky		klasifikace znaků		
		dle projevu	dle významu	dle cennosti
		+ pozitivní O neutrální N negativní	XXX zásadní XX spouštějící X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný
1	Výrazný kaňon Vltavy zaříznutý do starohorního podloží	+	XXX	XX
2	Zaříznuté údolí Bohnického potoka	+	XX	XX
3	Řeka Vltava s vodní faunou a břehovými biotopy	+	XXX	XX
4	Lesy pokrývající svahy kaňonu	+	XXX	X
5	Skály s teplomilnými společenstvy skalních stepí na skalních výchozech	+	XX	XXX
6	Plochy nelesní zeleně (sady, doprovody komunikací)	+	XX	X

(3.1.8) PDoKP E/519 – Čimice

Plochá zemědělská krajina Zdibské tabule, ploché pahorkatiny převážně v povodí Vltavy, při rozvodí Vltavy a Labe, má slabě rozčleněný povrch s rozsáhlými plošinami staropleistocenní terasy Vltavy, se sprašovými pokrývky a závěsemi. Převládajícím půdním typem jsou černozemě. Tabuli rozřezávají vodní toky, pravostranné přítoky Vltavy. Na severu se zařezává údolí Drahaňského potoka se zalesněnými svahy. Drahaňský potok s několika menšími vodními plochami začíná svůj tok přibližně na východním okraji Dolních Chaber, těsně pod hlavní komunikací Ústeckou. Protéká Dolními Chabry a pokračuje přes louky kolem mlýna a do údolí, které jej postupně svírá. V posledním svém úseku potok protéká poměrně divokým údolím. Střední částí PDoKP prochází Čimický potok pramenící na jihozápadním okraji Čimic, který se vlévá zprava do Vltavy na území Bohnic. Na jihu, za hranicemi PDoKP je výrazný zářez Bohnického potoka. Zatímco otevřené polohy pokrývají plochy zemědělské půdy nebo intenzivní zástavby, na údolí se váží přírodní a přírodě blízké plochy, zalesněné svahy se skalnatými ostrohy a zbytky skalních stepí, chráněné v rámci přírodní památky Čimické údolí. Plochy polí jsou členěné nelesní zelení podél komunikací a menšími remízky. Vzniká krajinářsky poměrně hodnotné území chráněné v rámci přírodního parku Drahaň-Troja, který zahrnuje část Trojské kotliny se strmými skalnatými srázy a přilehlá údolí (Drahanské, Čimické, Bohnické).

PDoKP E/519 – Čimice Znaky a hodnoty přírodní charakteristiky		klasifikace znaků		
		dle projevu	dle významu	dle cennosti
		+ pozitivní O neutrální N negativní	XXX zásadní XX spouštějící X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný
1	Zvlněný reliéf Zdibské tabule rozřezaný údolními vodními toků (Drahanské, Čimické, Bohnické údolí)	O	XXX	XX
2	Vodní toky, přítoky Vltavy (Drahanský, Čimický, Bohnický potok)	+	XX	X
3	Drobné vodní plochy na Drahanském potoce	+	X	X

4	Lesní plochy a cenná teplomilná vegetace vázaná na svahy údolí	+	XX	XX
5	Skály a skalní odkryvy v údolích	+	X	XX
6	Nelesní vegetace podél vodních toků, komunikací, drobné remízky	+	XX	X
7	Zeleň zahrad, chatových a zahrádkářských kolonií	O	X	X

(3.1.9) PDoKP F/519 – Zdiby-Březiněves

Plochá zemědělská krajina Zdíbské tabule, ploché pahorkatiny převážně v povodí Vltavy, při rozvodí Vltavy a Labe, má slabě rozčleněný povrch s rozsáhlými plošinami staropleistocenní terasy Vltavy, se sprašovými pokryvy a závěji. Nejvyšší polohy (kóta 302, kóta 303) jsou velmi mírné, pokryté zemědělskou půdou. Východní část PDoKP náleží k Čakovické tabuli ploše pahorkatinný reliéf k severovýchodu ukloněné plošiny. Převládajícím půdním typem jsou černozemě. Krajina je otevřená, pokrytá velkými plochami orné půdy, minimálně členěnými řídkou nelesní zelení při některých komunikacích, drobnými remízky, dopravními stavbami, zejména trasou dálnice D8, novou výstavbou obytnou i rekreační (chaty) i komerční, skládkami a dalšími stavbami. Celkově se v prostoru vyskytuje minimum přírodních prvků.

PDoKP F/519 – Zdiby-Březiněves Znaky a hodnoty přírodní charakteristiky		klasifikace znaků		
		dle projevu	dle významu	dle cennosti
		+ pozitivní O neutrální N negativní	XXX zásadní XX spouštějící X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný
1	Plochá pahorkatina se slabě rozčleněným povrchem s plošinami	O	XXX	X
2	Velké zemědělské plochy s minimem nelesní zeleně (remízky, linie)	O	XXX	X
3	Zeleň zahrad Zdib, Březiněvsi či Dolních Chaber a chatových kolonií	O	X	X

3.2 Kulturní a historická charakteristika KR a její znaky

Odborná a metodická východiska kulturní a historické charakteristiky jsou podrobně popsány v publikaci KUPKA, J., *Krajiny kulturní a historické*. Praha: ČVUT, 2010, ve které je uvedena veškerá použitá literatura a prameny.

- (3.2.1) Kulturní a historická charakteristika KR je dána způsobem využívání krajiny. Projevuje se vnímatelnými znaky, stopami kultivace a osidlování krajiny a způsobem využívání přírodních zdrojů. Kulturní charakteristika s sebou přináší historické souvislosti, a proto nelze jednu od druhé oddělit.
- (3.2.2) Oblast severně a severozápadně od Prahy je charakteristická blízkostí hlavního města Prahy a statutárního města Kladna, které tvoří její druhé spádové a správní centrum. Původní vesnický charakter území, které bylo postupem časem urbanizováno a připojeno k Praze, tvoří přechod mezi kompaktním urbanistickým celkem Prahy a okolní vesnickou zástavbou obklopenou zemědělsky obhospodařovanými polnostmi. Díky přírodním podmínkám vhodným pro zemědělství (charakter lesostepi s typickými doubravami) se rovinaté území řadí do staré sídelní oblasti kontinuálně osídlené již od pravěku. Osídlení oblasti probíhalo prakticky nepřetržitě po celá tisíciletí. Ostrohy vltavského údolí a rovněž stráně a výšiny při údolích potoků ústících do Vltavy vykazují stopy pravěkého života (řadové hroby v údolí Únětic, Noutonic a Čičovic, nálezy na Levém Hradci), jež dávají bezpečné znaky struktury pravěkého osídlení a jsou mnohdy totožné s pozdějšími historickými sídly. Obyvatelstvo sídliště na ostrohu Řivnáči u Levého Hradce je považováno za nejstarší v Čechách.

Známým pojmem v české archeologii jsou nálezy z Libčic nad Vltavou, kde archeologové určili tři velké sídelní skupiny tvořené lidskými obydlími a pohřebišti. Byla zde rovněž objevena keltská vesnice. Osídlení jedné z nejstarších sídelních oblastí v Čechách je doloženo i archeologickými lokalitami v Úněticích či Černém Volu. V okolí Zbuzan jsou nálezy ze všech dalších kulturních období a to eneolitu, z doby kultury knovízské, halštatské, halštatsko-laténské, z doby stěhování národů (s rozsáhlým pohřebišťem) a přes hradištní dobu až do současnosti. Četné jsou nálezy z konce doby bronzové, z období tzv. knovízské kultury (13. - 7. st. př. Kr.), nazvané podle místa nálezů u obce Knovíz.

K památným místům naší historie náleží legendární Tursko, kde se nachází legendární pahorek zvaný „Krlíš“. K dalším patří pozůstatky přemyslovských správních hradů Budeč (sídlíště z doby bronzové, od 9. století jedno z nejrozsáhlejších slovanských hradišť), Libušín (slovanského hradiště z 9. až 11. století) a Levý Hradec (první ohnisko křesťanství v Čechách a také první mocenské centrum přemyslovského státu). Na Budči stojí nejstarší dosud dochovaná stavba v ČR, rotunda sv. Petra a Pavla postavená na přelomu 9. a 10. století. Ve středověku bylo v oblasti velké množství světských i církevních statků. Zdejší vsi a tvrze byly středisky menších zeman-ských a rytířských statků i statků bohatých měšťanů. V blízkosti Prahy vedle toho měly v předhusitském období četné statky zejména pražské kláštery. V průběhu třicetileté války byla mnohá panství zničena a obyvatelstvo zdecimováno. V pobělohorském období se v oblasti mění majetkové vztahy a formují se rozsáhlá šlechtická dominia a jejich centra.

V oblasti se prolíná lidová architektura slánského, podřipského a severozápadního okolí Prahy. Kladensko a okolí Unhoště leží v tradiční oblasti hrázděné architektury. Hrázděné konstrukce se prakticky nedochovaly. V pásmu při severozápadním okraji Prahy se objevuje starší zděná barokní architektura. Převážná část vesnic má charakter klasicistní. Tento stavební styl sem proniká z oblasti pražské kotliny. Objevují se i domy ve stylu geometrické secese.

- (3.2.3)** Kulturní a historická charakteristika jednotlivých PDoKP je opět popsána tabelární formou pomocí identifikace a klasifikace znaků krajinného rázu.

PDoKP A/518 – Přední Kopanina-Nebušice

Třebaže zdejší krajina patří ke staré sídelní oblasti kontinuálně osídlené již od pravěku a zdejší sídla jsou písemně doložena již od středověku (Nebušice 1273, Přední Kopanina 1285, Ruzyně 993), došel prostor ve 20. století velkých změn. Výstavbou letiště Praha došlo k zásadní proměně charakteru a struktury zdejší krajiny. Byly změněny i trasy hlavních cest a členění zemědělské půdy. V podstatě dochované zůstaly plochy zalesněných svahů Litovického potoka i koridor Kopaninského potoka s Přední Kopaninou. Zdejší sídla (Přední Kopanina, Nebušice) se výrazně rozrostla, zůstala však částečně dochována urbanistická struktura jejich jader. Doba vrcholného středověku zde zanechala nejvýznamnější památku – románskou rotundu sv. Maří Magdaleny v Přední Kopanině. Stavebně historické rozbory ji datují již do poloviny dvanáctého století a tato skutečnost ji řadí k nejcennějším románským stavbám na území celé Prahy. Na křižovatce silnic Tuchoměřické a Do Horoměřic stojí pomník sv. Václava (současná socha z roku 2008), který dal název i této lokalitě (U Václava).

PDoKP A/518 – Přední Kopanina-Nebušice Znaky a hodnoty kulturní a historické charakteristiky		klasifikace znaků		
		dle projevu	dle významu	dle cennosti
		+ pozitivní O neutrální N negativní	XXX zásadní XX spouštějící X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný
1	Přítomnost ve staré sídelní oblasti se sídly středověkého původu	O	XX	X

2	Silně pozměněný charakter zemědělské oblasti výstavbou letiště Praha, novodobou suburbánní výstavbou a novými dopravními stavbami	O	XXX	X
3	Dochované trasy několika cest	O	X	X
4	Dochované cenné objekty (románská rotunda sv. Maří Magdaleny v Přední Kopanině)	+	X	XXX
5	Pomník sv. Václava v lokalitě U Václava	+	X	X

(3.2.4) PDoKP B/518 – Horoměřice jih

Prostor leží ve staré sídelní oblasti hercynského okruhu. Podle archeologických nálezů bylo území obydleno již v době bronzové – jsou zde naleziště pozůstatků knovízské a únětické kultury (2000-1500 př. Kr.), která se ostatně nazývá podle sousední obce Únětice. V Horoměřicích se nachází kámen nejasného původu, považovaný někdy za menhir (snad z 1. století př. Kr.). Jedná se o zemědělskou, intenzivně obhospodařovanou krajinu, kterou obklopují historická sídla Nebušice (první písemná zmínka roku 1273) a Horoměřice (1273). Zemědělský ráz krajiny se postupně mění na krajinu předměstskou, s velkoplošnou zástavbou rodinnými domy, navazující na zdejší obce, jejichž historická jádra – s částečně dochovanou urbanistickou strukturou a několika památkami (barokní zámek Horoměřice z 18. století) – obklopují (Nebušice, Horoměřice) – přičemž další plochy určené pro výstavbu jsou plánovány. Krajina má částečně dochovanou cestní síť i hlavní krajinnou strukturu ploch lesní (lesní celek Háje, zalesněné svahy k Nebušickému potoku, Housle) a nelesní zeleně obklopující a členící otevření plochy polí.

PDoKP B/518 – Horoměřice jih Znaky a hodnoty kulturní a historické charakteristiky		klasifikace znaků		
		dle projevu	dle významu	dle cennosti
		+ pozitivní O neutrální N negativní	XXX zásadní XX spoluurčující X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný
1	Přítomnost ve staré sídelní oblasti se sídly středověkého původu	O	XX	X
2	Charakter zemědělské krajiny	O	XXX	X
3	Dochované trasy několika cest	O	X	X
4	Dochované cenné objekty v okolí (barokní zámeček se zpustlým parkem v Horoměřicích)	+	X	XX
5	Novodobé plochy individuální výstavby měnící charakter zemědělské krajiny v krajinu předměstskou, s výraznou vazbou na Prahu	N	XX	X

(3.2.5) PDoKP C/518 – Horoměřice-Suchdol

Prostor leží ve staré sídelní oblasti hercynského okruhu. Nejstarší osídlení dokazují nálezy valounové industrie z období před 300.000 lety. Nálezy z doby bronzové (únětická kultura v Tichém údolí), bronzky knovízské kultury v Kozích hřbetech a náramek z keltského pohřebiště v Suchdole, svědčí o téměř nepřetržitém osídlení. Jedná se o zemědělskou, intenzivně obhospodařovanou krajinu, kterou obklopují velké plochy novodobé zástavby rodinných domů na západním okraji Suchdola a severním okraji Lysolají. Novodobá „satelitní“ výstavba se objevuje i na dalších místech. Na východním okraji prostoru je dochované jádro historického Suchdola se zámkem a dvorem a s kaplí sv. Václava (Suchdol poprvé zmiňován v roce 1221, Lysolaje 1257). Z historické cestní sítě je dochována především trasa ulice Kamýcká a silnice ze Suchdola na Horoměřice. Na severu se objevuje hrana svahu k Horoměřickému potoku s paleolitickými nálezy osídlení v údolí Únětického potoka.

PDoKP C/518 – Horoměřice-Suchdol Znaky a hodnoty kulturní a historické charakteristiky		klasifikace znaků		
		dle projevu	dle významu	dle cennosti
		+ pozitivní O neutrální N negativní	XXX zásadní XX spouštějící X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný
1	Přítomnost ve staré sídelní oblasti se sídly středověkého původu	O	XX	X
2	Charakter zemědělské krajiny	O	XXX	X
3	Dochované trasy několika cest	O	X	X
4	Dochované cenné objekty v okolí (jádro Suchdola se zámkem s dvorem a kaplí sv. Václava)	+	X	XX
5	Novodobé plochy individuální výstavby měnící charakter zemědělské krajiny v krajinu předměstskou, s výraznou vazbou na Prahu	N	XX	X

(3.2.6) PDoKP D/518/519 – Sedlec-Zámky

Prostor vltavského kaňonu byl osídlen již v prehistorickém období, což dokládá řada archeologických nálezů a i v době historické patřil ke kontinuálně osídlené oblasti spjaté s raně středověkým přemyslovským státem (hradiště Zámka, hradiště Na Farkách). Úrodná a teplá oblast severozápadního okolí Prahy totiž člověka přitahovala odedávna. Strategicky významné místo Zámka nad řekou Vltavou chráněné příkrými svahy ze tří světových stran bylo souvisle osídleno od 4. tisíciletí př. Kr. až do 9. století. V období eneolitu (kolem poloviny 4. tisíciletí př. Kr.) založil výšinné sídliště na Zámkách lid patřící řivnáčské kultuře. Pozdější osídlení je doloženo z doby bronzové, od 5. století př. Kr. se zde usídlili Keltové a na přelomu letopočtu byli vystředáni germánskými Markomany. V období od 7. do 9. století se s příchodem Slovanů stalo ze Zámek významné slovanské hradiště, jehož největší rozvoj se datuje k 9. století. Dnes jsou na severní a východní straně patrné zbytky mohutných valů, které tvořily součást opevnění. Prostor vltavského údolí je dnes oproti stavu na počátku 19. století doloženému archivními mapami z velké části zastavěn (Sedlec, Zámky). Zastavěné jsou i původně zemědělské velké plochy nad hranou údolí (Bohnice, Nový Suchdol). Uvnitř novodobé zástavby se dochovaly starší struktury (trasy některých cest, urbanistická struktura jader sídel, cenné objekty a soubory) – kaple Nejsvětější Trojice (1725) a zámeček v Sedlci. Oproti historickému stavu se zvětšily i zalesněné plochy (zvýšená eroze podnítila na konci 19. století záměr zalesnit většinu svahů ve vltavském údolí nepůvodním akátem), dnes většinou chráněné (Bohnické údolí, Podhoří, Sedlecké skály, Tiché údolí a Roztocký háj). Porovnáním archivních map tedy docházíme k závěru, že se území značně změnilo, oproti zemědělsko-rekreačnímu charakteru v první polovině 19. století (v minulosti pastviny, případně extenzivní sady, později s vinicí) se stalo územím s rezidenční zástavbou, průmyslovými (bývalá továrna na dynamit založená v roce 1870 v Zámecké rokli) a komerčními objekty a důležitým dopravním koridorem (železniční trať Praha-Děčín z roku 1850) podél Vltavy a se segmenty cenných přírodních a přírodě blízkých ploch chráněných formou ZCHÚ.

PDoKP D/518/519 – Sedlec-Zámky Znaky a hodnoty kulturní a historické charakteristiky		klasifikace znaků		
		dle projevu	dle významu	dle cennosti
		+ pozitivní O neutrální N negativní	XXX zásadní XX spouštějící X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný
1	Přítomnost ve staré sídelní oblasti s řadou archeologických nálezů (hradiště Zámky a na Farkách)	O	XX	XX
2	Historická trasy v údolí vč. trasy železnice Praha-Děčín (1850)	O	XX	X
3	Dochované cenné objekty (kaple Nejsvětější Trojice a zámeček v Sedlci)	+	X	XX

4	Proměněná struktura novodobé obytné, výrobní a komerční výstavby	N	XX	X
5	Pozůstatky těžby (lom na těžbu šterku v Zámkách)	O	X	X

(3.2.7) PDoKP E/519 – Čimice

Prostor leží ve staré sídelní oblasti s množstvím archeologických nálezů (hradiště Zámka, Na Farkách – neolitické sídliště, posléze hradiště věteřovské kultury a nakonec pozdně halštatské hradiště). Původně zemědělská krajina s poli, loukami, sady a pastvinami byla ovlivněna ve 20. století výstavbou velkých sídlišť (Bohnice, Čimice) navazujících na původní jádra historických vsí (Čimice 1334, Bohnice 1158), velkých ploch individuální rodinné zástavby (Dolní Chabry – původní ves doložena 1273) a velkoplošnou rekreační výstavbou (Drahaňské údolí a okolí). Již od 30. let 20. století se začalo intenzivně stavět v Čimicích, a to zejména v jižní části území. V letech 1976–1986 bylo postaveno v jižní části Čimic nové sídliště. Poté bylo postaveno sídliště i v severní části. Sídliště Bohnice bylo postaveno v letech 1972 – 1980. Novodobou výstavbou byla struktura krajiny značně pozměněna a její charakter již není ryze zemědělský, jak tomu bylo na počátku 19. století, což je doloženo archivními mapami. Přesto zde nadále převažují plochy polí členěných nemnoha cestami, z nichž některé odpovídají starším trasám. Zvětšily se i plochy lesů na svazích údolí, zejména akátin vysazovaných od konce 19. století. V areálu psychiatrické léčebny (1906 – 1911) – mimo PDoKP – jsou výraznějšími kulturními dominantami věže kostela sv. Václava a vodárenská věž. Katastry, kde probíhala intenzivní panelová výstavba, neoplývají mnoha památkami (kaplička sv. Jana Nepomuckého v Čimicích).

PDoKP E/519 – Čimice Znaky a hodnoty kulturní a historické charakteristiky		klasifikace znaků		
		dle projevu	dle významu	dle cennosti
		+ pozitivní O neutrální N negativní	XXX zásadní XX spoluurčující X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný
1	Přítomnost ve staré sídelní oblasti s řadou archeologických nálezů (Na Farkách) a se sídly středověkého původu	O	XX	X
2	Zemědělský charakter oblasti pozměněný velkoplošnou sídlištní a individuální zástavbou v okolí zdejších sídel	O	XXX	X
3	Částečně dochovaná struktura polí vč. dochovaných tras několika cest	O	X	X
4	Několik cenných objektů a dílčí kulturní dominanty (kaplička sv. Jana Nepomuckého v Čimicích, areál psychiatrické léčebny s dominantami věže kostela sv. Václava a vodárenské věže)	+	X	XX
5	Výrazná rekreační oblast (chaty, zahrádky) v Drahaňském údolí	O	XX	X

(3.2.8) PDoKP F/519 – Zdiby-Březiněves

Prostor leží ve staré sídelní oblasti osídlené již od pravěku (menhir Zkamenělý slouha v Dolních Chabrech – nejznámější klasický menhir na území dnešní Prahy, archeologický výzkum napověděl, že byl vztyčen v období 5000 až 4000 let př. Kr.). V Battistově cihelně v Dáblicích byly objeveny hroby z doby durinské, artefakty z doby předúnětické, z doby nordické, jehlice a náhrdelníky z doby bronzové, hroby s nádobkami z doby lužicko-koňovické kultury. Je prokázáno, že v době bylanské zde již byla velká osada. Z doby laténské zde byl nalezen škvarek ze železné pece, dvě spony a hliněný cedník. V minulých letech, při stavbě masokombinátu v Čakovicích, byla v těchto místech nalezena kultura halštatská. Řada nálezů je i z katastru Dolních Chaber (soubor kamenných kulovitě opracovaných paleolitických nástrojů, kamenné nástroje zhotovené z valounů bulžníků a křemene ze středního paleolitu, na území Chaber je doložena neolitická osada lidu s vypichovanou keramikou, nálezy lidu kultury zvoncovitých pohárů, lidu kultury nálevkovitých pohárů a kultury s kanelovanou

keramikou, pohřebiště únětické kultury, nálezy knovízské kultury, bylanské kultury, keltské nálezy).

Zdejší sídla jsou písemně doložena již od středověku (Zdiby 1266, Březiněves 1158, Dolní Chabry 1273, Ďáblice 1253). Zemědělská krajina je v současnosti značně pozměněna přítomností hlavního města Prahy (plošná suburbánní výstavba rodinných domů – stávající i plánovaná) a dálnice D8 (skládky, nebytová výstavba). Většinu ploch zabírají rozlehlá pole, minimálně členěná cestami, z nichž trasy silnice 608 a 243 odpovídají původním historickým trasám doloženým archivními mapami z počátku 19. století. Novodobou je však hlavní dopravní tepna – dálnice D8. Dochované struktury odpovídá velkoplošný zemědělský charakter a minimum zeleně. Historická jádra okolních obcí mají částečně dochovanou urbanistickou strukturu s několika cennými objekty (kostel Povýšení sv. Kříže a zámek ve Zdibech, kostel Stětí sv. Jana Křtitele v Dolních Chabrech, zámek Ďáblice).

PDoKP F/519 – Zdiby-Březiněves Znaky a hodnoty kulturní a historické charakteristiky		klasifikace znaků		
		dle projevu	dle významu	dle cennosti
		+ pozitivní O neutrální N negativní	XXX zásadní XX spouštěcí X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný
1	Přítomnost ve staré sídelní oblasti s řadou archeologických nálezů (menhir Zkamenělý slouha) a se sídly středověkého původu	O	XX	X
2	Zemědělský charakter oblasti pozměněný velkoplošnou individuální zástavbou v okolí zdejších sídel, komerčními areály a D8	O	XXX	X
3	Částečně dochovaná struktura polí vč. dochovaných tras několika cest	O	X	X
4	Několik cenných objektů a dílčí kulturní dominanty (kostely ve Zdibech, Dolních Chabrech)	+	X	XX
5	Částečně dochovaná urbanistická struktura okolních obcí (Dolní Chabry, Zdiby, Ďáblice, Březiněves)	+	X	X

3.3 Vizuální charakteristika KR a její znaky

(3.3.1) Stejně jako se v krajině vizuálně projevují jednotlivé prvky, projevuje se navenek i celková struktura krajinných složek – přírodních a civilizačních. Ať definujeme krajinu jakkoliv, vnějším projevem její vnitřní struktury je krajinný obraz. I když má krajinný obraz význam především vizuální, je ve skutečnosti vnímán senzuačně, resp. multisenzuačně (vícesmyslově). Estetická hodnota krajiny pak vzniká z pozitivně přijímaných vlastností vnímané krajiny (prostorové vztahy, krajinná scéna) a z pozitivních postojů vnímajícího subjektu (emocionálně i racionálně podmíněných). Je vnímatelným specifickým projevem přírodních a kulturních hodnot, harmonického měřítko a harmonických vztahů v krajině. Pro úvahy o krajinném rázu je vnější výraz krajiny – krajinný obraz – základní kategorií, a to proto, že krajinný ráz je ve smyslu zákona z velké části kategorií vizuální. Znak krajinného rázu má stránku obsahovou a stránku vizuální. Přítomnost přírodních, kulturních a historických hodnot je sice důležitá z hlediska významu, cennosti a vzácnosti, avšak pro charakter krajiny se stává důležitou zejména tehdy, pokud se projevuje vizuálně.

Krajinná scéna. Obraz krajiny je pojmem obecným, vyjadřujícím senzuační projev vnitřní struktury krajiny. Různé části – místa a prostory v krajině – se navenek odlišují rozdílně, rozdílná je jejich krajinná scéna. Oproti obecnému pojmu „obraz krajiny“ se pojmu „krajinná scéna“ používá při vyjádření obrazu určité krajiny – místa nebo prostoru v určitém čase. Dílčí části krajinné scény, u kterých je záběr vnímání nějakým způsobem usměrněn, ohraničen nebo rámován, jsou označovány jako krajinné scénérie. Scénérie mohou být důležité pro vyjádření a popsání výjimečných estetických hodnot krajiny.

Estetická hodnota krajiny. Klíčovým pojmem hodnocení kvalit krajiny a identifikace znaků a hodnot krajinného rázu je pojem estetické hodnoty krajiny. Ve volné krajině s převládajícím přírodním charakterem, v záměrně kultivované krajině i v parku, můžeme najít místa, prostory, pohledy, výhledy a scenérie, kde většina návštěvníků pocítí příjemný pocit zájmu, potěšení, okouzlení, či překvapení. Emocionální zážitek může být provázen vybavením si různých souvislostí, obdobných zážitků i racionálním zhodnocením vnímaných jevů. V průběhu prožitku vzniká vědomí estetické hodnoty pozorované (vícesmyslově vnímané) krajiny. Závisí samozřejmě na návštěvníkovi samém, jak silný je to pocit, jakými dalšími pocity, myšlenkami a asociacemi je provázen.

Estetická hodnota krajiny se projevuje ve smyslových vjemech pozorovatele, který krajinu vnímá jako prostor (prostorovou scénu) všemi smysly. Tyto vjemy odrážejí tzv. emocionální hodnoty krajiny a vyvolávají určité duševní pocity jako je uklidnění, vyrovnání nebo naopak neklid, překvapení, úžas. Estetické hodnoty krajiny jsou však tvořeny nejenom hodnotami emocionálními, ale také hodnotami obsahovými. Právě obsahové hodnoty jsou pro vnímání a hodnocení krajiny velmi specifické. Běžný názor na estetiku krajiny tkvící v kráse přírodních prvků a scenérií je třeba doplnit o vnímání a racionální hodnocení užitečnosti a potřeby určitých prvků či struktur v krajině. U staveb a technických zařízení může tímto vnímáním spolu s estetikou funkčních technických tvarů vznikat vědomí estetické hodnoty. V přírodě si však vnímavý pozorovatel může uvědomovat a prožívat pocit sepjetí s přírodou a závislosti na přírodě. Samota, vjemy působící na všechny smysly, vliv počasí nebo ročního období vytváří působivý rámec, ve kterém člověk oceňuje bohatství forem, tvarů a barev přírody, její proměnlivost a zákonitost jejího života. Tomu odpovídají některé rysy krajinné scény, které jsou zpravidla pokaždé považovány za znaky estetické hodnoty. Jsou to např. neobvyklost, cennost a zachovalost přírodní nebo přírodě blízké scenérie, pocit zdravé harmonické a obyvatelné krajiny, výraznost, „převaha“ přírodních složek, krása a účelnost hospodářských úprav a kultivace krajiny.

Dějiny kultivace krajiny ukazují, že pohled na estetické hodnoty přírody se vyvíjel a měnil s vývojem poznání, filosofie, idejí a kultury. Estetická hodnota krajiny byla vždy chápána v závislosti na estetické normě. Estetická norma je určitým filtrem, který v určité době, v určité zeměpisné šířce a délce, v určitém kulturním prostředí ovlivňuje způsob estetického vnímání, cítění a prožívání. Estetická norma je závislá na celé škále společenských vlivů. Estetickou normu pohledu na krajinu v naší době, v našich geografických a kulturních podmínkách ovlivňuje vědomí nutnosti zachování přírody a jejích přirozených hodnot. Estetickým se stává to, co je pro přírodu a její procesy přirozené a to, co k její přirozenosti patří.

Z hlediska hodnocení rázu krajiny chápeme estetickou hodnotu ve dvou rovinách – jakožto výsledek emocionálního a hodnotícího prožitku a jako projev přítomnosti určitých specifických jevů, znaků a hodnot krajiny. Vznik estetických hodnot krajiny je přitom závislý na subjektivních vlastnostech uživatele nebo pozorovatele (subjektu) – např. pozorovatel jako hospodář nebo návštěvník v krajině – a dále pak na objektivních okolnostech pozorování a vnímání. Těmito objektivními okolnostmi rozumíme za prvé fyzický vztah subjektu a objektu – vnímání v pohybu, vnímání z určitého místa, význam denní doby, význam roční doby – a za druhé objektivní vlastnosti krajiny (objektu). Těmito objektivními, identifikovatelnými a popsatelnými vlastnostmi jsou konfigurace a charakter prvků krajinné scény, prostorová skladba a rozlišitelnost a jedinečnost krajinné scény.

Prvky a struktura krajinné scény. Krajinná scéna je tvořena množstvím hmotných a vizuálně se projevujících prvků. Tyto prvky mohou mít přírodní či antropogenní povahu. Přítomností prvků a jejich struktur vznikají určité vizuální jevy, které mohou představovat podstatné znaky krajinného rázu. Analýza krajinné scény pracuje se zobecněním prvků a struktur do několika skupin, tak jak je to obdobné v architektonické,

urbanistické a krajinářské kompozici. Krajinou scénu charakterizuje přítomnost takových prvků a jejich struktur, jakými jsou body a bodové struktury, linie a liniové struktury, plochy a plošné struktury, texturní a barevné struktury a prostory a prostorové struktury.

- (3.3.2)** Oblast zaujímá území příměstské krajiny severozápadního a severního okraje Prahy. Z hlediska prostorového členění se jedná o mírně zvlněné náhorní plošiny a tabule s tradičním intenzivním zemědělským využitím a s velmi starou strukturou osídlení. Do zarovnaných povrchů se zařezává hluboké údolí Vltavy a přítoků, na které jsou vázány přírodní hodnoty s krajinářsko-estetickými hodnotami. Estetická atraktivnost některých partií krajiny právě spočívá v kontrastu otevřených málo členěných ploch zemědělské krajiny a zaříznutých údolí vodotečí, tvořících v krajině zelené koridory – krajinné osy. Tento vztah je doplněn výrazností kulturních dominant i nečetných přírodních dominant. Z vyvýšených míst okolních oblastí se území jeví jako intenzivně využívaná zemědělská krajina s převahou kulturních geometrizujících prvků. Přítomné lesní porosty a zástavba sídel tvoří drobné vymežující horizonty. Území bylo již v prehistorické době odlesněno, což dokazuje výrazná podřízenost přírodních prvků a terénní antropogenní tvary. Z oblasti pocházejí zkameněliny a stratigrafické profily světového významu.

Vedle pozitivních hodnot struktury osídlení a architektury jednotlivých sídel se objevuje rušivý kontrast plošného rozvoje rodinné zástavby. V krajině tak zatím zůstávají vedle sebe historické obce s dochovanou architekturou a plošně větší celky nízko-podlažní zástavby. Nejintenzivněji se expanze Prahy do suburbánních území projevuje v okolí pražského letiště mezi radiálním tahy D7 a D6, v pásu kolem dálnice D8, ale zasaženy jsou i zemědělské vesnice rozložené v prastaré kulturní krajině.

Posuzovaná trasa NZ vede velmi různorodou krajinou. Kontaktní zóna příměstské krajiny mezi krajinným celkem Šáreckého údolí a celkem Kopaninského a Únětického potoka je v západní části tvořena otevřenou zemědělskou krajinou náhorního charakteru, která se sklání k jihovýchodu k Nebušicím a do Šárky a na severu je naopak ohraničena hranou údolí Únětického potoka a okrajem mohutného lesního porostu lesa Háj. Příměstský charakter krajiny se projevuje především blízkostí letiště s budovami letištního areálu, viditelnými na obzoru a s provozem letadel v přistávacím koridoru. V pohledech do jihovýchodního sektoru se projevují okraje Prahy 6. Krajině však zůstává charakter příměstské zemědělské krajiny, protože rozvoj obytné zástavby je do značné míry limitován hlukovým zatížením z provozu letiště. Směrem severovýchodním se terén sklání k Horoměřicím a vybíhá rovinou při severní hraně lesa Hlásek k východu. V převládajícím charakteru zemědělské krajiny se již výrazně projevují krajinné celky Kozích hřbetů a koridoru Únětického potoka, lesa Housle a zeleň koridoru Vltavy, ale také soustředěná zástavba okrajů Suchdola (Výhledy, Starý Suchdol). Oproti západní části se jedná o příměstskou krajinu s množstvím nesouvislé i souvislé zástavby a s přírodními prvky v krajinných scénériích. Přejít přes kaňon Vltavy pak představuje samostatný – velmi působivý – prostor, zahrnující jak náhorní polohy nad terénními hranami, tak i vlastní konvexní prostor údolí lemovaný skalnatými srázy Sedleckých skal a Zámků. Dynamická scéna sevřeného prostoru s převýšením více jak 160 m při šířce údolí mezi hranami svahů cca 500-600 m je sice obtížně pozorovatelná ze zarostlých hran (s výjimkou několika míst), ale dobře pozorovatelná ze dna údolí. Východně od terénní hrany Zámků se rozkládá zajímavá výrazně rozčleněná zemědělská příměstská krajina, prostorově ohraničená okraji zástavby Čimic. Směrem západním a severním se krajina otevírá jak na levý břeh Vltavy k Suchdolu, tak i do krajiny Dolního Povltaví, rozřezané hlubokými údolními. Právě zaříznuté Čimické údolí stejně jako Drahaňské údolí prostorově rozčleňují otevřené náhorní polohy a vytvářejí dílčí krajinné prostory. Kontrast otevřených náhorních poloh umožňujících výhledy a hluboce zaříznutých údolí a roklí s dramatickou krajinou scé-

nou vytvářejí estetickou atraktivnost krajinné scény. Prostor se s narůstající vzdáleností od koridoru Vltavy a od přechodu Dražanského údolí mění v otevřenou náhorní plošinu Zdibské tabule a navazující Čakovické tabule bez estetické atraktivnosti a bez harmonického měřítka. Intenzivně udržovaná zemědělská krajina je nečleněná, bez výraznějších terénních či architektonických dominant. V krajině se projevují antropogenní prvky silnice, dálnice, výrobních a skladových areálů a skládky.

(3.3.3) Vizualní charakteristika jednotlivých PDoKP je opět popsána tabelární formou pomocí identifikace a klasifikace znaků krajinného rázu.

(3.3.4) PDoKP A/518 – Přední Kopanina-Nebušice

Hlavním znakem prostoru je otevřenost, rozlehlost, nevýrazné vymezení a vizuální kontakt s areálem letiště. Standardní indikátory estetické atraktivnosti krajiny chybí, krajina se nevyznačuje harmonickým měřítkem ani harmonickými vztahy. Nejvýraznějším krajinným prvkem je plochá výšina lesa Háj (343,1 m n. m.). Urbanizovaný prostor mezi okrajem zástavby Liboce (Na Dědině) a areálem letiště a zástavby kolem ulice K Letišti s výraznou osou silničního okruhu přecházejícího do komunikace D7 nevyniká výraznějšími hodnotami krajinného rázu (ty jsou soustředěny východně, v zahlubujícím se údolí krajinného celku Šárky a Purkrabského háje).

Klasifikace identifikovaných znaků krajinné scény ukazuje, že se jedná o běžné znaky (viz sloupec „dle cennosti“), které většinou nemohou přispět k specifické odlišitelnosti a rázovitosti krajiny, ani nemohou přispět k estetické atraktivnosti krajiny. Výjimkou je viditelný areál letiště, který společně s provozem letadel dává krajině specifický výraz („letištní krajina“). V důsledku toho, že tyto běžné a krajinářsky spíše nepříznivé znaky mají pro obraz krajiny rozhodující význam (viz sloupec „dle významu“), **nevznikají v tomto prostoru zřetelné krajinářsko-estetické hodnoty.**

Obr. 3.1: Výraznou osou a bariérou PDoKP A/518 je stávající SOKP přecházející do komunikace D7. Snímek pořízený z trasy NZ zachycuje lokalitu Na Padesátníku, představující členitější krajinu uvnitř otevřené, ploché, intenzivně využívané krajiny. Na vzdáleném horizontu je zachycen porost nad hranou Šáreckého údolí, který PDoKP vymezuje (Foto: Kupka, 2022).

Obr. 3.2: Pohled do PDoKP A/518 od lokality Na Padesátníku. Krajina je zde plochá, otevřená, málo členěná, velkého měřítka, ohraničená nízkými horizonty zalesněné hrany Šáreckého údolí a okrajem Nebušic na jihu a jihovýchodě a okrajem Přední Kopaniny a okraji lesního porostu Háj na severu a severovýchodě (Foto: Kupka, 2022).

Obr. 3.3: Pohled do PDoKP A/518 od okraje zástavby Přední Kopaniny. Prostor je vymezen zalesněným horizontem nad Šáreckým údolím. NZ vede otevřenou plochou, nečleněnou krajinou, intenzivně zemědělsky využívanou, která se rozkládá na plošině mezi údolími Šáreckého a Kopaninského potoka. Vlevo se objevuje ulice K Tuhoměřicům, která bude trasu NZ procházející v zářezu, přecházet mostem (Foto: Kupka, 2022).

Obr. 3.4: Pohled do PDoKP A/518 od okraje zástavby Přední Kopaniny. Otevřenou plochou krajinou prochází ulice K Tuhoměřicům, která bude NZ přecházet mostem. Vlevo je zachycen okraj lesa Háj, který prostor zřetelně vymezuje na severu a severovýchodě (Foto: Kupka, 2022).

Obr. 3.5: Pohled do PDoKP A/518 ze severního okraje Nebušic. Nečleněná krajina vyniká dlouhými průhledy ukončenými nízkými horizonty. Na vzdáleném horizontu se objevují objekty pražského letiště, v levé polovině snímku zalesněný okraj přírodního celku Šáreckého údolí (před ním zástavba Nebušic). (Foto: Kupka, 2022).

Obr. 3.5: Pohled do PDoKP A/518 z cyklostezky A167, která tvoří nevýrazný přechod mezi PDoKP A/518 a B/518. Osu území dnes tvoří relativně frekventovaná silnice mezi SOKP a Horoměřicemi. Na vzdáleném horizontu se objevují objekty pražského letiště, vpravo lesní okraje lesa Háj, které vymezují PdoKP na severu a severovýchodě. Zdejší krajina nevykazuje harmonické měřítko a harmonické vztahy a nevyniká zřetelnými krajinářsko-estetickými hodnotami (Foto: Kupka, 2022).

PDoKP A/518 – Přední Kopanina-Nebušice Znaky a hodnoty vizuální charakteristiky		klasifikace znaků		
		dle projevu	dle významu	dle cennosti
		+ pozitivní O neutrální N negativní	XXX zásadní XX spouštějící X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný
1	Otevřenost prostoru, absence členících prvků s minimem mimolesní zeleně	O	XXX	X
2	Nevýrazné vymezení prostoru	O	XXX	X
3	Specifický výraz „letištní krajiny“ (viditelnost areálu letiště, provoz letadel)	O	XX	XX
4	Velké dimenze prostoru bez rysů harmonie měřítka	O	XXX	X
5	Vizuální kontakt s okrajem města	O	XX	X

(3.3.5) PDoKP B/518 – Horoměřice jih

Krajinný prostor v náhorní poloze navzdory bezprostřednímu kontaktu se zástavbou Prahy 6 (Nebušice) představuje segment otevřený a nečleněný zemědělské krajiny ohraničený lesnatým horizontem Háje a okrajem zástavby Horoměřic. Absence krajinných dominant, cenné zástavby v kontaktu s krajinou, strukturních prvků mimolesní zeleně – to jsou rysy krajinné scény.

Klasifikace identifikovaných znaků krajinné scény ukazuje, že se jedná o běžné znaky (viz sloupec „dle cennosti“), které většinou nemohou přispět k specifické odlišitelnosti a rázovitosti krajiny ani nemohou přispět k estetické atraktivnosti krajiny. Důležitá pro charakter krajiny je malá rozmanitost prvků vizuální scény a absence znaků rozlišitelnosti. V důsledku toho **nevznikají v tomto prostoru zřetelné krajinářsko-estetické hodnoty, ani zřetelné rysy harmonie měřítka a harmonie prostorových vztahů.**

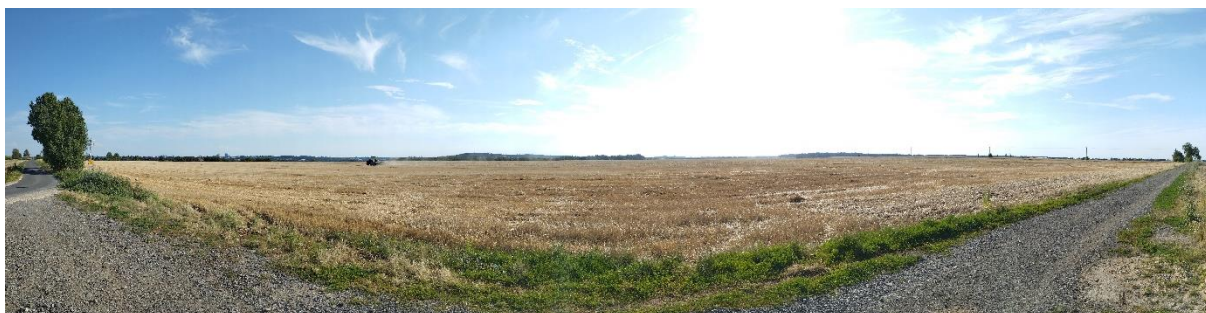
Obr. 3.6: Pohled do PDoKP B/518 z cyklostezky A167, která tvoří nevýraznou hranici mezi PDoKP A/518 a B/518. Krajina je plochá, otevřená, minimálně členěná, s dlouhými průhledy, velkým měřítkem a absencí krajinářsko-estetických hodnot, harmonického měřítka harmonických vztahů. Její osou je relativně frekventovaná silnice mezi SOKP a Horoměřicemi, jejichž okraj se objevuje na horizontu. Vlevo na snímku je zachycen lesní okraj lesního celku Háj vázaného na Kopaninský potok, severovýchodně se pak otvírají dlouhé průhledy mimo řešené území (Foto: Kupka, 2022).

Obr. 3.7: Pohled do PDoKP B/518 z okraje zástavby Horoměřic při silnici k SOKP, která tvoří jednu z významných provozních a prostorových os území, na jihozápad (Foto: Kupka, 2022).

Obr. 3.8: Pohled do PDoKP B/518 od okraje zástavby Horoměřic na jih. Krajina je plochá, málo členěná, intenzivně zemědělsky využívaná, vymezená nízkými plochými horizonty. NZ tudy bude procházet z zářezu a proto jeho vizuální uplatnění bude značně omezené (Foto: Kupka, 2022).

Obr. 3.9: Pohled do PDoKP B/518 od ulice K Sanatoriu. Velkoplošná krajina vykazuje jen málo členících prvků a krajinářsko-estetických hodnot. Prostor je vymezen nízkými plochými horizonty. V dálce se na horizontu objevují objekty pražského letiště. (Foto: Kupka, 2022).

Obr. 3.10: Pohled do PDoKP B/518 ze silnice č. 240, která bude s NZ vytvářet MÚK. Snímek zachycuje zemědělskou krajinu s minimem členících prvků, s velkým měřítkem, nízkými plochými horizonty a malým množstvím přírodních či přírodě blízkých prvků. (Foto: Kupka, 2022).

PDoKP B/518 – Horoměřice jih Znaky a hodnoty vizuální charakteristiky		klasifikace znaků		
		dle projevu	dle významu	dle cennosti
		+ pozitivní O neutrální N negativní	XXX zásadní XX spoluurčující X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný
1	Výrazný horizont lesa Háj na severozápadě	+	XX	X
2	Nevýrazné vymezení prostoru	O	XXX	X
3	Otevřený prostor velkých dimenzí bez rysů harmonického měřítka	O	XXX	X
4	Absence znaků rozlišitelnosti (terénní a architektonické dominanty, prostorové akcenty, charakteristické prvky členění nebo vymezení prostoru)	N	XX	X
5	Minimální diverzita prvků krajinné scény	N	XX	X
6	Charakter intenzivně využívané agrární krajiny	O	XXX	X

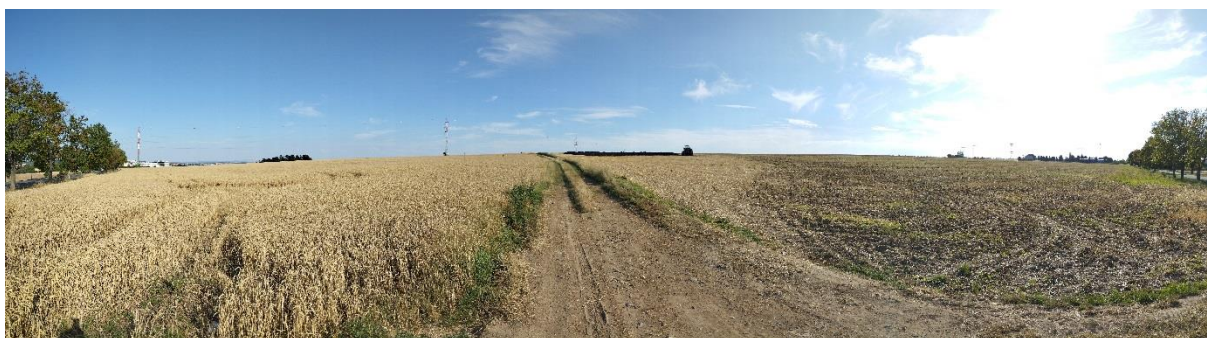
(3.3.6) PDoKP C/518 – Horoměřice-Suchdol

Krajinná scéna tohoto prostoru je charakteristická dvěma rysy (soubory znaků). Je to jeho ohraničení na severozápadě výrazným lesnatým hřbetem Kozích hřbetů od výšiny Na Skalce (324,5 m n. m.) k terénnímu ostrohu nad soutokem Horoměřického potoka s Únětickým potokem a dále pak terén, ukloněný k východu k vltavskému údolí a otevírající prostor až na pravý břeh Vltavy. Především díky těmto jevům nabývá krajinná scéna na atraktivnosti a rozlišitelnosti (zejména díky dlouhým průhledům k východu). Okraje zástavby Suchdola nepřestávají výraznější pozitivní hodnoty krajinné scény.

Klasifikace identifikovaných znaků krajinné scény ukazuje, že se v tomto prostoru jedná již nejenom o běžné znaky (viz sloupec „dle cenností“), ale také o znaky význačné, jakými je prostorové otevření k panoramatům okraje města na pravém břehu Vltavy nebo dílčí scenérie partií Kozích hřbetů. **Vzniká tak určitá specifická odlišitelnost krajinné scény s rysy estetické atraktivnosti krajiny.**

Obr. 3.11: Pohled do PDoKP C/518 ze silnice č. 240. Plochá krajina se sklání k severovýchodu a otevírá se dlouhými průhledy mimo řešené území. Na snímku je patrný vojenský areál s vysílači na okraji Horoměřic a zástavba Suchdola. Přírodní enkláva vpravo je PP Housle (zalesněná rokle). (Foto: Kupka, 2022)

Obr. 3.12: Pohled do PDoKP C/518 z ulice Štěpnice na jih, k plochému nevýraznému horizontu tvořícímu přechod mezi PDoKP B/518 a C/518. Agrární krajinu doplňují atributy blízkého města, okraj zástavby Suchdola vlevo a Horoměřic s vojenským areálem s anténami vpravo. (Foto: Kupka, 2022).

Obr. 3.13: Pohled do PDoKP C/518 z ulice Štěpnice na severovýchod. Vlevo na snímku se objevuje nová zástavba Horoměřic, vpravo Suchdola. Krajina se otevírá dlouhými pohledy přes údolí Vltavy, což jí dává jistou atraktivitu. (Foto: Kupka, 2022).

Obr. 3.14: Pohled do PDoKP C/518 od okraje zástavby Horoměřic (K Vodárně). Osou území je ulice Štěpnice mezi Suchdolem a Horoměřicemi s alejí ovocných stromů. Za velkými plochami nečleněné orné půdy se objevuje intenzivní zástavba města. (Foto: Kupka, 2022)

Obr. 3.15: Pohled do PDoKO C/518 z okraje Horoměřic (K Vodárně) na severovýchod. NZ zde bude procházet tunelem Horoměřice s nadnásypem, dále pak zářezem k MÚK Suchdol, na okraji Suchdola přecházejícím do tunelu. Krajina se otevírá k severovýchodu dlouhými průhledy přes zástavbu Suchdola na druhý břeh Vltavy a dále do krajiny Polabí. Zatímco sám prostor má spíše agrární charakter, jeho okraje nabývají silně předměstský a suburbánní ráz s okraji zástavby, jak výraznějších výškových objektů, tak plošné rodinné zástavby. (Foto: Kupka, 2022).

Obr. 3.16: Pohled na severovýchodní okraj PDoKP C/518 od Starého Suchdola. Prostorovou osou je zde silnice Kamýcká. V těchto místech bude NZ již v tunelu podcházejícím Suchdol. Krajina je zde plochá, otevřená, málo členěná, agrární, ovšem s výrazně suburbánním charakterem. (Foto: Kupka, 2022).

PDoKP C/518 – Horoměřice-Suchdol Znaky a hodnoty vizuální charakteristiky		klasifikace znaků		
		dle projevu	dle významu	dle ceny
		+ pozitivní O neutrální N negativní	XXX zásadní XX spouštějící X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný
1	Vymezení prostoru dlouhým lesnatým horizontem Kozích hřbetů	+	XX	XX
2	Otevření prostoru až k horizontu pravého břehu Vltavy	+	XXX	XX
3	Ohraničení prostoru různorodou zástavbou Suchdola	O	X	X
4	Otevřenost prostoru bez výrazných členících prvků	O	XX	X

5	Velké dimenze prostoru a absence rysů harmonického měřítka	O	XX	X
6	Harmonické a atraktivní scenérie Kozích hřbetů	+	X	XX

(3.3.7) PDoKP D/518/519 – Sedlec-Zámky

Krajinný prostor vyniká rysy jedinečnosti krajinné scény a vysoké estetické atraktivnosti. Tyto rysy jsou tvořeny znaky dramatického terénního reliéfu kaňonu Vltavy, skalnatých srázů a porostů skalních stepí spolu s jasným vymezením prostoru. Nepříznivé znaky prostoru představují některé partie zástavby na dně údolí a dopravní koridor silnice a železnice na levém břehu. Prostor vyniká estetickou atraktivností a harmonickými prostorovými vztahy.

Klasifikace identifikovaných znaků krajinné scény ukazuje, že se v tomto prostoru jedná již o význačné i jedinečné znaky (viz sloupec „dle cennosti“). Uzavřenost prostoru Vltavy s cennými hodnotami přírodními, kulturně-historickými hodnotami a zejména s estetickou atraktivností překvapivě odlišného prostoru v příměstské krajině **vytváří výraznou rozlišitelnost krajinné scény, její estetickou atraktivnost a přítomnost harmonického měřítka a harmonických vztahů.**

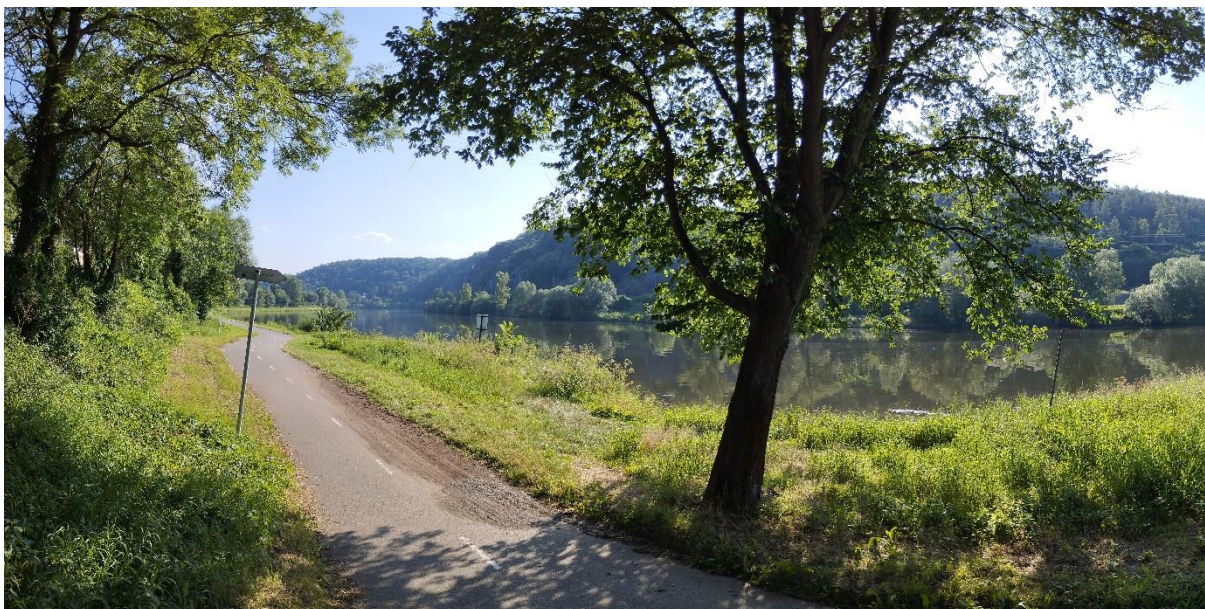
Obr. 3.17: Panorama ukazuje mohutné zřetelně vymezené údolí Vltavy s dramatickými srázy Sedleckých skal. Rušivým prvkem je železniční trať se silnicí na levém břehu a vzdušné vedení VN, které zde údolí překonává. Přes toto narušení se jedná o krajinářky velmi atraktivní území s přírodě blízkým charakterem, přírodně cennými enklávami a intenzivním rekreačním využitím. Zatímco MÚK Rybářka zůstane při pohledech ze dna údolí víceméně skryta nad jeho zalesněnou hranou, dálniční most prostor velmi silně ovlivní. Ačkoli může most, relativně elegantní inženýrská stavba, vnést do území nové znaky (mosty k řece a k Praze patří, tj. nejde o cizorodý prvek), jedná se bezpochyby o nejproblematictější úsek celé trasy, neboť na rozdíl od mostů přes Čimické a Drahaňské údolí, jejichž vizuální dopad bude vzhledem k poloze v terénu omezený, bude most přes Vltavu viditelný v celém údolí velmi zřetelně. (Foto: Kupka, 2022).

Obr. 3.18: Dramatické skalní útvary spolu s hustou vegetací svahů a břehů vytvářející kaňonovité údolí mají krajinářskou i přírodovědnou hodnotu. Prostor bude realizací dálničního mostu bezpochyby značně ovlivněn, byť jeho charakter zůstane víceméně zachován, neboť se nejedná o záměr, který by byl pro Prahu a Vltavu cizorodý. (Foto: Kupka, 2022).

Obr. 3.19: Zřetelně vymezený prostor vltavského údolí má i přes různorodou zástavbu dna výrazně přírodní krajinný rámec a značnou atraktivitu. Ačkoli některé objekty mají historickou hodnotu (Nobelova dynamitka), vesměs se jedná o objekty, které nejsou hodnotné, nebo nejsou v dobrém stavebně-technickém stavu. Vedle dalších technických a inženýrských staveb (vedení VN, železnice, silnice) snižují hodnotu prostoru. (Foto: Kupka, 2022).

Obr. 3.20: Dno vltavského údolí nabízí řadu atraktivních scénérií, které lze považovat za nepochybné hodnoty krajinného rázu. Rysy jedinečnosti prostoru jsou tvořeny znaky dramatického terénního reliéfu kaňonu Vltavy, skalnatých srázů a porostů skalních stepí spolu s jeho jasným vymezením (Foto: Kupka, 2022).

Obr. 3.21: Přechod koridoru Vltavy ze Suchdola – z náhorních poloh nad hranami srázů je kaňon Vltavy vizuálně skryt a pohledy se otevírají na pravý břeh Vltavy (Foto: Vorel, 2009)

Obr. 3.22: Koridor Vltavy z levého břehu s přechodem elektrického vedení (Foto: Vorel, 2009)

PDoKP D/518/519 – Sedlec-Zámky Znaky a hodnoty vizuální charakteristiky		klasifikace znaků		
		dle projevu	dle významu	dle cennosti
		+ pozitivní O neutrální N negativní	XXX zásadní XX spouštějící X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný
1	Zřetelné vymezení prostoru kaňonu Vltavy	+	XXX	XX
2	Výrazně dynamické reliéf s jedinečnými scenériemi skalních srázů a hran	+	XXX	XXX
3	Uzavřený prostor údolí Vltavy	+	XXX	XX
4	Civilizační prvky v krajinné scéně (VVN, železnice, silnice)	N	X	X
5	Přítomnost přírodních hodnot v krajinné scéně (skály, skalní stepi)	+	XX	XX
6	Přítomnost míst s kulturně-historickým významem	+	X	XX

(3.3.8) PDoKP E/519 – Čimice

Západně od terénní hrany Zámek se rozkládá zajímavá výrazně rozčleněná zemědělská příměstská krajina, prostorově ohraničená okraji zástavby Čimic. Směrem západním a severním se krajina otevírá jak na levý břeh Vltavy k Suchdolu, tak i do krajiny Dolního Povltaví, rozřezané hlubokými údolími. Právě zaříznuté Čimické údolí stejně jako Drahaňské údolí prostorově rozčleňují otevřené náhorní polohy a vytvářejí dílčí krajinné prostory. Krajina tak vyniká estetickou atraktivností a harmonickými prostorovými vztahy. Klasifikace identifikovaných znaků krajinné scény ukazuje, že se v tomto prostoru jedná již o význačné znaky (viz sloupec „dle cennosti“). Kontrast otevřených náhorních poloh umožňujících výhledy a hluboce zaříznutých údolí a roklí s dramatickou krajinnou scénou **vytvářejí estetickou atraktivnost krajinné scény a scenérie s harmonickým měřítkem a vztahy.**

Obr. 3.23: Drahaňské údolí se z hluboce zaříznutého kaňonu u Vltavy postupně otevírá a rozšiřuje. Díky zřetelným hranicím, přírodě blízkým prvkům a absenci měřítkově či hmotově rušivých objektů se na dně údolí projevují krajinařsko-estetické hodnoty a působivé scenérie téměř venkovské krajiny. (Foto: Kupka, 2022).

Obr. 3.24: Drahaňské údolí s rybníkem u ČOV. Těmito místy bude procházet dálniční most překonávající údolí. Ačkoli vzhledem k uzavřenému prostoru údolí budou možnosti pozorování mostního objektu omezené, dílčí harmonické scenérie údolí dané přírodě blízkým rámcem prostoru a absencí rušivých prvků (až na areál ČOV) budou novostavbou výrazně ovlivněny. (Foto: Kupka, 2022).

Obr. 3.25: Interiér Drahaňského údolí s potokem a Drahaňský mlýn. Směrem k Vltavě se údolí více zařezává a zužuje, nabývá přírodě blízký charakter s cennými scenériemi a krajinnými atraktivními polohami (mlýn). Vzhledem k uzavřenosti prostoru zde budou možnosti vnímat NZ velmi omezené. (Foto: Kupka, 2022).

Obr. 3.26: Pohled z cesty směřující do Drahaňského údolí na protilehlý svah nad pravým břehem Drahaňského potoka, do míst, kudy bude procházet dálniční most. Niveleta mostu vycházejícího ze zářezu a pokračujícího dále k portálu tunelu, nepřevyšší terén nad hrany údolí. Přesto bude most z některých míst patrný a bezesporu ovlivní charakter údolí, jež vykazuje určitou odlehlost, venkovský ráz a přírodní rámeček, byť narušený vzdušným vedením VN. Snímek zachycuje postupně se zařezávající a zužující Drahaňské údolí obklopené zalesněnými svahy náhorních poloh nad údolím. (Foto: Kupka, 2022).

Obr. 3.27: Pohled z míst přivaděče Čimice do Drahaňského údolí a na protilehlé svahy nad pravým břehem. Snímek zachycuje specifický a typický ráz celého PDoKP, kde se střídají otevřené, zastavěné či intenzivně zemědělsky obdělávané, náhorní polohy umožňující dálkové pohledy (zejména směrem k Vltavě), se zařízeními hlubokými uzavřenými údolím s přírodě blízkým charakterem a krajinářsko-estetickými hodnotami. Harmonické scénérie jsou narušené trasami vzdušného vedení VN. Trasa NZ povede vesměs v zářezech či tunelech, bude mít výrazně horizontální charakter nepřevyšující horizonty okolních plošin a vzhledem k terénním krajinářským úpravám omezené možnosti vnímání. Přesto bude vliv právě na takovéto scénérie významný a přes mnohá opatření snižující dopad NZ zde bude hodnota KR nejvíce snížena, přičemž z tohoto místa se více než hlavní trasa NZ bude projevovat přivaděč Čimice (Foto: Kupka, 2022).

Obr. 3.28: Pohled z okraje zástavby Čimic (K Mlýnu) na sever, přes Drahaňské údolí směrem na Brnky. Krajina náhorních poloh je otevřená, velkého měřítka, umožňující dálkové průhledy (v dále se na horizontu objevuje hora Říp), zatímco Drahaňské údolí je zapuštěné, zařízené v terénu, kontrastující formou i měřítkem. Náhorní polohy jsou intenzivně zastavěné (Čimice) či agrárně využívané, údolí mají přírodě blízký charakter, jsou uzavřená, s harmonickým měřítkem. Z těchto vyvýšených poloh nebude NZ vzhledem k niveletě, umístění v terénních zářezech a tunelech, víceméně vnímatelná. Více se bude uplatňovat přivaděč a MÚK Čimice, byť i ten nebude vzhledem k terénu měnit výše popsanou základní konfiguraci krajiny (Foto: Kupka, 2022).

Obr. 3.29: Pohled z okraje zástavby Čimic na severozápad, přes Drahaňské údolí směrem do údolí Vltavy. Otevřená velkoplošná málo členěná krajina náhorních poloh umožňuje dálkové průhledy přes zařízená údolí až na levý břeh Vltavy (sám kaňon Vltavy je vizuálně skryt stejně jako další údolí jejích přítoků). Krajina je narušena četnými trasami vzdušného vedení VN. Trasa NZ zde může být v určitých průhledech omezeně patrná, vzhledem ke své nivelitě (zářezy, tunely), horizontálnosti a terénním a krajinářským úpravám však při pohledech dálkovými průhledy z náhorních poloh nenaruší velké měřítko prostoru ani jeho charakter. V tomto pohledu je trasa vedena hlubokým zářezem do tunelu Zámky-východ, jehož východní portál by mohl být z celé vnímatelné trasy nejvýraznějším zásahem do této scénérie (Foto: Kupka, 2022).

PDoKP E/519 – Čimice Znaky a hodnoty vizuální charakteristiky		klasifikace znaků		
		dle projevu	dle významu	dle cennosti
		+ pozitivní O neutrální N negativní	XXX zásadní XX spouštěcí X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný
1	Kontrast otevřených poloh a zaříznutých údolí pravobřežních přítoků Vltavy	+	XX	XX
2	Otevřenost prostoru s dlouhými průhledy do prostoru Zdibské tabule i na levý břeh Vltavy	O	XXX	XX
3	Působivé scenérie zahloubených poloh údolí	+	XX	XX
4	Okraje zástavby Čimic projevující se v krajinné scéně	O	X	X
5	Trasy VVN v krajinné scéně	N	X	X
6	Přítomnost přírodních hodnot projevujících se v krajinné scéně (Čimické údolí)	+	XX	XX

(3.3.9) PDoKP F/519 – Zdiby-Březiněves

Prostor se s narůstající vzdáleností od koridoru Vltavy a od přechodu Dražanského údolí mění v otevřenou náhorní plošinu Zdibské tabule a navazující Čakovické tabule bez estetické atraktivnosti a bez harmonického měřítka. Intenzivně udržovaná zemědělská krajina je nečleněná, bez výraznějších terénních či architektonických dominant. V krajině se projevují antropogenní prvky silnice, dálnice, výrobních a skladových areálů a skládky.

Klasifikace identifikovaných znaků krajinné scény ukazuje, že se jedná o běžné znaky (viz sloupec „dle cennosti“), které nemohou přispět k specifické odlišitelnosti a rázovitosti krajiny ani nemohou přispět k estetické atraktivnosti krajiny. V důsledku toho, že tyto běžné a krajinářsky spíše nepříznivé znaky mají pro obraz krajiny rozhodující význam (viz sloupec „dle významu“), **nevznikají v tomto prostoru zřetelné krajinářsko-estetické hodnoty.**

Obr. 3.30: Pohled od jihovýchodního okraje Březiněvsi k jihu a jihozápadu. Plochá málo členěná krajina se otevírá dlouhými pohledy k okrajům zástavby Prahy. Nejvýraznější terénní útvar tvoří dáblická skládka (zrekultivovaná skládka v Ďáblicích, uzavřený nepřístupný areál). Hranice prostoru jsou nevýrazné, tvořené nízkými horizonty, okraji zástavby a krajinnou zelení. Krajina v PDoKP má charakter intenzivní agrární a zřetelně suburbánní oblasti s absencí harmonického měřítka a vztahů (Foto: Kupka, 2022)

Obr. 3.31: Pohled od jihozápadního okraje Březiněvsi. Dálkovými pohledy plochou otevřenou krajinou se prostor otevírá na jih, k okrajům Prahy (Letňany). Hranice zde jsou nevýrazné a neurčité. Výraznou lokální prostorovou bariéru (koridor) a zřetelnou linii v území tvoří dálnice D8 s protihlukovou stěnou a zeleným náspem izolujícím dálnici od zástavby Březiněvsi. Krajina v této části PDoKP nevykazuje harmonické měřítko a harmonické vztahy ani jiné krajinářsko-estetické hodnoty. (Foto: Kupka, 2022)

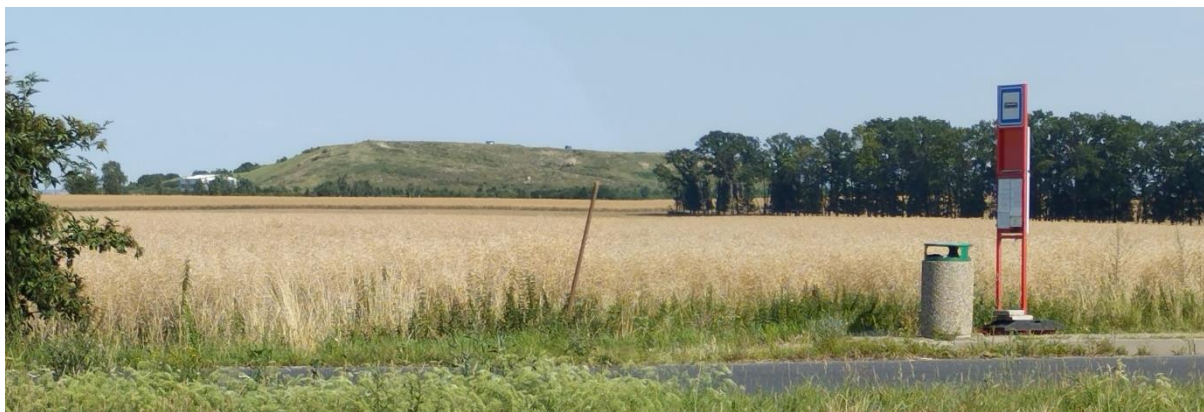
Obr. 3.32: Pohled od západního okraje Březiněvsi. Snímek zachycuje výraznou zelenou linii protihlukového valu dálnice D8, který odděluje koridor dálnice od Březiněvsi. V pozadí se objevuje terénní těleso d'áblické skládky. Zdejší velkoplošná intenzivně využívaná krajina s minimem přírodních prvků nevykazuje krajinářsko-estetické hodnoty, harmonické měřítko a harmonické vztahy zde nejsou přítomny. (Foto: Kupka, 2022)

Obr. 3.33: Pohled od celnice Zdiby na jih. V místě stromořadí na nízkém horizontu bude v zářezu vedena trasa NZ. Snímek zachycuje Ústeckou ulici, na které vznikne MÚK Ústecká. Za horizontem dále na jih je v mělkém údolí, které se směrem k Vltavě stále výrazněji zářezává do terénu, rozložena zástavba Dolních Chab. Vlevo na snímku se objevuje terénní těleso d'áblické skládky, vpravo objekt celního úřadu. Krajina ve větší vzdálenosti od koridoru dálnice D8 nabývá spíše agrární, předměstský charakter, byť na vzdálených horizontech se objevuje řada výrazných objektů (skladové objekty severně od Zdib) vázaných na suburbánní oblast Prahy. Prostor je otevřený, velkého měřítko, nezřetelně vymezený nízkými horizonty, místy s dlouhými průhledy plochou krajinou. (Foto: Kupka, 2022)

Obr. 3.34: Pohled z trasy NZ mezi Zdiby a Dolními Chabry na sever, k celnici Zdiby. Ačkoli má krajina mezi Zdiby a Dolními Chabry, kudy prochází trasa NZ, spíše charakter intenzivně obhospodařované agrární krajiny, v dálkových průhledech se objevují stavby vázané na koridor D8 a suburbánní oblast Prahy. Na snímku je patrný areál celnice, víceméně venkovská zástavba Zdib a za ní rozsáhlý logistický areál při D8 s halami velkého měřítko na horizontu. (Foto: Kupka, 2022)

Obr. 3.35: Pohled od celnice Zdiby na jihovýchod. Prostoru dominuje výrazný terénní útvar rekultivované d'áblické skládky, která je zřetelnou lokální dominantou a orientačním bodem jinak ploché, málo členěné krajiny. Trasa NZ prochází severně od skládky v zářezu rovinatou krajinou. Spíš než sama trasa NZ se bude v dálkových pohledech projevovat linie terénních a krajinářských úprav, které SOKP doprovázejí. (Foto: Kupka, 2022)

Obr. 3.36: Pohled z trasy NZ mezi Zdiby a Dolními Chabry na jih, k Dolním Chabrům. Trasa NZ vede v zářezu a v tunelu otevřenou nečleněnou agrární krajinou. Od zastavby Dolních Chaber bude oddělená nízkým horizontem a terénními úpravami. Dolní Chabry se rozkládají v mělkém plochém údolí Drahaňského potoka, který se blíže k Vitavě hlouběji zařezává do terénu a tvoří Drahaňské údolí. Náhorní polohy umožňují dálkové výhledy přes údolí na vzdálené horizonty. Prostor není zřetelně vymezený, nevykazuje harmonii měřítka a vztahů a přes dílčí hodnoty lokálně vázané zejména na sporadické přírodě blízké prvky (nelesní zeleň) ani jiné významnější krajinářsko-estetické hodnoty. (Foto: Kupka, 2022)

PDoKP F/519 – Zdiby-Březiněves Znaky a hodnoty vizuální charakteristiky		klasifikace znaků		
		dle projevu	dle významu	dle cennosti
		+ pozitivní O neutrální N negativní	XXX zásadní XX spouštějící X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný
1	Otevřenost prostoru bez zřetelných strukturálních prvků nelesní zeleně	O	XXX	X
2	Velké dimenze krajiny bez rysů harmonického měřítka	O	XX	X
3	Nevýrazné vymezení prostoru	O	XX	X
4	Absence výraznějších terénních či architektonických dominant	O	X	X
5	Výraz intenzivně využívané agrární krajiny	O	XXX	X

4 VLIV NZ NA IDENTIFIKOVANÉ ZNAKY A HODNOTY

4.1 Vliv NZ na zákonná kritéria ochrany krajinného rázu

(4.1.1) Vliv na rysy a hodnoty přírodní charakteristiky

(4.1.1.1) Míru zásahů NZ do některých znaků a hodnot přírodní charakteristiky KR, indikovaných přítomností (či nepřítomností) standardizovaných indikátorů, ukazuje následující tabulka:

Indikátor důležitých znaků nebo hodnot přírodní charakteristiky KR v PDoKP v jednotlivých PDoKP		Vliv NZ na daný indikátor v PDoKP					
		A/ 518	B/ 518	C/ 518	D/ 518/519	E/ 519	F/ 519
1	Přítomnost NPR či NPP (včetně jejího ochranného pásma – OP)	-	-	-	-	-	-
2	Přítomnost PR či PP (včetně jejího ochranného pásma – OP)	O*	O*	O*	XXX	X	-
3	Přítomnost velkoplošného ZCHÚ (NP či CHKO)	-	-	-	-	-	-
4	Přítomnost přírodního parku dle § 12	O*	O*	-	XXX	XXX	-
5	Přítomnost lokalit přírodního a přírodě blízkého charakteru	-	-	-	XXX	XX	-
6	Přítomnost specifického terénního reliéfu (horizont)	-	-	-	XXX	XX	-
7	Přítomnost specifických a cenných prvků vegetačního krytu	-	-	-	XX	XX	-
8	Přítomnost prvků nelesní zeleně ve struktuře zemědělské krajiny	O	X	O	-	XX	-

- indikátor nepřítomen, žádný zásah O, slabý zásah X, středně silný zásah XX, silný zásah XXX, velmi silný zásah XXXX

*Uvedené indikátory jsou za hranicí vymezeného PDoKP.

2A – za hranicí PDoKP: **PP Opukový lom Přední Kopaniny** (odkryv bělohorských opuk, vyhodnocený profil hranicí cenoman – spodní turon) a **ochranné pásmo PR Divoká Šárka** (epigeneticky vzniklé skalní soustěsky v buližníku a význačná společenstva rostlin a živočichů)

2B – za hranicí PDoKP **PP Housle** (erozní rokle s významným geologickým profilem s vrchnokřídovými mořskými usazeninami v nadloží proterozoických hornin)

2C – za hranicí PDoKP **PR Údolí Únětického potoka** (skalnaté svahy a údolní niva Únětického potoka včetně buližnickového suku Kozích hřbetů, významný krajinařský celek s výskytem chráněných druhů a geologických profilů)

2D – **PR Roztocký háj-Tiché údolí** (ochrana celkového rázu krajiny, původní květeny, drobné zvířeny a lesních porostů), **PP Zámky s ochranným pásmem** (pravý břeh kaňonovitého údolí Vltavy s výchozy proterozoických břidlic a žil vulkanických proterozoických hornin, významná společenstva skal a teplomilné skalní stepi s výskytem chráněných a ohrožených druhů), **PP Bohnické údolí s ochranným pásmem** (skalnaté svahy v údolí Bohnického potoka se společenstvy skal a teplomilných křovin s výskytem chráněných a ohrožených druhů), **PP Kaňon Vltavy u Sedlce** (kontinentální opadavé křoviny; panonské skalní trávníky; polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích; chasmoxytická vegetace silikátových skalních svahů; pionýrská vegetace silikátových skal). NZ fyzicky zasahuje do **PP Sedlecké skály s ochranným pásmem** (výchozy proterozoických hornin na levém břehu kaňonovitého údolí Vltavy, významná společenstva skal, teplomilné skalní stepi s křoviny s výskytem chráněných a ohrožených druhů) - v jejím vyhlášeném ochranném pásmu je umístěna část MUK Rybářka a trasa SOKP od MUK ve směru k Vltavě, a v úseku od km 0,95 je zde veden také přivaděč Rybářka. Do samotného území PP trasa SOKP 518nezasahuje, je ukončena prakticky na její západní hranici.

2E – **PP Čimické údolí** (přirozené údolíčko s charakteristickými skalními ostrohy a s výskytem chráněných druhů rostlin na zbytcích skalních stepí.)

4A, 4B – za hranicí PDoKP **PPk Šárka-Lysolaje** (ve svém celku představuje tento přírodní park pravděpodobně nejzachovalejší přírodní oblast Prahy), který se svou severní hranicí přibližuje stavbě na nejmenší vzdálenost cca 300 m v prostoru Houslí, kde je nedaleko situována MÚK Horoměřice.

4D, 4E – **PPk Drahaň-Troja** (přírodní park leží na pravém svahu vltavského údolí včetně přilehlé plošiny na západ od Čimic a Bohnic).

5D, 5E – přírodní prvky vázané na kaňonovité údolí Vltavy, Drahaňského a Čimického potoka, jejichž cennost je indikována přítomností MZCHÚ (Zámky, Sedlecké skály), EVL (Kaňon Vltavy u Sedlce – předmětem ochrany kontinentální opadavé křoviny; panonské skalní trávníky; polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápničných podložích; chasmo fytická vegetace silikátových skalních svahů; pionýrská vegetace silikátových skal), ÚSES (nadregionální biocentrum), VKP ze zákona či PPK Drahaň-Troja.

6D, 6E – Kaňon Vltavy, zářezy Čimického a Drahaňského potoka

7D, 7E – Zejména svahy údolí vč. přítomnosti chráněných druhů (viz 2A)

8A, 8B, 8C, 8E – Trasa je vedena mimo lesní celky, nekříží ani žádné, vodní toky a jejich nivy. Zasahuje však liniové prvky zeleně podél komunikací, které člení velké plochy orné půdy.

(4.1.1.2) Míru zásahů NZ do identifikovaných a klasifikovaných znaků přírodní charakteristiky KR (kap. 3.1) ukazuje následující tabulka:

Znaky a hodnoty přírodní charakteristiky Identifikované v jednotlivých PDoKP		Klasifikace znaků			Vliv NZ
		dle projevu	dle významu	dle cennosti	
		+ pozitivní O neutrální N negativní	XXX zásadní XX spouštějící X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný	O žádný X slabý XX středně silný XXX silný XXXX stříhající
PDoKP A/518 – Přední Kopanina-Nebošice					
1	Reliéf mírně zvlněné tabule s mělkým zářezem Kopaninského potoka	O	XXX	X	XX
2	Lesní plochy na okraji PDoKP – na hraně údolí Litovického potoka, v údolí Kopaninského potoka (lesní komplex Háje)	+	XX	X	O
3	Otevřené lomy bělohorské křídly a profil spodní turon-cenoman v Přední Kopanině	O	X	XX	O
4	Horní tok Kopaninského potoka	+	X	X	O
5	Nelesní zeleň podél komunikací a horního toku Kopaninského potoka	+	X	X	X
6	Zeleň zahrad Přední Kopaniny, lokality Na Padesátníku a západně Nebošic	+	X	X	XX
PDoKP B/518 – Horoměřice jih					
1	Reliéf mírně zvlněné tabule mezi údolími Nebošického potoka na jihu a Kopaninského potoka na severu	O	XXX	X	XX
2	Lesní plochy na okraji PDoKP – na hraně údolí Nebošického potoka, a při údolí Kopaninského potoka (lesní komplex Háje)	+	XX	X	O
3	Minimum nelesní zeleň podél komunikací členící zemědělské plochy	+	X	X	X
4	Erozní rokle Housle s významným geologickým profilem za východní hranicí PDokP	+	X	XX	O
5	Zeleň zahrad Horoměřic	+	X	X	O
PDoKP C/518 – Horoměřice-Suchdol					
1	Reliéf mírně zvlněné tabule mezi údolími Horoměřického potoka na severu a potoka Housle na jihu	O	XXX	X	XX
2	Lesní plochy na okraji PDoKP – na hraně údolí Horoměřického resp. Únětického potoka, a při rokle Housle	+	XX	X	O
3	Minimum nelesní zeleň podél komunikací členící zemědělské plochy	O	X	X	X
4	Erozní rokle Housle s významným geologickým profilem za východní hranicí PDokP	+	X	XX	O
5	Zeleň zahrad Horoměřic a zejména východního okraje Suchdola	+	X	X	O

PDoKP D/518/519 – Sedlec-Zámky					
1	Výrazný kaňon Vltavy zaříznutý do starohorního podloží	+	XXX	XX	XX
2	Zaříznuté údolí Bohnického potoka	+	XX	XX	X
3	Řeka Vltava s vodní faunou a břehovými biotopy	+	XXX	XX	X
4	Lesy pokrývající svahy kaňonu	+	XXX	X	XX
5	Skály s teplomilnými společenstvy skalních stepí na skalních výchozech	+	XX	XXX	XX
6	Plochy nelesní zeleně (sady, doprovody komunikací)	+	XX	X	X
PDoKP E/519 – Čimice					
1	Zvlněný reliéf Zdíbské tabule rozřezaný údolními vodními toků (Drahanské, Čimické, Bohnické údolí)	O	XXX	XX	XXX
2	Vodní toky, přítoky Vltavy (Drahanský, Čimický, Bohnický potok)	+	XX	X	X
3	Drobné vodní plochy na Drahanském potoce	+	X	X	O
4	Lesní plochy a cenná teplomilná vegetace vázaná na svahy údolí	+	XX	XX	XX
5	Skály a skalní odkryvy v údolích	+	X	XX	X
6	Nelesní vegetace podél vodních toků, komunikací, drobné remízky	+	XX	X	XX
7	Zeleň zahrad, chatových a zahrádkářských kolonií	O	X	X	X
PDoKP F/519 – Zdiby-Březiněves					
1	Plochá pahorkatina se slabě rozčleněným povrchem s plošinami	O	XXX	X	XX
2	Velké zemědělské plochy s minimem nelesní zeleně (remízky, linie)	O	XXX	X	X
3	Zeleň zahrad Zdib, Březiněvsi či Dolních Chaber a chatových kolonií	O	X	X	O

(4.1.1.3) Shrnutí vlivu na znaky a hodnoty přírodní charakteristiky. NZ takových dimenzí a plošného rozsahu bezpochyby zasáhne i znaky přírodní charakteristiky KR. Vliv na cennější znaky je identifikován především při přechodu údolí Vltavy s přítomnými přírodními hodnotami (indikovanými řadou chráněných území), byť zásah do utváření kaňonu Vltavy je spíše vizuální, než fyzický a dále, byť plošně méně významný, při přechodu Čimického a Drahaňského údolí (přírodní park). Jedná se o několik silných zásahů do význačných hodnot KR či středně silný zásah do jedinečného znaku KR. V ostatních úsecích s ohledem na charakter území, kde převažují antropogenně pozměněné agrární a urbanizované plochy, není vliv na znaky a hodnoty přírodní charakteristiky velký, či zasahuje jen znaky dle cennosti běžné, ač je i v těchto místech vliv NZ významný.

Vzhledem k přítomnosti přírodního parku, zvláště chráněných území, evropsky významné lokality a dalších institutů obecné ochrany přírody a krajiny (VKP, ÚSES) na straně jedné a dimenzím navrhované stavby SOKP a jejího technického řešení na straně druhé, je zásah do znaků a hodnot přírodní charakteristiky klasifikován jako **středně silný**.

Tabulka vlivu na zákonná kritéria KR (viz §)	vliv NZ
Rysy a hodnoty přírodní charakteristiky	středně silný

(4.1.2) Vliv na rysy a hodnoty kulturní a historické charakteristiky

(4.1.2.1) Zásah NZ do některých znaků a hodnot kulturní a historické charakteristiky, indikovaných přítomností (či nepřítomností) standardizovaných indikátorů ukazuje následující tabulka:

Indikátor důležitých znaků nebo hodnot kulturní a historické charakteristiky KR v jednotlivých PDoKP		Vliv NZ na daný indikátor v PDoKP					
		A/ 518	B/ 518	C/ 518	D/ 518/519	E/ 519	F/ 519
1	Přítomnost MPR a VPR (vč. navrhovaných a vč. OP)	-	-	-	-	-	-
2	Přítomnost MPZ a VPZ (vč. navrhovaných a vč. OP)	-	-	-	-	-	-
3	Přítomnost KPZ (vč. navrhovaných a vč. OP)	-	-	-	-	-	-
4	Přítomnost lokalit s památkovými objekty a cennou architekturou	O*	-	O*	O*	O	O
5	Přítomnost míst s důležitým kulturním významem	-	-	-	-	-	-
6	Přítomnost architektonických dominant (kulturních dominant)	O*	-	O*	-	O	O
7	Zřetelně dochovaná struktura osídlení	-	-	-	-	-	-
8	Zřetelně dochovaná urbanistická struktura obcí	-	-	-	-	-	-
9	Specifický charakter a formy staveb	-	-	-	-	-	-
10	Přítomnost dominantních rysů	-	-	-	-	-	-

* Uvedené indikátory jsou za hranicí vymezeného PDoKP
- indikátor nepřítomen, žádný zásah O, slabý zásah X, středně silný zásah XX, silný zásah XXX, velmi silný zásah XXXX

(4.1.2.2) Míru zásahů NZ do identifikovaných a klasifikovaných znaků kulturní a historické charakteristiky KR ukazuje následující tabulka:

Znaky a hodnoty kulturní a historické charakteristiky Identifikované v jednotlivých PDoKP		klasifikace znaků			Vliv NZ
		dle projevu	dle významu	dle cennosti	
		+ pozitivní O neutrální N negativní	XXX zásadní XX spouštějící X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný	O žádný X slabý XX středně silný XXX silný XXXX stírající
PDoKP A/518 – Přední Kopanina-Nebušice					
1	Přítomnost ve staré sídelní oblasti se sídly středověkého původu	O	XX	X	O
2	Silně pozměněný charakter zemědělské oblasti výstavbou letiště Praha, novodobou suburbánní výstavbou a novými dopravními stavbami	O	XXX	X	X
3	Dochované trasy několika cest	O	X	X	XX
4	Dochované cenné objekty (románská rotunda sv. Maří Magdaleny v Přední Kopanině)	+	X	XXX	O

5	Pomník sv. Václava v lokalitě U Václava	+	X	X	X
PDoKP B/518 – Horoměřice jih					
1	Přítomnost ve staré sídelní oblasti se sídly středověkého původu	O	XX	X	O
2	Charakter zemědělské krajiny	O	XXX	X	X
3	Dochované trasy několika cest	O	X	X	XX
4	Dochované cenné objekty v okolí (barokní zámeček se zpustlým parkem v Horoměřicích)	+	X	XX	O
5	Novodobé plochy individuální výstavby měnící charakter zemědělské krajiny v krajinu předměstskou, s výraznou vazbou na Prahu	N	XX	X	O
PDoKP C/518 – Horoměřice-Suchdol					
1	Přítomnost ve staré sídelní oblasti se sídly středověkého původu	O	XX	X	O
2	Charakter zemědělské krajiny	O	XXX	X	X
3	Dochované trasy několika cest	O	X	X	XX
4	Dochované cenné objekty v okolí (jádro Suchdola se zámkem s dvorem a kaplí sv. Václava)	+	X	XX	O
5	Novodobé plochy individuální výstavby měnící charakter zemědělské krajiny v krajinu předměstskou, s výraznou vazbou na Prahu	N	XX	X	O
PDoKP D/518/519 – Sedlec-Zámky					
1	Přítomnost ve staré sídelní oblasti s řadou archeologických nálezů (hradiště Zámky a na Farkách)	O	XX	XX	X
2	Historická trasy v údolí vč. trasy železnice Praha-Děčín (1850)	O	XX	X	O
3	Dochované cenné objekty (kaple Nejsvětější Trojice a zámeček v Sedlci)	+	X	XX	O
4	Proměněná struktura novodobé obytné, výrobní a komerční výstavby	N	XX	X	X
5	Pozůstatky těžby (lom na těžbu štěrku v Zámkách)	O	X	X	O
PDoKP E/519 – Čimice					
1	Přítomnost ve staré sídelní oblasti s řadou archeologických nálezů (Na Farkách) a se sídly středověkého původu	O	XX	X	X
2	Zemědělský charakter oblastí pozměněný velkoplošnou sídlištní a individuální zástavbou v okolí zdejších sídel	O	XXX	X	X
3	Částečně dochovaná struktura polí vč. dochovaných tras několika cest	O	X	X	XX
4	Několik cenných objektů a dílčí kulturní dominanty (kaplička sv. Jana Nepomuckého v Čimicích, areál psychiatrické léčebny s dominantami věže kostela sv. Václava a vodárenské věže)	+	X	XX	O
5	Výrazná rekreační oblast (chaty, zahrádky) v Drahaňském údolí	O	XX	X	O
PDoKP F/519 – Zdiby-Březiněves					
1	Přítomnost ve staré sídelní oblasti s řadou archeologických nálezů (menhir Zkamenělý slouha) a se sídly středověkého původu	O	XX	X	O

2	Zemědělský charakter oblasti pozměněný velkoplošnou individuální zástavbou v okolí zdejších sídel, komerčními areály a D8	O	XXX	X	X
3	Částečně dochovaná struktura polí vč. dochovaných tras několika cest	O	X	X	XX
4	Několik cenných objektů a dílčí kulturní dominanty (kostely ve Zdíbech, Dolních Chabrech)	+	X	XX	O
5	Částečně dochovaná urbanistická struktura okolních obcí (Dolní Chabry, Zdiby, Ďáblice, Březiněves)	+	X	X	O

(4.1.2.3) Shrnutí vlivu na znaky a hodnoty kulturní a historické charakteristiky. Stavba prochází krajinou, která leží ve staré sídelní oblasti a skýtá množství památek vč. stop pravěkého osídlení, je však výrazně proměněná blízkostí Prahy (nová výstavba rodinných domů, panelových sídlišť, dopravní a technické infrastruktury) a již v současnosti má částečně setřený původní ráz agrární venkovské krajiny. Některé z PDoKP mají poměrně dochovanou krajinnou strukturu zemědělské krajiny s historickými sídly, cestami a drobnými plochami nelesní zeleně. Tyto struktury však nepředstavují jedinečné či význačné kulturně historické hodnoty, přestože tedy NZ poměrně výrazně změní charakter zdejší krajiny, lze celkový vliv hodnotit jako **slabý**, neboť nezmění (pouze posílí) stávající charakter suburbánní zóny HMP (negativní vlivy se budou týkat zejména hodnot vizuálních, nikoli kulturně historických).

Tabulka vlivu na zákonná kritéria KR (viz §)	vliv NZ
Rysy a hodnoty kulturní a historické charakteristiky	slabý

(4.1.3) Vliv na ZCHÚ

V kontextu ochrany krajinného rázu dle §12 je vliv na zvláště chráněná území výslovně uveden mezi zákonnými kritérii ochrany krajinného rázu. Nelze tím však chápat vliv na onen institut, nýbrž na jeho konkrétní předmět ochrany, a to jak po stránce jeho fyzického zachování v krajině, tak jeho vizuálního významu a působení v krajinné scéně. Druhý význam ochrany je v tomto případě důležitější, neboť fyzické zachování těchto chráněných prvků a území je ošetřeno jinými částmi zákona a jednalo by se o zbytečný překryv. Jsou-li tedy zvláště chráněná území uvedena v souvislosti s ochrannou krajinného rázu, můžeme je na jedné straně chápat jako indikátory zvýšené přírodní hodnoty (o jejíž zachování resp. zabránění snížení této hodnoty se jedná) a na straně druhé hodnotit zejména ochranu jejich projevu v krajinné scéně.

V rámci jednotlivých PDoKP se vyskytuje několik MZCHÚ, přičemž pouze v PDoKP D/518/519 a E/519 je vliv NZ na ZCHÚ relevantní.

V rámci **PDoKP D/518/519** se vyskytuje několik MZCHÚ: **přírodní památka Sedlecké skály** (předmět ochrany: výchozy proterozoických hornin na levém břehu kaňonovitého údolí Vltavy, významná společenstva skal, teplomilné skalní stepi s křovinami s výskytem chráněných a ohrožených druhů), **přírodní památka Zámky** (předmět ochrany: pravý břeh kaňonovitého údolí Vltavy s výchozy proterozoických břidlic a žil vulkanických proterozoických hornin, významná společenstva skal a teplomilné skalní stepi s výskytem chráněných a ohrožených druhů) a **přírodní rezervace Roztocký háj – Tiché údolí** (předmět ochrany: ochrana celkového rázu krajiny, původní květeny, drobné zvířeny a lesních porostů). Okrajově se PDoKP D/518/519 dotýká **přírodní památka Bohnické údolí** (předmět ochrany: Skalnaté svahy v údolí Bohnického potoka se společenstvy skal a teplomilných křovin s výskytem chráněných a ohrožených druhů).

PDoKP E/519 okrajově zasahuje **přírodní památku Čimické údolí** (předmět ochrany: přirozené údolíčko s charakteristickými skalními ostrohy a s výskytem chráněných druhů rostlin na zbytcích skalních stepí.).

Most přes Vltavu se od terénu odpoutává na hranách svahů a překonává ZCHÚ, prostírající se na svazích vltavského údolí (PP Sedlecké skály a PP Zámky) s tím, že do nich zasahuje v horních částech svahu podporami pětipolového mostu. Tím mění jejich krajinný kontext, i když jejich uplatnění (projev) jako přírodě blízkých segmentů krajiny v krajinné scéně vltavského údolí zůstává zachováno. Jedná se o vliv na přírodní památku Sedlecké skály a přírodní rezervaci Roztocký háj – Tiché údolí. Do ochranného pásma PP Sedlecké skály zasahuje fyzicky a snižuje vizuální význam těchto ZCHÚ (vizuálně poškozují plochy, které jsou předmětem ochrany v rámci přírodní památky – skály a svahy se zachovalou květenou stepí a skal, výchozy proterozoických hornin se skalními a lesostepními společenstvy).

Proto, ačkoli lze technickými a technologickými postupy částečně eliminovat fyzický vliv na tato chráněná území, je nutné vliv navrhované stavby na ZCHÚ považovat za **středně silný**.

Tabulka vlivu na zákonná kritéria KR (viz §)	vliv NZ
Zvláště chráněná území	středně silný

(4.1.4) Vliv na VKP

Významný krajinný prvek (VKP) je definován v §3, odst. 1, písm. b zák. č. 114/1992 Sb. Ze zákona jsou významnými krajinnými prvky veškeré lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera a údolní nivy (VKP ze zákona). Dále jimi mohou být ostatní části přírody zaregistrované orgánem ochrany přírody (VKP registrované). V kontextu ochrany krajinného rázu dle §12 je vliv na významné krajinné prvky výslovně uveden mezi zákonnými kritérii ochrany krajinného rázu. Zde platí stejný pohled na vliv na VKP jako u vlivu na ZCHÚ, tj. můžeme je na jedné straně chápat jako indikátory zvýšené přírodní hodnoty a na straně druhé hodnotit zejména ochranu jejich projevu v krajinné scéně (fyzický zásah do VKP je předmětem jiného řízení).

V řešeném území je registrován VKP Skalní výchozy v Dolních Chabrech s výskytem křivatce českého. Trasa NZ se tohoto VKP nedotýká (nemá vzhledem ke vzdálenosti ani relevantní vliv vizuální). Lze však oprávněně předpokládat vliv na VKP ze zákona, a to jak fyzický (les), tak vizuální (vodní tok, rybník, údolní niva). Při hodnocení stavby v celém úseku je tento vliv lokálně omezen pouze na dílčí scénérie přechodu trasy přes zaříznutá údolí Vltavy a přítoků (snížení významu VKP v krajinné scéně). V úhrnu je proto klasifikován jako **středně silný**.

Tabulka vlivu na zákonná kritéria KR (viz §)	vliv NZ
Významné krajinné prvky	středně silný

(4.1.5) Vliv na kulturní dominanty

V PDoKP se nevyskytují kulturní dominanty regionálního či nadregionálního významu. Případné dílčí kulturní dominanty uvnitř zástavby (kostel Přední Kopanina ad.) nemohou být vzhledem k horizontálnímu charakteru NZ, která vede většinou v zářezu, ovlivněny.

Tabulka vlivu na zákonná kritéria KR (viz §)	vliv NZ
Kulturní dominanty	žádný

(4.1.6) Vliv na estetické hodnoty krajiny, na harmonické měřítko a vztahy

(4.1.6.1) Kontaktní zóna příměstské intenzivně využívané zemědělské krajiny ve většině délky trasy nevyniká význačnými pozitivními znaky krajinné scény ani estetickými hodnotami. Harmonické měřítko v krajině náhorních poloh není přítomno, harmonické vztahy pouze velmi omezeně. Navrhovaná trasa se na levém břehu vyhýbá cennějším partiím krajiny, protože je vedena středem otevřených ploch a nedotýká se ani okrajů krajinného celku Šárky, ani lesnatých okrajů Únětického a Horoměřického potoka (les Háj, lesnaté Kozí hřbety).

Zejména v případě PDoKP A/518 a F/519 lze pro charakter krajiny PDoKP použít termín *Zwischenstadt*, který do urbanistické teorie zavádí ve stejnojmenné knize Thomas Sieverts (1993). V jeho pojetí se jedná o jakési „mezitímní město“ (meziprostor), o rozpuštění kompaktního historického evropského města ve prospěch zcela jiné, globálně se rozšiřující nové formy urbanizované krajiny, která zahrnuje jak prvky města (průmysl, bydlení, rozvinutá dopravní a technická infrastruktura), tak prvky venkova (zemědělství, polopřírodní a přírodní fragmenty původní krajiny). Vzniká jako důsledek vzájemné působení jevů individualizace, globalizace, segregace, suburbanizace a deindustrializace a v současné době vytváří nový typ krajiny. Je důsledkem lehkomyšlného kolonizování dosud rurální krajiny, přičemž výsledkem je neuspořádaná skrumáž předměstských staveb (bydlení, skladové a komerční areály, skládky, depa, čističky), prostoupená průtahy vyšších řádů komunikací a infrastruktury se zbytky venkovské krajiny (pole, rybníky, původní vesnice) vč. přírodních enkláv, jakási postagrární koláž, všehochoť nejrůznějších seskupení a nahodilých vztahů, plochy denaturalizované ale i dezurbanizované, kde se stírá hranice mezi městem a krajinou. Ačkoli tedy i zde představuje NZ zásah do krajinného rázu, **nemůže zasahovat do krajinných hodnot, které zde absentují. Velký technický koridor komunikace s mimoúrovňovými křižovatkami zasahuje do charakteru suburbánní a agrární krajiny, nejedná se však o zásah do pozitivní či jinak vizuálně cenné hodnoty krajinného rázu.**

Jiná situace nastává v prostoru koridoru Vltavy mezi Sedleckými skalami a Zámky, jehož scéna je výrazná, dynamická, uzavřená a esteticky atraktivní. Přivaděč Rybářka s tunelem a MÚK bude v urbanizovaném prostředí z hlediska krajinného rázu zřetelným zásahem, který bude tkvět především v poloze MÚK Rybářka nad levobřežní hranou údolí (sám Přivaděč Rybářka je z velké části veden v tunelu a jeho jižní portál je umístěn v poloze při Kamýčce ulici, kde nemůže mít významný dopad na KR). Míra zásahů do kvalit prostoru koridoru Vltavy je však snížena antropogenními prvky (vzdušné vedení VVN, silnice a železnice, okraj zástavby Suchdola), mezi kterými může silniční most představovat novou estetickou kvalitu.

NZ překonává kaňon Vltavy vysokým mostem, který přechází údolí Vltavy z úseků vedených náhorními plošinami Zdibské tabule a Turské plošiny. Most, který se dotýká hran údolí, je umístěn mezi levým břehem Vltavy v Sedlci a pravým břehem řeky v Zámčích. Pilíře mostu jsou umístěny na březích Vltavy. Most překonává chráněné přírodní památky na svazích vltavského údolí (PP Sedlecké skály a PP Zámky). Z mostu přechází komunikace východním směrem ihned do zářezu a následně do tunelu Zámky západ, ve kterém je skryta v otevřeném prostoru bezlesí na terénním ostrohu. Tato otevřená poloha je již v současné době dotčena dvěma souběžnými trasami vzdušného vedení VVN 110 kV. Zásadními znaky, tvořícími ráz krajiny údolí Vltavy mezi skalními srázy Sedleckých skal na levobřežní straně údolí Vltavy a lesnatými a skalnatými srázy Zámek na straně pravobřežní, je zřetelné vymezení prostoru kaňonu Vltavy, uzavřeného dynamickým reliéfem skalnatých srázů s jasným ohraničením terénními hranami a horizonty na obou březích. Dimenze údolí a jeho dramatický charakter, daný přírodními podmínkami, zůstanou zachovány navzdory výrazné technické stavbě vysokého mostu. Technická linie mostu, odlehčená ztvárněním konstrukce a neobyčejně vysokými a štíhlými pylony, opřenými do břehů mimo dynamické tmavé skalnaté partie břidlic, kontrastuje s cennými

přírodními partiemi skalních stepí s živými a barevnými porosty suchomilných rostlin (např. tařice skalní). Vzniká působivá harmonie subtilního (vzhledem k dimenzi prostoru) technického díla mostu, který se pouze minimálně dotýká hlavních rysů krajinného rámce. **Snížení významu scenérií skalních partií v krajinné scéně údolí Vltavy je však nutno považovat za silný zásah.**

Obr. 4.1: Přechod NZ přes údolí Vltavy patří z hlediska KR k nejproblématictějším místům. Zdejší krajina, i přes značná narušení novodobými zásahy (vedení VVN, železnice, silnice, zástavba), pro která má spíš příměstský než přírodní charakter, vykazuje krajinařské hodnoty. NZ sem vnese novou dominantu, výraznou technickou stavbu. Konstrukce mostu odpovídá velkým dimenzím prostoru a přes silný zásah do KR v ní lze spatřovat působivý kontrastní prvek, který do prostoru vnáší novou kvalitu, aniž narušuje základní charakter vltavského údolí, neboť mosty přes Vltavu neodmyslitelně patří k charakteru pražské krajiny (nejde o stavbu, která by byla v prostředí Prahy cizorodá). Přesto je vliv na některé znaky a hodnoty KR nutně vnímat jako silný. (Poskytnuto objednatelem)

Zásahy do přírodě blízkých scenérií Čimického a Drahaňského údolí jsou prostorově omezené sevřeným zalesněným údolím, které nenabízí z interiéru údolí možnost širšího vnímání krajiny. Krajina Zdibské tabule se pomalu mění směrem k jejímu západnímu okraji, kde nakonec vyniká její dramatický okraj vůči údolí Vltavy, rozřezaný hlubokými údolními pravostranných vltavských přítoků – potoků Drahaňského, Čimického a Bohnického. Zásadním rysem krajinného rázu je zde kontrast otevřených náhorních poloh tabule a zaříznutých údolí (Drahaňská rokle, Čimické údolí, Bohnické údolí). Navrhovaná trasa komunikace se nezanořuje do hlubších poloh, dotýká se náhorních poloh a v zářezech tunelech směřuje k východu.

Z východního portálu tunelu Zámky západ trasa pokračuje terénním zářezem k mostu přes údolí Čimického potoka. Překonání hlubokého lesnatého údolí obloukovým mostem bude v hluboce zaříznutém údolí výrazným zásahem do vizuální scény, výhodou, snižující dosah tohoto zásahu, je omezená viditelnost mostu v zákrutách lesnatého údolí a v lesním porostu, bránícím pohledům z otevřené a poměrně také velmi harmonické části Čimického údolí severně od ulice U Drahaně a po proudu potoka pod rybníkem a pod PP Čimické údolí. Viditelnosti komunikace mezi východním portálem tunelu Zámky západ a západním portálem tunelu Zámky východ vedené v zářezu brání v pohledech z jihu terénní konfigurace a zeleň. Směrem do harmonického prostoru údolí Drahaňského potoka s tradiční chatovou zástavbou podél ulice Drahaňské údolí a s historickým Drahaňským mlýnem brání po-

hledům souvislé lesní porosty na levobřežních svazích údolí. MÚK Čimice za východním portálem tunelu Zámky východ je vizuálně částečně skryta v zářezu. Údolí Drahaňského potoka překonává NZ mostem, který křížuje údolí v blízkosti ČOV, aby z navazujícího zářezu trasa NZ pokračovala tunelem Chabry-Zdiby.

Obr. 4.2: Přechod přes Drahaňské údolí v blízkosti ČOV (která lokálně snižuje přírodě blízký charakter údolí) je nutné považovat za silný zásah do krajinařsko-estetických hodnot, harmonického měřítka a harmonických vztahů dotčené části údolí, jehož charakter se realizací NZ výrazně změní. Tento zásah je však kvůli nivelitě komunikace na předmostích poměrně prostorově omezen, negativně ovlivňuje zejména interiér této části údolí s jeho hodnotami. V sevrěnějších zalesněných partiích se projevit nebude, z poloh nad údolím se bude uplatňovat jen v omezených dílčích scénériích (Poskytnuto objednatelům).

Zásadních hodnot krajinného rámce se v této části trasy navrhovaná komunikace nedotýká. Ani mimoúrovňová křižovatka MÚK Čimice v otevřené rovinaté poloze příměstské zemědělské krajiny nepůsobí konfliktně. V údolích potoků jsou však nejenom skryty cenné přírodní hodnoty, ale také se tyto krajinné koridory vyznačují působivými a esteticky atraktivními krajinnými scénériemi. **Přechod komunikace mosty přes Čimické údolí a přes Drahaňské údolí (v jeho široce rozetvřené východní části) je nutno považovat za silný zásah do krajinařsko-estetických hodnot včetně zásahu do harmonického měřítka a vztahů v krajině.**

Od východního portálu tunelu Chabry-Zdiby vstupuje NZ zářezem do rovinatých poloh otevřené zemědělské krajiny jižně od okraje zástavby Zdib (ulice Zdibská) k MÚK Ústecká a dále k východu pokračuje otevřenou zemědělskou krajinou v zářezu až k rozsáhlé mimoúrovňové křižovatce MÚK Březiněves. Hlavní trasa SOKP i větve jsou v zářezích oproti existující Prosecké radiále (D8).

Zásadním rysem krajinného rázu je zde otevřená a přehledná příměstská agrární krajina, ve které jsou rozloženy suburbánní obytné celky, vzniklé z původních vesnic, ležících za Prahou. Nevýrazné prostorové ohraničení a absence architektonických i terénních dominant (antropogenní terénní dominantou ploché krajiny je skládka u Chabry) vytváří krajinnou scénu bez krajinařsko-estetických hodnot. Komunikace je vedena v zářezu a je provázána vegetačními pásy. **Nemůže zasahovat do krajinných hodnot, které zde absentují. Velký technický koridor komunikace s mimoúrovňovými křižovatkami MÚK Ústecká a MÚK Březiněves zasahuje do charakteru agrární a suburbánní krajiny, nejedná se však o zásah do pozitivní či jinak vizuálně cenné hodnoty krajinného rázu.**

(4.1.6.2) Přítomnost pozitivních znaků a estetických hodnot, harmonického měřítka a vztahů pro pozorovanou krajinnou scénu v rámci jednotlivých PDoKP je uvedena v následujících standardizovaných tabulkách, které pracují se soustavou indikátorů důležitých (pozitivních) znaků či hodnot KR.

Indikátory přítomných znaků nebo hodnot rysů prostorové skladby (analytická kritéria) v jednotlivých PDoKP		Vliv NZ na daný indikátor v PDoKP					
		A/ 518	B/ 518	C/ 518	D/ 518/519	E/ 519	F/ 519
Charakter vymezení prostoru							
1	Zřetelné vymezení prostorů terénním horizontem	O	X	XX	XX	XX	O
2	Zřetelné vymezení prostorů okraji porostů	O	O	O	XX	XX	O
3	Zřetelné vymezení prostorů cenou zástavbou	-	-	-	-	-	-
4	Vymezení prostorů více horizonty	-	-	-	-	O	-
5	Charakteristické průhledy a přítomnost míst panoramatického vnímání krajiny	-	XX	XX	XX	XX	-
Rysy prostorové struktury							
6	Maloplošná struktura (mozaika drobných ploch a prostorů převažujícím přírodním charakterem)	-	-	-	O	O	-
7	Maloplošná struktura (mozaika s výraznými prvky rozptýlené zeleně v zemědělské krajině)	-	-	-	-	-	-
8	Velkoplošná struktura otevřených ploch a větších porostních celků s harmonickým výrazem	-	-	-	-	-	-
Konfigurace liniových prvků							
9	Zřetelné linie morfologie terénu (horizonty, hrany, hřbetnice)	-	X	XX	XX	XX	-
10	Zřetelné linie vegetačních prvků (okraje lesů, aleje, doprovodná zeleň atd.)	-	O	O	XX	XX	-
11	Zřetelné linie zástavby	-	-	-	-	-	-
Konfigurace bodových prvků							
12	Přítomnost zřetelných terénních dominant	-	-	-	-	-	-
13	Přítomnost zřetelných architektonických dominant	-	-	-	-	-	-
14	Neobvyklý tvar nebo druh dominanty	-	-	-	-	-	-
15	Přítomnost vedlejších prostorových akcentů	-	-	-	-	-	-
- indikátor nepřítomen, žádný zásah O, slabý zásah X, středně silný zásah XX, silný zásah XXX, velmi silný zásah XXXX							

Indikátory přítomných rysů charakteru a identity PoDK (souhrnná kritéria)		Vliv NZ na daný indikátor v PDoKP					
		A/ 518	B/ 518	C/ 518	D/ 518/519	E/ 519	F/ 519
Rozlišitelnost							
1	Výraznost, neopakovatelnost, zapamatovatelnost scenerie	-	-	-	XXX	XX	-
2	Neopakovatelnost krajinných forem	-	-	-	XX	-	-

3	Výraznost a nezaměnitelnost významu prvků krajiny ve vizuální scéně	-	-	-	XXX	XX	-
4	Výraznost či nezaměnitelnost způsobů hospodářského využití krajiny	-	-	-	-	-	-
5	Kontrast, symetrie, vyvážená asymetrie, gradace, dynamické či statické působení jako výrazný rys krajinné scény	-	-		O	O	-
Harmonie měřítka krajiny							
6	Zřetelná harmonie měřítka zástavby bez výrazně měřítkově vybočujících staveb	-	-	-	XX	-	-
7	Zřetelný soulad měřítka prostoru a měřítka jednotlivých prvků	-	-	-	-	XX	-
8	Dochované tradiční měřítkové vztahy stop hospodářské činnosti a krajiny	-	-	-	-	-	-
Harmonie vztahů v krajině							
9	Soulad forem osídlení a přírodního prostředí	-	-	-	XX	-	-
10	Harmonický vztah zástavby a přírodního rámce	-	-	-	XX	-	-
11	Soulad hospodářské činnosti a přírodního prostředí	-	-	-	-	-	-
12	Uplatnění kulturních dominant v krajinné scéně	-	-	-	-	-	-
13	Uplatnění míst s kulturním významem	-	-	O	O	O	-
14	Působivá skladba prvků krajinné scény	-	-	-	XX	XX	-
15	Výrazně přírodní nebo přírodě blízký charakter scenerie	-	-	-	XXX	XXX	-
- indikátor nepřítomen, žádný zásah O, slabý zásah X, středně silný zásah XX, silný zásah XXX, velmi silný zásah XXXX							

(4.1.6.3) Míru zásahů NZ do identifikovaných a klasifikovaných znaků vizuální charakteristiky KR ukazuje následující tabulka:

Znaky a hodnoty vizuální charakteristiky KR identifikované v jednotlivých PDoKP		klasifikace znaků			Vliv NZ
		dle projevu	dle významu	dle cennosti	
		+ pozitivní O neutrální N negativní	XXX zásadní XX spouštějící X doplňující	XXX jedinečný XX význačný X běžný	O žádný X slabý XX středně silný XXX silný XXXX stírající
PDoKP A/518 – Přední Kopanina-Nebošice					
1	Otevřenost prostoru, absence členících prvků	O	XXX	X	O
2	Nevýrazné vymezení prostoru	O	XXX	X	O
3	Specifický výraz „letištní krajiny“ (viditelnost areálu letiště, provoz letadel)	O	XX	XX	O
4	Velké dimenze prostoru bez rysů harmonie měřítka	O	XXX	X	O
5	Vizuální kontakt s okrajem města	O	XX	X	O
PDoKP B/518 – Horoměřice jih					
1	Výrazný horizont lesa Háj na severozápadě	+	XX	X	O

2	Nevýrazné vymezení prostoru	O	XXX	X	O
3	Otevřený prostor velkých dimenzí bez rysů harmonického měřítka	O	XXX	X	O
4	Absence znaků rozlišitelnosti (terénní a architektonické dominanty, prostorové akcenty, charakteristické prvky členění nebo vymezení prostoru)	N	XX	X	O
5	Minimální diverzita prvků krajinné scény	N	XX	X	O
6	Charakter intenzivně využívané agrární krajiny	O	XXX	X	XX
PDoKP C/518 – Horoměřice-Suchdol					
1	Vymezení prostoru dlouhým lesnatým horizontem Kozích hřbetů	+	XX	XX	O
2	Otevření prostoru až k horizontu pravého břehu Vltavy	+	XXX	XX	O
3	Ohraničení prostoru různorodou zástavbou Suchdola	O	X	X	O
4	Otevřenost prostoru bez výrazných členících prvků	O	XX	X	O
5	Velké dimenze prostoru a absence rysů harmonického měřítka	O	XX	X	O
6	Harmonické a atraktivní scenérie Kozích hřbetů	+	X	XX	O
PDoKP D/518/519 – Sedlec-Zámky					
1	Zřetelné vymezení prostoru kaňonu Vltavy	+	XXX	XX	O
2	Výrazně dynamické reliéf s jedinečnými scenériemi skalních srázů a hran	+	XXX	XXX	O
3	Uzavřený prostor údolí Vltavy	+	XXX	XX	O
4	Civilizační prvky v krajinné scéně (VVN, železnice, silnice)	N	X	X	O
5	Přítomnost přírodních hodnot a jejich vizuálního projevu v krajinné scéně (skály, skalní stepi)	+	XX	XX	XXX
6	Přítomnost míst s kulturně-historickým významem	+	X	XX	X
PDoKP E/519 – Čimice					
1	Kontrast otevřených poloh a zaříznutých údolí pravobřežních přítoků Vltavy	+	XX	XX	O
2	Otevřenost prostoru s dlouhými průhledy do prostoru Zdíbské tabule i na levý břeh Vltavy	O	XXX	XX	O
3	Působivé scenérie zahloubených poloh údolí	+	XX	XX	XXX
4	Okraje zástavby Čimic projevující se v krajinné scéně	O	X	X	O
5	Trasy VVN v krajinné scéně	N	X	X	O
6	Přítomnost přírodních hodnot projevujících se v krajinné scéně (Čimické údolí)	+	XX	XX	XX
PDoKP F/519 – Zdiby-Březiněves					
1	Otevřenost prostoru bez zřetelných strukturálních prvků nelesní zeleně	O	XXX	X	O
2	Velké dimenze krajiny bez rysů harmonického měřítka	O	XX	X	O

3	Nevýrazné vymezení prostoru	O	XX	X	O
4	Absence výraznějších terénních či architektonických dominant	O	X	X	O
5	Výraz intenzivně využívané agrární krajiny	O	XXX	X	XX

(4.1.6.4) Shrnutí vlivů navrhovaného záměru (NZ) na vizuální charakteristiku krajiny.

V převážné délce navržené trasy NZ, která je vedena v zářezích a úsekově v tunelech velkoplošnou otevřenou krajinou severního okraje Prahy, nemůže výrazněji snižovat vizuální stránku hodnot krajinného rázu, neboť takové hodnoty jsou v dotčené krajině přítomny pouze velmi omezeně. Velké dimenze krajiny a velké otevřené prostory jsou předpokladem únosnosti záměrů většího měřítka. Vzhledem k tomu, že středně silný nebo silný vliv na indikátory estetických hodnot se objevuje pouze v koridoru Vltavy a částečně na pravém břehu Vltavy a jinde není vliv žádný, mohl by celkový souhrn vlivů hodnocení být slabý. Míra zásahů do kvalit prostoru koridoru Vltavy je navíc snížena antropogenními prvky (vzdušné vedení VVN, silnice a železnice, okraj zástavby Suchdola), mezi kterými může silniční most představovat novou estetickou kvalitu. Vzhledem k cennosti scenérií koridoru Vltavy (přírodní park), je však hodnocen jako **středně silný**.

Tabulka vlivu na zákonná kritéria KR (viz §)	vliv NZ
Estetické hodnoty	středně silný
Harmonické měřítko krajiny	slabý
Harmonické vztahy v krajině	slabý

4.2 Vliv na KR na úrovni ObKR

(4.2.1) V rámci hodnocení krajinného rázu HMP z roku 2008 (ÚAP HMP 2010) *Jev 17 – Oblast krajinného rázu a její charakteristika a Jev 18 – Místo krajinného rázu a jeho charakteristika* (LÖW & SPOL., s.r.o., Brno, 2008) bylo území zařazeno do oblasti KR **17 BOHNICKO-ÚNĚTICKÉ PLANINY**. Pro kterou bylo zformulováno doporučení: *Bezpodmínečně krajinářsky chránit je nutno krajinu okolo Tróje a údolí Vltavy, zvýšenou ochranu zasluhuje krajina východně od Přední Kopaniny a krajina horních hran údolí, kde je třeba chatovou i jinou zástavbu omezovat. Vltavský svah Suchdolské výspy je třeba zbavit násypů a ozelenit.*

Komentář. NZ se dostává do určitého konfliktu s požadavkem krajinářsky chránit údolí Vltavy. Tento vliv nelze zcela eliminovat, ovšem vhodným technickým a architektonickým řešením stavby SOKP 519 lze docílit nové krajinářské hodnoty. Stavba SOKP 518 je ukončena na hraně svahu vltavského údolí, její vliv je proto zanedbatelný.

Dále bylo území zařazeno do oblasti KR **CHABERSKÁ PLANINA**, pro kterou bylo zformulováno doporučení: *Je třeba ochranu před suburbanizací rozšířit i do konviziální části za hranicemi Prahy, včetně Zdibské části Drahaňského údolí. Obecně všechny zahrádky a chaty je třeba omezovat v okrajích ostrohů, na hranách zařízených údolí.*

Komentář. Doporučení se týkají především aktuální problematiky suburbánní výstavby rodinných domů a zahrádkových a chatových osad. Vzhledem k posuzovanému záměru zde není zformulováno jasné doporučení.

Pro navazující oblast **LETŇANSKÁ PLÁŇ** je uvedeno doporučení: *Území vyžaduje silnou urbanistickou koncepci, která jednotlivé industriální a komerční zóny sjednotí do ucelených zón a vytvoří v nich i zelené póly. Směrem na sever je třeba tyto zóny vůči volné rurální krajině pohledově izolovat zelení RBK v sledu typickém pro venkovská humna.*

Komentář. Ani pro oblast Letňanská pláň není uvedeno žádné doporučení aplikovatelné na posuzovanou stavbu SOKP.

- (4.2.2)** V rámci materiálu *Vyhodnocení krajinného rázu Středočeského kraje* (VOREL, I. – KUPKA, J. – BUKÁČEK, R. – SKLENIČKA, P. – VORLOVÁ, J. – et al.) z roku 2008 (1. část) a 2009 (2. část) bylo území zařazeno do oblasti KR **KLADENSKO**. Byla pro ni definována opatření k ochraně identifikovaných znaků a hodnot. Vzhledem k poloze a charakteru NZ lze spatřovat potenciální konflikt s požadavkem: *Ochrana vegetačních prvků liniové zeleně podél vodních toků a vodních ploch jakožto důležitých prvků prostorové struktury a znaků přírodních hodnot.*

Komentář. NZ není v rozporu s požadavky ochrany KR pro oblast KR Kladensko. Vegetace podél Vltavy, která je jediným relevantním vodním tokem, nebude významně zasažena, neboť trasa NZ zasahuje především okraje údolí.

- (4.2.3) Závěr.** NZ nepředstavuje konflikt s požadavky ochrany KR definovanými pro oblast KR Bohnicko-únětické planiny, oblast KR Chaberská planina a oblast KR Letňanská pláň (ÚAP HMP), neboť takové požadavky nejsou v materiálu obsaženy. Vzhledem k velké obecnosti nelze identifikovat významnější rozpor ani a pro oblast Kladensko (Studie SČK).

4.3 Krajinářské úpravy a jejich význam pro hodnocení vlivu na KR

- (4.3.1)** V rámci plánování NZ byly vypracovány i krajinářsko-urbanistické a architektonické studie pro stavby 518 a 519 (JK ARCHITEKTI, s. r. o., 2022), navrhuující řadu krajinářských i architektonických opatření, jež mají pomoci NZ lépe začlenit do krajiny. Tyto studie formulují podněty pro navazující přípravu stavby a byť nejsou předmětem tohoto hodnocení (proto nejsou jednotlivě hodnocena opatření ve vymezených lokalitách), lze k nim zaujmout z hlediska ochrany krajinného rázu určité stanovisko.
- (4.3.2)** Stavba SOKP představuje výrazný zásah do rázu krajiny severozápadně a severně od Prahy. Jedná se o vnesení nového zásadního znaku do agrární a suburbánní krajiny, která je sice v současnosti významně ovlivněna okrajem města a na většině trasy neobsahuje výraznější hodnoty krajinného rázu, v některých úsecích však vykazuje i přírodní a krajinářsko-estetické hodnoty. Zatímco v některých prostorech NZ pouze posiluje stávající (vesměs negativní) působení výrazných dopravních staveb (PDoKP A/518, PDoKP F/519), jinde vnáší do krajiny znak měřítkově i charakterově odlišný (výrazná a měřítkově odlišná dopravní stavba v agrární a suburbánní krajině) – široký dopravní koridor uvnitř zemědělské krajiny, excesivní výrazná inženýrská stavba dopravní infrastruktury v přírodě blízkých lokalitách. Z tohoto hlediska krajinářské, terénní a architektonické úpravy mohou míru zásahu do krajinného rázu jednotlivých PDoKP snížit jen minimálně, v některých případech (zejména v otevřených prostorech agrární krajiny) se změna krajinného rázu ještě posílí (zvýší), neboť se také jedná o nově vnesené prvky do krajiny jiného charakteru, např. na místě soudobého velkého nečleněného pole bude v dálkových pohledech patrný zelený koridor vzrostlé vegetace na náspech, čímž se změní charakter a měřítko prostoru.
- (4.3.3)** Ačkoli tedy v případě realizace krajinářských a architektonických úprav nelze uvažovat o významném (lokálně ano!) snížení zásahu do krajinného rázu (míře změny

krajinného rázu), je podstatně **zvýšena únosnost NZ**. Přírodní a přírodě blízké prvky v krajině jsou na rozdíl od velkých technických staveb vesměs hodnoceny pozitivně. Dějiny zahradního umění a kultivace krajiny ukazují, jak se pohled na estetické hodnoty přírody vyvíjel a měnil s vývojem poznání, filosofie, idejí, kultury (např. fascinace technickými stavbami v 19. století). Estetická hodnota krajiny byla vždy chápána v závislosti na estetické normě. Estetické hodnoty krajiny ovlivněné estetickou normou můžeme zjednodušeně hledat v hodnotách, které jsou všeobecně přijímány jako estetické, jako hodnoty, které pro většinu lidí vyjadřují krásu přírody a které jsou určitými archetypy harmonie člověka a přírody. Existuje řada pozorovatelných rysů krajinné scény, které můžeme nazvat všeobecně přijatelnými, konvenčními hodnotami, zahrnujícími nejčastěji symboly přirozené harmonie přírody a harmonie lidské činnosti s přírodou, symboly síly věčnosti a stálé obnovy přírody. Jedná se například o zřetelné uplatnění přirozeně působících přírodních partií (např. členitý okraj lesa, meandrující vodoteč s doprovodnou zelení, vodní plocha zarámována lesním porostem), uplatnění cenných ekosystémů v krajinné scéně (např. litorální porosty rybníka nebo skalnatý svah s travinnými a křovinnými porosty), krajinu s vysokým podílem rozptýlené zeleně (porosty mezí, doprovodná a liniová zeleň, solitérní stromy), soulad přírodního prostředí a dominujícího účinku cenné architektury (poutní kostel, křížová cesta v krajině). Tyto všeobecně přijatelné hodnoty mohou orientačně sloužit jako určitý etalon (modelová situace a její vizuální projev) estetických hodnot krajiny. Estetická norma je tedy určitým filtrem, který v určité době, v určité zeměpisné šířce a délce, v určitém kulturním prostředí ovlivňuje způsob estetického vnímání, cítění a prožívání. Estetickou normu pohledu na krajinu v naší době, v našich geografických a kulturních podmínkách, ovlivňuje vědomí nutnosti zachování přírody a jejích přirozených hodnot. Patrně největší shoda panuje v tom, že člověka přitahuje voda a zelené rostliny (dále vysoké stromy, skupiny stromů, orientační body, vyhlídky, otevřená prostranství umožňující snadný pohyb, mírně zvlněný terén, nenarušený výhled na horizont, střední a vyšší komplexita). Estetickým se stává to, co je pro přírodu a její procesy přirozené a to, co k její přirozenosti patří. Lapidárně to vyjadřuje Ladislav Žák: „*Všechny vjemy a zážitky, jež poskytuje člověku příroda a krajina, lze shrnout pod společný, jednoduchý pojem krásy.*“ (ŽÁK 1947, 54). Je-li tedy výrazná inženýrská stavba zakryta zelení (přírodními prvky obecně), tj. sníží se možnosti jejího vnímání z důležitých míst v krajině, je její zásah bezpochyby **únosnější**.

- (4.3.4)** Z námětů k technickému řešení obsažených v uvedené krajinářsko-urbanistické a architektonické studii (JK ARCHITEKTI, s. r. o., 2022) lze z hlediska KR komentovat zejména několik stěžejních námětů:
- Přeřešení MÚK Rybářka** (zahlobení větve A pod hlavní trasu a prodloužení tunelu Rybářka na obou větvích, úprava výškového vedení některých větví MÚK Rybářka) umožňující překrytí většiny MÚK pod terén (spolu s krajinářskými úpravami) může nepochybně snížit negativní vliv na KR. V rámci PDoKP D/518/519 jsou sice nejcitlivější a nejproblematičtější pohledy z interiéru Vltavského údolí, kde se MÚK nebude výrazně projevovat (na rozdíl od dálničního mostu). Přesto lze předpokládat uplatnění MÚK z nadhledů z vyvýšených poloh pravého břehu a především v lokalitě samotné MÚK, která se přimyká k zástavbě Suchdola a bude vnímaná v kontextu krajinářsky cenného prostoru vltavského údolí. Z hlediska vlivu na krajinný ráz je námět přeřešení MÚK Rybářka přínosný a žádoucí. Jižní portál Tunelu Přivaděč Rybářka ovlivní interiér města při Kamýcké ulici, bez relevantního krajinářského vlivu.
- Tunel Horoměřice západ.** Nově navržený přesýpaný tunel 550 m v úseku hlavní trasy s vegetačním pokryvem lesem a trvalým travním porostem může mít vliv především na zvýšení únosnosti NZ. Zásah do KR bude nadále silný – místo velké intenzivně využívané nečleněné plochy orné půdy výrazný (lesní) porost (možná

s nadnásypem). Bezesporně se změní zastoupení znaků KR a charakter zdejší krajiny směrem od zemědělského charakteru k parkovému (lesozemědělskému).

Další náměty technického řešení na trase (změna přeložek, ekodukty, přeřešení MÚK Přední Kopanina a další dílčí technické úpravy) nejsou z hlediska krajinného rázu zásadní a platí pro ně totéž co pro ostatní krajinářské a terénní úpravy (4.3.3).

- (4.3.5)** Vzhledem k výše uvedenému lze konstatovat, že většina navrhovaných krajinářských opatření, která mají za cíl terénními a vegetačními úpravami zejména zakrýt pohledy na NZ je z hlediska ochrany KR přínosná a žádoucí. Navrhovaná technická opatření na trase jsou z hlediska krajinného rázu buď neutrální, nebo pozitivní (přínosná), byť ne vždy vedou ke snížení vlivu na krajinný ráz, zvyšují jeho únosnost a jsou tedy také žádoucí.

4.4 Návrh opatření pro navazující přípravu

- (4.4.1)** Dálniční stavba typu NZ bude vždy představovat významný zásah do rázu krajiny, ať už je jakákoli. Míru zásahu (vlivu) lze vhodnými opatřeními snížit (tunelové řešení, vedení trasy v zářezu ad.) či zlepšit únosnost takového zásahu (vegetační a terénní úpravy ad.), jak bylo uvedeno v kap. 4.3.
Oproti původně hodnocenému řešení staveb 518 a 519 z roku 2019 došlo k řadě z hlediska KR pozitivních změn (nové tunely ad.). Pro navazující přípravu NZ lze doporučit několik dalších opatření:
- (4.4.2)** Ozelenění stavby a její vizuální odclonění vhodnými terénními a vegetačními úpravami je z hlediska KR žádoucí. Sice ne vždy vede ke snížení vlivu na KR, v některých úsecích může být vliv NZ díky vegetačním úpravám ještě výraznější (změní se zastoupení a charakter znaků KR v jednotlivých PDoKP), vesměs však zvyšuje přijatelnost NZ, jak bylo podrobněji popsáno v kap. 4.3.
- (4.4.3)** Přeřešení MÚK Rybářka je z hlediska KR žádoucí. Větší část MÚK se skryje pod zem, čímž se eliminuje rozsah zásahu a díky navrhovaným rozsáhlým krajinářským úpravám i únosnost zásahu do KR – nové portály jsou z hlediska KR výrazně menším zásahem (vzhledem k existenci portálu tunelu Suchdol) než plošně výrazná MÚK. Portály nad hranou údolí víceméně kolmé k údolí Vltavy budou při pohledech z protilehlého břehu (být zde nejsou frekventovaná referenční místa vnímání, jedná se o přírodní park s vyšší citlivostí k zásahům do KR) působit méně výrazně než větve MÚK vedoucí podél hrany údolí, přičemž nejde jen o vlastní komunikaci, nýbrž i o osvětlení, provoz ad. Nové řešení výrazně zlepší kvalitu prostředí v bezprostředním okolí NZ (okrajová zástavba Suchdola).
- (4.4.4)** Svěbytnou kapitolou jsou mosty přes vodoteče, které překonávají krajinářsky nejcennější lokality (z hlediska KR nejproblematičtější). Zde je nutné hledat vhodné architektonické řešení. Mosty přes Vltavu patří ke koloritu Prahy. Vhodně navržená a architektonicky přiměřená stavba dálničního mostu nemusí představovat excesivní znak KR. Příklady řady realizací dokládají, že dálniční most jako architektonicky hodnotná technická stavba může vnést do prostoru vodoteče novou hodnotu. Z tohoto hlediska je žádoucí architektonická soutěž, ze které vzejde hodnotné inženýrské dílo. To se přiměřeně týká i mostů přes údolí Čimického potoka a přes Drahaňské údolí. Zatímco Čimické údolí neumožňuje vnímání mostní stavby v širších souvislostech a most zde bude poměrně krátký, most přes Drahaňské údolí bude vnímán z krajiny, která je krajinářsky cenná. Zde je vhodné architektonické a technické řešení též ověřit architektonickou soutěží.

4.5 Souhrn výsledků a závěry

- (4.5.1) Na základě hodnocení vlivu NZ na pozitivní hodnoty a významné rysy jednotlivých charakteristik KR a estetické a prostorové vztahy a hodnoty je možno odpovědět na tři standardní otázky pro celkové posouzení NZ vyslovené v úvodu práce:

Vyznačuje se ráz krajiny v prostoru dotčeném vlivem NZ znaky přírodní, kulturní a historické charakteristiky KR a hodnotami estetickými, mají přítomné znaky a hodnoty jedinečný význam?

Ráz krajiny v PDoKP se vyznačuje znaky všech charakteristik krajinného rázu. Některé z přítomných znaků mají jedinečný význam.

Pokud jsou přítomny znaky jedinečného a neopakovatelného významu, bude do nich NZ nepříznivě zasahovat a jakou měrou?

NZ může nepříznivě zasahovat do některých znaků jedinečného a neopakovatelného významu, a to zejména při přechodu Vltavského kaňonu, kde jsou tyto znaky a hodnoty nejvíce soustředěny. Dle provedených analýz se jedná nejvýše o středně silné zásahy do jedinečných znaků a silné zásahy do význačných znaků krajinného rázu.

Ovlivní NZ podstatným způsobem krajinná panoramata, bude zasahovat do cenných dílčích scenerií?

Vzhledem k tomu, že většina trasy vede v zářezu v kombinaci s tunelovými úseky, nebude se NZ uplatňovat v krajinných panoramatech. Dílčí scenerie budou ovlivněny zejména v místě přechodu Vltavského kaňonu a Drahanického a Čimického údolí. V údolí Vltavy lze tento vliv chápat jako významný.

- (4.5.2) Na základě hodnocení vlivu NZ lze shrnout, že navrhovaná stavba D0 518, 519 Ruzyně – Březiněves zasahuje následujícím způsobem do kritérií krajinného rázu uvedených v odst. (1) § 12 zákona č. 114/1992 Sb.:

- (a) k první větě odst. (1) „Krajinný ráz, kterým je zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti, je chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu.“

vliv na rysy přírodní charakteristiky a přírodní hodnotu	středně silný
vliv na rysy kulturní charakteristiky	slabý
vliv na rysy historické charakteristiky	slabý
vliv na estetickou hodnotu	středně silný

- (b) k druhé větě odst. (1) „Zásahy do krajinného rázu, zejména umístování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině.“

vliv na významné krajinné prvky	středně silný
vliv na zvláště chráněná území	středně silný
vliv na kulturní dominanty krajiny	žádný
vliv na harmonické měřítko krajiny	slabý
vliv na harmonické vztahy v krajině	slabý

(4.5.3) Tabulka vlivu NZ na zákonná kritéria KR (§12) vč. odůvodnění

Tabulka vlivu na zákonná kritéria krajinného rázu (viz §12 zákona)		Vliv NZ
1	Vliv na rysy a hodnoty přírodní charakteristiky	středně silný
	Odůvodnění: NZ takových dimenzí a plošného rozsahu bezpochyby zasáhne i znaky přírodní charakteristiky KR. Vliv na cennější znaky je identifikován především při přechodu údolí Vltavy s přítomnými přírodními hodnotami (indikovanými řadou chráněných území) a dále, byť plošně méně významný, při přechodu Čimického a Drahaňského údolí (přírodní park). Jedná se o několik silných zásahů do význačných hodnot KR či středně silný zásah do jedinečného znaku KR. Ve zbytku trasy s ohledem na charakter území, kde převažují antropogenně pozměněné agrární a urbanizované plochy, není vliv na znaky a hodnoty přírodní charakteristiky velký, či zasahuje jen znaky dle cennosti běžné. Vzhledem k přítomnosti přírodního parku, ZCHÚ, EVL a dalších institutů obecné ochrany přírody a krajiny (VKP, ÚSES) na straně jedné a dimenzím navrhované stavby SOKP a jejího k terénu vstřícného technického řešení na straně druhé, je zásah do znaků a hodnot přírodní charakteristiky klasifikován jako středně silný .	
2	Vliv na rysy a hodnoty kulturní a historické charakteristiky	slabý
	Odůvodnění: Stavba prochází krajinou, která je výrazně proměněná blízkostí Prahy (nová výstavba rodinných domů, panelových sídlišť, dopravní a technické infrastruktury) a již v současnosti má částečně setřený původní ráz agrární venkovské krajiny. Některé z PDoKP mají poměrně dochovanou krajinnou strukturu zemědělské krajiny s historickými sídly, cestami a drobnými plochami nelesní zeleně. Tyto struktury však nepředstavují jedinečné či význačné kulturně historické hodnoty, přestože tedy NZ poměrně výrazně změní charakter zdejší krajiny, lze celkový vliv hodnotit jako slabý (negativní vlivy se budou týkat zejména hodnot vizuálních, nikoli kulturně historických), neboť nezmění (pouze posílí) stávající charakter suburbánní zóny HMP.	
3	Vliv na zvláště chráněná území (ZCHÚ)	středně silný
	Odůvodnění: V rámci PDoKP D/518/519 se vyskytuje několik MZCHÚ: přírodní památka Sedlecké skály, přírodní památka Zámky a přírodní rezervace Roztocký háj – Tiché údolí, okrajově se PDoKP D/518/519 dotýká přírodní památka Bohnické údolí. PDoKP E/519 okrajově zasahuje přírodní památku Čimické údolí. Most přes Vltavu se od terénu odpoutává na hranách svahů a překonává ZCHÚ, prostírající se na svazích vltavského údolí (PP Sedlecké skály a PP Zámky) s tím, že do nich zasahuje v horních částech svahu podporami pětipolového mostu. Tím mění jejich krajinný kontext, i když jejich uplatnění (projev) jako přírodě blízkých segmentů krajiny v krajinné scéně vltavského údolí zůstává zachováno. Proto, ačkoli lze technickými a technologickými postupy částečně eliminovat fyzický vliv na tato chráněná území, je nutné vliv navrhované stavby na ZCHÚ považovat za středně silný .	
4	Vliv na významné krajinné prvky (VKP)	středně silný
	Odůvodnění: V řešeném území je registrován VKP Skalní výchozy v Dolních Chabrech s výskytem křivatce českého. Trasa NZ se tohoto VKP nedotýká (nemá vzhledem ke vzdálenosti ani relevantní vliv vizuální). Lze však oprávněně předpokládat vliv na VKP ze zákona, a to jak fyzický (les), tak vizuální (vodní tok, rybník, údolní niva). Při hodnocení stavby v celém úseku je tento vliv lokálně omezen pouze na dílčí scénérie přechodu trasy přes zaříznutá údolí Vltavy a přítoků (snížení významu VKP v krajinné scéně). V úhrnu je klasifikován jako středně silný .	

5	Vliv na kulturní dominanty	žádný
	Odůvodnění: V PDoKP se nevyskytují kulturní dominanty regionálního či nadregionálního významu. Případné dílčí kulturní dominanty uvnitř zástavby nemohou být vzhledem k horizontálnímu charakteru NZ, která vede většinou v zářezu, ovlivněny.	
6	Vliv na estetické hodnoty	středně silný
	Odůvodnění: V převážné délce navržené trasy NZ, která je vedena v zářezech velkoplošnou otevřenou krajinou severního okraje Prahy, nemůže výrazněji snižovat vizuální stránku hodnot krajinného rázu, neboť takové hodnoty jsou v dotčené krajině přítomny pouze velmi omezeně. Vzhledem k tomu, že středně silný nebo silný vliv na indikátory estetických hodnot se objevuje pouze v koridoru Vltavy a částečně na pravém břehu Vltavy a jinde není vliv žádný, mohl by celkový souhrn vlivů hodnocení být slabý. Vzhledem k cenosti scenérií koridoru Vltavy (přírodní park), je však hodnocen jako středně silný .	
7	Vliv na harmonické měřítko krajiny	slabý
	Odůvodnění: Harmonické měřítko krajiny je patrné pouze v dílčích partiích a v dílčích scenériích. NZ proto nemůže být navzdory svému měřítku výrazným zásahem do harmonického měřítka.	
8	Vliv na harmonické vztahy v krajině	slabý
	Odůvodnění: Harmonické vztahy v krajině se projevují pouze v dílčích scenériích, proto nemůže být NZ navzdory svému měřítku výrazným zásahem.	

(4.5.4) Je zcela nesporné, že dlouhý úsek kapacitní komunikace musí přinést zásah do rázu krajiny. Přinese do prostoru velké dimenze, nové měřítko, dlouhé přímé či křivkové technické linie, které dosud v této podobě v krajině nebyly, přinese velké terénní úpravy, mostní stavby a portály tunelů, přetne drobné komunikace a přiblíží se k obytné zástavbě. Stane se v krajině prostorovým předělem, který představuje zásah do rázu krajiny nejen svou hmotou a dimenzí, ale i hlukem z provozu, pozorovatelným pohybem na silnici, osvětlením (celá trasa bude osvětlena vč. MÚK) a pohybem světla v nočních hodinách. Technické řešení komunikace sice reaguje na průchod terénem, využívá tunelů, zářezů a ozeleněných valů, využívá i existující lesní a mimolesní zeleně v krajině. Navzdory tomu se musí v krajině stát prostorovým předělem, částečně se objevujícím a částečně skrývajícím v panoramatických pohledech a výrazně se vynořujícím v prostorech údolí. Z hlediska ochrany KR se NZ dotýká cennějších krajinářských hodnot zejména v prostoru přechodu Vltavy a při přechodu Drahaňského a Čimického údolí.

Z textu zákona však lze vyvodit, že krajinný ráz není nezměnitelný. Není totiž všude stejně výrazný, neopakovatelný, jedinečný a cenný. Krajina není všude stejně rázovitá. S větší přísností je třeba chránit krajinu, ve které jsou přítomné mimořádné a jedinečné hodnoty přírodní, kulturní a historické či estetické.

Jak bylo předchozími analýzami prokázáno, NZ představuje v některých aspektech hodnocení středně silný a u některých dílčích znaků i silný zásah do znaků a hodnot některých charakteristik krajinného rázu dotčené krajiny (jejichž „cennost“ je hodnocena stupněm „význačný“ a v jednom případě „jedinečný“) a do zákonných kritérií dle §12. Tyto zásahy jsou však lokálně omezené na přechod NZ Vltavského údolí a menších údolí Drahaňského a Čimického potoka. Vzhledem k omezenému vizuálnímu dopadu zásahu a faktu, že nová mostní konstrukce může v krajině vytvořit nový znak, lze záměr považovat z hlediska §12 za přijatelný, budou-li respektována doporučení

uvedená v technické zprávě (realizaci bez zásahu do přírodních památek), případně realizována kompenzační opatření (krajinařsko-architektonické úpravy a další doporučení – kap. 4.4), která zvýší únosnost záměru.

Navrhovaný záměr „**D0 518, 519 Ruzyně – Březiněves**“ je navržen s ohledem na kritéria ochrany KR dle §12 zákona 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a je proto hodnocen jako **únosný zásah do KR**, chráněného dle zákona.

Praze dne 31.7.2022

prof. Ing. arch. ThLic. Jiří Kupka, Ph.D.
doc. Ing. arch. Ivan Vorel, CSc.